

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 28-వ తేది సోమవారము

No. 75

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర జ్యేష్ఠమాస బహుళ తృతీయ 3.

సంచిక ౭౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కాళోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

చదువుడు

జగత్సృష్టిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రవేశముల కిది అమృతమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు పోడిపోతుండ కాపాడుచు, వాటి
యొక్క అభివృద్ధిని, సాగును హెచ్చించును. పుష్కలముగ గలుగుమంటను పొంద్రోలును, బట్టలను మాన్పును
రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నూనాసగలు. ఉపయోగించిన
తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియోచిన
ను గలిగించును. వేనకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలు
గు అపారమైన ఆత్మగృహీతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి
యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, ఆమృతసర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు
పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి.
మూలముగా 4 బొట్లను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకును మరలను. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర ర్పు	1-0-0	పొట్లబుట్టు	0-6-0	ప్రత్యేకము
8 ” ”	2-10-0	”	0-12-0	”

హెచ్చరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగయ్యందు
దుకాణమునందు తప్పక దొరుకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుఱుకుగల తిక్కనరకము నిచ్చి “ఇది పర
పము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టివల్లని వ్యాపార
తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని,
స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజావంటిది ఓటో డిల్ బహారు
వాడబడిన వాగిందరికేచాలగొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చెతిరు
మలయందు కొని మిక్కిలను వేసిని కొత్తగా కోసిన పువ్వుములనలె మీమట్టు
త్రక్కలకు వ్రేలున వ్యాపించును.
దీని నిమిత్తమారి వాడుడు: తరువాత మిత్రమును దీనినేవాడురు
1 బొట్టు బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము
2 ” ” 1-4-0 ” 0-5-0 ”
కాపిట్ బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 0-2-0

పోల్ వడంట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జమ్మనూరు మార్కెట్టు, బొంబాయి

క్రొనుధియేటరు 2253

26-8-26 శనివారము నుండి 29-8-26 మంగళవారము వరకు.

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 8 గం 15, రా॥ 9 గం 30 ని

ప్రతి కని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గం-15 ని

ప్రత్యేక మాటి నిగలదు

మదన్ కథియేటర్సు లిమిటెడ్ వారి

మిక్కిలి ఆదర్శితమైన సీరియలు నందు

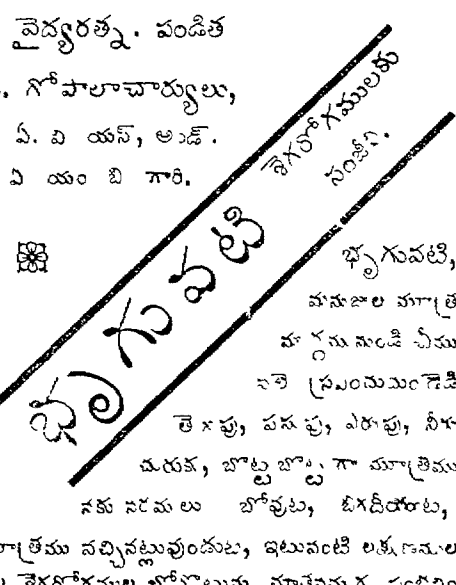
మాడవ భాగములోని 8 భాగములను

“టి బౌలెట్”

ప్రదర్శించును. 16 ఉపకథలు లేక 32 భాగములు గలవి. దివ్య
మైనట్టియు, బ్రహ్మాండమైనట్టి కథ. భయము, ధైర్యము,
సాహసము మొదలగునవి మీ కండ్లు చెవిగుణ్ణు చేయును.

“రాజగుట” 2 రీల్సు గల హాస్యము నుప్రసేధి జమ్మి
అప్రేక్షధాన ప్రాప్తిను సరించును.

జూలై 1926

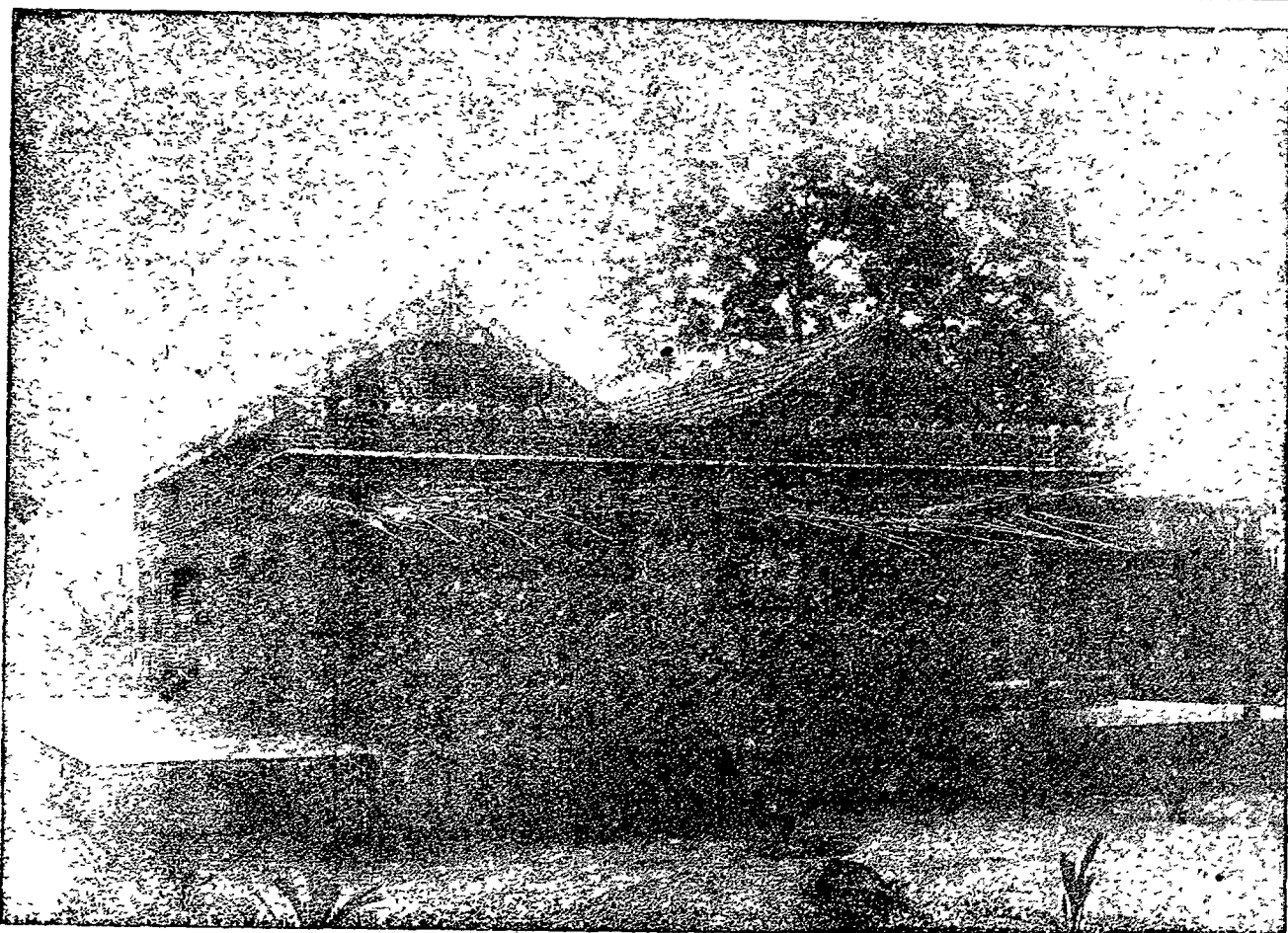

వైద్యరత్న. పండిత
డి. గోపాలాచార్యులు,
పి. వి. యస్, అండ్.
వి. యం. బి. గారి.
భృగువతి,
మనజుల మాత్ర
మగ్గునాండి చీము
నలె ప్రపంచముగైడి
తెలుపు, పక్షపు, ఎరుపు, నీల
మరుక, బొట్టబొట్టగా మూత్రము
నకు నరమలు బోవుట, దీక్షిదోట,
మూత్రము వచ్చినట్లువుండుట, ఇటువంటి లక్షణముల
గల తెగరోగముల బోగొట్టును. నూతనముగ పంధివిం
చిన తెగరోగమును 36 గంటలకాలముగా పోగొట్టును
బుడ్డి 1 కి ర్పు 6-12-0 ఆయుర్వేదాశ్రమము
151 గోవిందస్వామిని, వీధి, బా.
183 బ్రాహ్మే, మద్రాసు

నెల్లూరు మండలపు ఆది ఆంధ్రమహాసభ
అగ్యక్షు లగు నరాలశెట్టి జేవేంద్రుడుగారు (యం. యల్. సి) ఉపన్యసించుట

(ఎ. రత్నా అండు కో)

పల్లిపాడు ఆశ్రమమునందలి నూతన రుస్తుంజీ గాంధీభవనము

(ఎ. రత్నా అండు కో)

ఇక్కడ నెల్లూరుమండల సభలు జరిగెను

తెలిఫోను పుట్టుపూర్వోత్తరము

రుగ్బీ, జూన్ 24—నేడు తెలిఫోను జాతీయ ఉత్సవము నుజరుపుచున్నాము. పర్ ఆఫీసుల లాజికారు ఉపన్యసించిరి తెలిఫోనుకు జనకుడని పిలువబడు ప్రాథమిక అలగ్జాండర్ గ్రాహం బెల్లుగారిని వారాపత్రికలన్నియు గొనియాడుచున్నవి. ఇతడు ఎడింబర్గ్ జేసీయుడు. దురదృష్టవశాత్తూ బఫిరస్ట్రీని కట్టుకొనుట తటస్థించెను. ఆమెకు వినిపించునటుల ఒకయంత్రమును కనిబెట్టుటకు ప్రయత్నించి సాధించెను. చాలదూరమునుండి, వినుటకు నీలగు యంత్రము నొకదానిని కనిబెట్టెను. దీనిని అమెరికాలో పేటెంటు చేసెను. భార్యాభర్తలిరువురును జేయుచుండిరి 1877 లో ఈయంత్రమును ఇంగ్లండులో ప్రవేశపెట్టెను. ఆమరుసటి సంవత్సరము జూనులో ఇంగ్లండు మొదటి తెలిఫోను కంపెనీ రిజిస్టరు చేయబడెను. లండను నగరములో కోల్చును వీధిలో 1879 ఆగష్టులో మొదటి గళ్యేంజి కార్యాలయమును నెలకొల్పిరి. 12 గురకంటె తక్కువైన చందాదారు లుండిరి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

శ్రీయుత కాకుటూరు లింగారెడ్డిగారు, నెల్లూరు జిల్లా స్థానికసంఘసభ్యులచే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము (సెనేటు)నకు ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత రెడ్డిగారికి 64 వోట్లును, వార్తిప్రత్యర్థికి మూడు వోట్లు మాత్రము వచ్చెను.

నెల్లూరు కళావంతుల సంస్కరణసంఘము

ఈనెల 19 వ తేదీ సాయంత్రమున నెల్లూరునందు కళావంతులలో ప్రముఖులందరను శ్రీయుత చెరుకూరు స్వసంహంగారి యాధిపత్యమున నొకసభ గావించిరి. కళావంతుల దుస్థితినిగురించి సంఘాభివృద్ధినిగురించి పెక్కుమందియుపన్యాసముల

నొసర్చి స్వకీయ సంఘ సంస్కరణావశ్యకతా ప్రబోధమును చక్కగజరిపిరి. అంతట నొక పురసంఘమేర్పరచబడి శ్రీయుతులు పట్నం మీరాస్వామిగారు, కందికట్టు వేములుగారు, యా వెంకటచలంగారు, నుద్దులన బ్రహ్మయ్యగారు, కందికట్టు నుబ్బయ్యగారు, బొద్దికూర వెంకటరత్నంగారు, కడనూతల నరసింహంగారు, కార్యనిర్వాహకులుగా నిర్ణయించబడిరి. శ్రీయుత చెరుకూరు స్వసంహంగారు సంఘాభివృద్ధికై నిరంతరము పాటుపడుచు సంఘ ద్రవ్యసహాయమున పేక్షింపకనే మిక్కిలి తీవ్రమైన ప్రచారమునకుగడంగి, సంఘసేవకై తనశక్తిని వినియోగించుట మిక్కిలి ప్రవీణము. నెల్లూరునందువలెనే ననేక గ్రామములందు, సంఘములను స్థాపించి, సంఘోద్ధరణకై శ్రీస్వసంహంగా రొనర్చు ప్రయత్నములకు సాయపడి యెల్లరును ప్రోత్సాహ పరచవలయునని కళావంతులసేమి కళావంతుల సంఘాభివృద్ధిభిమానుల సేమి మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

రామి శెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య
సంఘసభ్యుడు

ఖద్దరును విక్రయించుట

దవిడరాష్ట్రమున హాకింగు

1924 ఆక్టోబరుమొదలు 1926 మార్చి నెలఖర్చువరకు 18 నెలలలోను దవిడరాష్ట్రమున ఖద్దరును విధులవెంట తిరిగి అమ్ముట (హాకింగువలన) జరిగిన పని వివరము.

హాకింగులసంఖ్య 10 మందికి తక్కువలేకుండను 18 మంది కి హెచ్చుగాకుండ నుండెను. వారిలో కొందరుస్థిరలగు నువ్వోగులు. తక్కినవారు తాత్కాలికముగా నియమింపబడినవారు.

న్నపురి, తంజావూరు, మన్నార్గడి, నేలం, కడలూరుపట్నం దానిచుట్టుపట్ల గ్రామములు, కోయంబుతూరు పట్నం, ఆవానీ లలో కొన్నిగ్రామములు, పోలాచీలలోను, గోలిపెట్టిపాలెం, ధర్మపురం తాలూకాలలోను మొదటినుండియు హాకింగు జరుగుచున్నది. ఈకోడు, మాయవరములలోను తిరునల్వేలి జిల్లాలోను యీవత్సరమే హాకింగు ప్రారంభింపబడెను.

గ్రామములలో అమ్మకము రు. 28449-2-0

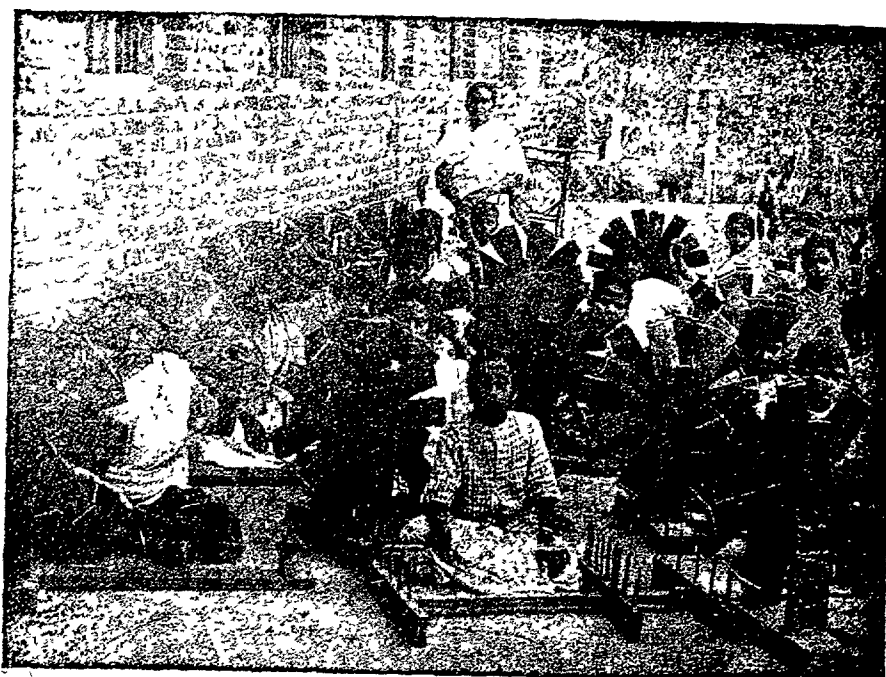
పట్టణములలో రు. 28678-11-0

మొత్తము రు. 47127-13-0

నగదుసొమ్ము ధరానకు కట్టినవారివేగాని హాకిరుగా నియమింపగూడదను నిబంధనయందుకుటవలన నట్టివారు హెచ్చుమంది దొరకనికారణముననే కొద్దిమందిని మాత్రమే నియమింపవలసి వచ్చినది. ప్రావిసరీకోటు వ్రాయించుకొని గూడ కొందరిజిల్లాల నిచ్చిరిగాని వారిసంఖ్య అత్యల్పము. పట్టణములలో కొంత ప్రచార మిదివరకే జరిగియుండెను గాన అచటి హాకిరులు బట్టలను విక్రయించుటలో అధికమగు కష్టము లేదు. గ్రామములలో నటులకాదు. కొందరు హాకిరులు తిమ్మనైపుణ్యమువలన గూడ హెచ్చుమొత్తముల నమ్ముగలిగిరి చెన్నపురిలో నొకహాకిరు రెండు చీటిఫండుల నెవ్వరచెను. ఒక్కొక్క నిధిలో 10-50 మంది సభ్యులుండిరి. ప్రతి సభ్యుడును నెలకు ఎనిమిది అణాలనియ్యలెను. ఎందరు సభ్యులుందురో అన్ని నెలల వరకును అందరును నెలకు 8 అణాలవంతున చీటికట్టుచునే యుండవలెను. ఒక్కొక్క నెలలో చీటి మొత్తము ఒకరికి వచ్చుచుండును. ఆసొమ్ముతో ఖద్దరుకొని ఆ సభ్యుని కిమ్ముచుండును. ఇది సహకారపద్ధతిని కొనుట. సొమ్మునక మొత్తముగా నీయనక్కరలేదు. నెలకు 8 అణాలవంతున 50 నెలలలో తీర్చవచ్చును. 25 రూపాయల వెలగలబట్ట హొక్కసారి లభించును. పట్టణములందు పని చేయు హాకిరులకు ఆదాయము నెలకు 15 20 రూపాయలు ముట్టును గ్రామములలో పనిచేయు హాకిరులకు 15 రూపాయలు గిట్టుటగూడ కష్టమే. అతడు 20, 30 మైళ్లు నడిచిపోవలసియుండును. కోయంబుతూరుజిల్లాలలో సంతలలో ఖద్దరు బాగుగా అమ్మకమగుచున్నది. కాని తక్కినజిల్లాలలో నటుల జరుగుటలేదు పోలాచీతాలూకాలో హాకిరులు తిరువూరునుండి బట్టలతీసి కొని 40, 50 మైళ్ల దూరము వెళ్లవలెనుగాన వారు ఒంటెద్దబండిని పెట్టుకొందురు. చాల గ్రామములను తిరిగిదరు. సంచార ఖద్దరు దుకాణముని చెప్పవచ్చును. బండి పెట్టుకొనకుండ కూలి వాండ్రచేత మోయించినను నెలకు 10 రూపాయలు ఖర్చును. 15 రోజుల కొకసారి మరల ప్రధానస్థానమునకు వచ్చి బట్టలను తీసుకొనుచుండవలెను. ఒకహాకిరు నెలకు 400 రూపాయల వెలగలబట్టలకంటె హెచ్చుగా అమ్ముజాలడు. గ్రామములలో ప్రచారము సరిగాజరుగలేదు. అందువలన నిపుట హాకిరులు ప్రచారముగూడ చేయవలసివచ్చుచున్నది. ఇప్పుడు గ్రామములలో హాకిరులవలననే ప్రచారము జరుగుచున్నది. కొందరు హాకిరులు యితరుల సహాయమున కొరకుండనే పనిచేయుచున్నారు. మరి కొందరు యితరులసహాయముగూడ బడయుదురు. కొన్నిగ్రామములలో ప్రజలు చాలఉత్సాహముతో కొందురు, కొన్నిచోట్ల కొనరు. ధర హెచ్చుగా నున్న దని పలువురు పలుకుచుండురు. ప్రచారమును హాకిరులు మాత్రమే చేసిన చాలదు. నాయకులు గూడ పూనుకొనవలెను. అంతవరకును ఖద్దరు అమ్మకము బాగుగ నుండును. ప్రజలు శ్రద్ధవహించినగాని ధరతగ్గదు. అని నివేదికలో నున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున హాకింగు

పది నెలలలోను పట్టణములలో రు 192-4-7 వెలగలఖద్దరును గ్రామములలో 27417-9-3 వెలగలఖద్దరును అమ్ముబడెను. 69 మంది హాకిరులు 300 బిల్లులను పంపిరి. హాకిరుల కియ్యబడిన కమీషను మొత్తము రు 8639-13-10. గంటూరులో 20 మంది హాకిరులు పనిచేసిరి ఇదియే హెచ్చుసంఖ్య. చిత్తూరుజిల్లాలో 16 గురును పశ్చిమ గోదవరిజిల్లాలో 10 మందియును విశాఖపట్టణము జిల్లాలో 8 మందియును పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలో 7 మందియును

నెల్లూరు స్త్రీలసమావేశ సమయమున, నూలుపోటీ జరిగెను.

(ఎ. రత్న అండు కో.)

నెల్లూరు ఆది ఆంధ్రసమావేశము జరిగినపుడు, అన్నదానము చేయుట.

(ఎ. రత్న అండు కో.)

నెల్లూరుజిల్లాలో నలుగరుకు గంజాముజిల్లాలో ఇద్దరును అంతే పుగముజిల్లాలో నొకరును నాగపురమున నొకరును పనిచేసిరి. గ్రామములలో అమ్మకము విషయమున మొదటిది గంటూరు జిల్లా. రెండవది చిత్తూరు, అమ్మకము. రు 4977-4-5. చూడవది పశ్చిమగోదావరి. అమ్మకము రు 4026-10-9. తరువాత విశాఖ పట్టణము. తరువాత నెల్లూరు. హాకిరులు విడివిడిగా చేసినపనిని బట్టిగంజాము ఆగ్రగ్యము. దామాషాను ఒక్కొక్క హాకిరు 250 రూపాయల వెలగల ఖద్దరునమ్మెను. నెల్లూరులో నలుగురు హాకిరులుచేరి 1075 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు నమ్మిరి (మో. క గాంధీ ఎంకయండియూ 17-6-26)

ఆంధ్ర దేశము: ఖాదీ నివేదికలు

ఆంధ్రదేశములో ఖాదీలో పని చేయుసంస్థలు, ఉత్పత్తి స్థానములుగాని, విక్రయశాలలు గాని 27 వరకు గలవని తెలియుచున్నది. వీనిపేర్లు అఖిలభారత ఖాదీశాఖవారు ప్రచురించిన ఖాదీపుస్తకములో నమోదు అయి యున్నవి. ఇన్ని సంస్థలున్నను, మాకు నెలసరినివేదికలు పంపువారు కొలది మంది మాత్రమే; మూడు కి వ వంతు. గత ఏప్రిల్ నెలలో నివేదికలు పంపినవారి సంఖ్య ౨౨. వారల మొత్తము ఖాదీ ఉత్పత్తి ౯౪౬౪-౧౨-౦. మొత్తము విక్రయములు ౧౯౪౪౧-౧౧-౧౧.

మేనెలలో నివేదికలు పంపిన సంస్థలు ౪౨. మొత్తము ఉత్పత్తి రు ౧౨౯౧౯-౩-౬ మొత్తము విక్రయము రు ౨౬౪౨౯-౨-౯

మేనెల నివేదికనుబట్టి అభివృద్ధి కనుపడుచున్నది. ఇంకను నివేదికలు పంపని సంస్థలు ౨౦ కలవు. నిజముగా ఆం

ధ్రదేశములో ఖద్దరు పడిపోవుచున్న దా యన ప్రశ్నకు ఆంకెల వల్ల సరియైనజవాబు ఇయ్యవీలులేదు గాని స్వాభవమువల్లను, సాసహచరల సాక్ష్యమువల్లను ఖద్దరు షీటింపులేదని రూఢిగా ప్రత్యుత్తర మియ్యవచ్చును. ఖద్దరుకొనువారుకలరు. పెరుగుచున్నారు. ఖద్దరుధరించువ్యక్తులలో, జాతులలో, మార్పులు కలుగుచున్నవి. ఈయేడున్న క్లిష్ట రాజకీయపరిస్థితులలో ఖద్దరు నిరుటికన్న పడిపోయియున్నచో చాల సంతసించవలసి వచ్చే. ఆంధ్రదేశములోని సంస్థలన్నియు సక్రమముగా నివేదికలు పంపినచో నిరుటికన్న లోటులేకుండ ఖద్దరు ఆంకెలను నియ్యగలము.

నివేదికలు పంపని సంస్థలు తమబాధ్యత గుర్తెలుంగవేడెదను. ఆంకెలు స్వల్పముగానున్నచో, ఇతరుల దురభిప్రాయము కలుగుటయెగాక, పనిచేయువారికి రూప నిరుత్సాహము కలుగును. నిరుత్సాహము ప్రబలి, నిరాశకల్లును. దానివల్ల ఉద్యమ విస్తరము పొడవవుచున్నది. పరరాష్ట్రములలో మనకు నగుబాట్లు ఆరును.

కాన ఆంధ్రదేశములో ఖద్దరుతో సంబంధముగల వ్యక్తులు, సంస్థలు అందరు దయయించి నెలసరి నివేదికలు పంపవేడెదను. మేనెలలోని యభివృద్ధి మహాత్మాజీగారు యంగుండుడియాలో నిరంతరము చేయుచుండు శంఖద్వనివల్లనే యని నమ్ముచున్నాము. ఆయనగారి ఆశీస్సులను గోరు సంస్థలును వ్యక్తులును జాకో మొదలు నెల ౧- వ లేదోపల నివేదికలు పంపుచుండ వేడెదను. ఆయన ఆశీర్వాదమును మించిన ఆనందకారణము లేదు.

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ.

.పుట్టూలుపోటీ

బొంబాయి, జూన్ 26:— రాయల్ ఆర్మిలరీవారికి క్రైస్తవయోధుల సంఘమునకును పోటీజరిగెను. అందు క్రైస్తవ యోధులు ఓడిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

తమ సంపాదించుకొనిన స్థిరద్రవ్యములపై వారికి సంపూర్ణముగ స్వాధీనత్వము అవధివిధములకు అవకాశ ముండవలయును. (3) చిట్టిమ హరులందరకు షట్త్వము ననుసరించి సమానముగ హక్కులు హోదా యుండవలయును. (4) వర్గసాంఘిక జాతివిభేదములను పాటింపక అన్ని రకములవారికి సమానముగ పౌరసత్వపు హక్కులుండవలయును. (5) తమ దేశముల పరిపాలనవిషయములందు తమకు కొంత ఆధికార ముండవలయును. శ్వేతేతర జాతుల కోరికలు న్యాయసమ్మతమైనవని అందు అంగీరింపక తప్పదు.

ఉద్యమము

మద్యనిషేధకసభ

ఇండియాలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధము పొందడానికి...

డా. ఫెర్నాండెస్ గారు ఉపన్యసింపించుచు, ఢిల్లీలో నిరుడు...

ప్రభుత్వమువారు, కానసభలు యిందు విషయమున తన శ్రద్ధ...

అధ్యక్షుని కోరికపై యితరులుగూడ మాట్లాడిరి, రాలి...

అధ్యక్షుడు ఉపన్యసింపించుచు, నీలగిరి జిల్లాలో నిషేధపు...

ఒక అమెరికాదేశీయుడు తనదేశములో నిషేధపు యత్న...

ఫెర్నాండెస్ గారు అభ్యంతరములకు జవాబు చెప్పటంతో సభ...

మదరాసునివాసి యగు ఎ. రంగయ్యచెట్టిగారు రోమును...

చంద్రశేఖరయ్యగారిని ఒక మహమ్మదీయ బారిష్టరు...

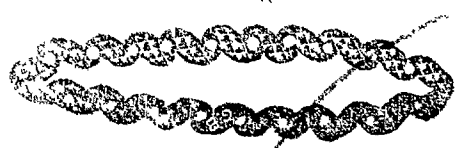
(ఒక విలేఖరి)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Imperial Telegraph College, DELHI.

నవరస బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరి రూ 4-0-0 మాత్రమే

జైనుడు కట్టినట్లుగా ఉన్నది. అద్భుతమయిన ధని...

గోల్డుబేంగిల్స్ మేనుపాక్చరింగ్ కో

18, నవరస ముత్తయ్యమొదలిపిది, పావుకారుపేట మద్రాసు.

ద. ఇ. మహమ్మదీయ విద్యా

ప్రోత్సాహక సంఘము

విద్యార్థులకు వేతనసహాయము

ఎ. హమీదుహసను, ప్రైవేటు గౌరవకార్యదర్శిగారు...

1. అరబిక్, పెర్షియన్ భాషలు చదువు ప్రావీణ్యము...

2. జూనియరు ఇంటరులో నెలకు రూ 9 చొప్పున...

3. జూనియరు బి. ఎ. తరగతియందు నెలకు రూ 12...

4. నెలకు రూ 20 చొప్పున ఇద్దరికి, కోయంబూరులో...

5. నెలకు రూ 20 చొప్పున బి. సి. ఇ. ఇంజనీరింగు చదువు...

6 నెలకు మొత్తము రూ 50 స్త్రీలు విద్యార్థినిగా...

7. హుస్సేన్ విద్యార్థులు నలుగురికి (1) రూ 20 ఎల్.టి. తరగతివానికి...

అరబిక్, పెర్షియన్ భాషలు నేర్పువానికి అధికము మరెవరికి...

వాణిజ్య, పారిశ్రామిక, వృత్తివిద్యాసంస్థలయందు దంగీకరించబడినవిద్యార్థులకు...

తిరిగి వాఫసుజేయుట

ఈసంఘమునుండి వేతనముల గ్రహించి చదువుకొని నెలకు రూ 50 పైగా...

కావలయును

నెకండర్ గ్రేడ్, హయర్ గ్రేడ్, లోయర్ గ్రేడ్ ప్రైవేటు...

గుమ్మడపు వెంటటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు. నందిగామ...

ఆంధ్రజాతీయ విద్యామండలి

పరీక్షలుండవలెనా అక్కరలేదా?

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుట

(మాప్రత్యేకవిలేఖరి)

నీతానగరము గౌరవీయ సత్యాగ్రహశ్రమము, జూను 28:—పరీక్షలు ఉండవలెనా అక్కరలేదా? ఉండవలసియున్నయెడల...

మండలివారి యుద్దయము సమావేశమైనపుడు ఈక్రింది వారు మండలి సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. 1. డి. కా. నాగేశ్వరరావుపంతులు...

ఈక్రిందివారు పాలకవర్గసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. 1. గో. వెంకటరావు 2. యి. ప్రకాశరావు...

జాతీయ విద్యా సంస్థలకు జూలై 1-వ తేదీయే సవత్సరారంభముగా నిర్ణయింపబడినది.

మధ్యాహ్నము తిరిగి సమావేశమైనపుడు విద్యార్థులగురించి చర్చింపబడెను. బ్రాహ్మణోద్యమము ఉపసంఘము వారు తయారుచేసిన నివేదికయందు జాతీయపాఠశాలలయందు...

ఈపరీక్షలకు ఎవరు జరపవలెనో అనే విషయము తరువాత చర్చకు వచ్చెను. మండలివారు గాక, ప్రాథమికముగా పాఠశాలలో పాఠ్యాధ్యక్షులు...

గోదావరిజిల్లా మహాసభ

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

రైతుల యుత్సాహము

గోదావరిజిల్లానుండి 28 - గోదావరిమండల సభ ఈ

సోమవారము గోదావరి ఆంధ్రమున సమావేశమయినప్పుడు ఆంధ్రమునందు తిరుణాళ్లవలెనున్నదిగా నేమాత్రము నతి శ్రమోక్తి లేదు. ముందు 1500 లక్షలకులతోడను ప్రతినిధుల తోడను, సభాకాలమునందు క్రిక్కిరిసిపోయెను. దూరప్రాంత ములనుండి చాలమంది ప్రతినిధులేగాక, వేర్వేరుప్రాంతముల నుండి చాలమంది రైతులుగూడ నీ సభకు కరుణించిరి. ముందు రెండువందల పంచము స్త్రీలను పురుషులుగూడ ఈ సభకు వచ్చియుండుట నీ, ఆస్పత్రితానివారమునకును, నిమ్మ జాయలును గావించుటపై ప్రబోధమును స్పష్టపరచుటకు సభ్యులగుచున్న ప్రతినిధులచే చాల అభిముఖము. వేదికకు ఎదుట నైపున ప్రత్యేకింపబడిన స్థానమునందుగూడ స్త్రీల ప్రావేశమున నింపబడినది.

వేదికపైనుండి ప్రముఖులలో టంగుటూరి ప్రకాశం, బిక్కిని వెంకటరత్నం వారి, బి. వి. తారావతి, బి. సాంబమూర్తి, దేశిచార్య, కా. నాగేశ్వరరావు, బి. సత్యనారాయణ, ఉమార్ ఆహ్లాదకరమైన సభాసభ్యులు వారి, బావయ్య చౌదరి, అరవ ఆదివారము, కొమరవారి లింగమూర్తి, శిల్పిగె శ్రీనివాస రావు, ఎం. రంగయ్య నాయుడు, మారిన సుబ్బారావు, మేడి కొండలరావు, చుక్కాచి సుబ్బయ్య, డా. సుబ్బయ్య, డా. పట్టాభి సత్యనారాయణ మొదలగు ప్రముఖులుగలరు. సీతానగరము జాతీయ విద్యాలయమునందు బాలికలు జాతీయతీతల గానమొనర్చుటతో సభ ప్రారంభించినారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యువస్వామి ముగియగనే, కార్యవర్గమును ఆహ్వానించుటకు, సభకు రాజాలక, సభకు విజయమునామమను వ్రాసిన జాబును తంతివార్తలను చదివెరి. నేలం విజయరావువారి, టి. ఆదినారాయణ చెట్టి ఎం. ఎల్. సి. గోదావరి రామారావు, సి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు, ఎన్. ఎ. చెట్టి (బాంబయి క్రాంతిల బాంబయి) కౌ. వెంకటరావు, పి. స్వామియ్య, బాలాంత్రపు శేషయ్య గార్లు తాము రాజాలక సభకు విజయము సభిషించుచు సందేశము నందిరి.

అధ్యక్షుని యువస్వామి శనివారము ప్రత్యేక ప్రకటించెను.

ప్రస్తుతము కష్టరాధిమనియు, అంతిముగాక ఆపదతి అనుకొనినందు ప్రయోజనకరమగుచున్నది మరలకొంద రభిప్రాయపడిరి. తుదికి ప్రతినిధులు ముందరివారిచే వ్రాతమూలముగ నే యందు లుకు సభవారు నిర్ణయించిరి.

పిమ్మట, విద్యాప్రణాళికునుగించి చర్చజరిగెను. కాని ఈవిషయమున జాతీయ విద్యాపాఠశాలల నుండి నివేదికములు వచ్చుచున్నందు ఆగమ్యమెవరకు సభవారు నిశ్చయించిరి.

ప్రాథమిక తరగతులందు హిందీని నిర్బంధముగ నేర్పరచునట్లును, వదలివేయవలెనా అనువిషయముపై తరువాతి చర్చ జరిగెను. హిందీభాషాపరమమును నిర్బంధముగ నేర్పరచరాదని స్పష్టముగా వదిలివేయవలెనని కొందరు చెలిపిరి. హిందీని నిర్బంధ మొనర్చునట్లు బాలకుల హిందీ తెలుగు, సంస్కృతం, ఇంగ్లీషు మొత్తము నాల్గు భాషలను పఠింపవలెనన్నట్లు బాలకులకిది అసాధ్యము, అనుచి తము ప్రభుత్వపాఠశాలలందు పరీక్షాశయముల చాల మెక్కువగా నున్నచి జాతీయవిద్యాలయాలు ఆశ్రయించుచు, తామే అకప్పు సోనర్చున సరిగాను. అందుచేతనే ఆంగ్లజాతీయభాషలందు, సంస్కృతముగూని లేక హిందీనిగూని మాత్రమే అభ్యసించుటకు విద్యార్థికి స్వేచ్ఛయొగగడదెను తుదకు సభవారిదేవిధముగ విద్యార్థికి స్వేచ్ఛ నొసరుటకు అంగీకరించిరి.

హిందీపరీక్షలను ముందరివారు స్వయముగ జరుపరాదనియు, హిందీ ప్రచారకమండలివారి శివసత్తులకు విద్యార్థులను తరిగిపెట్టవచ్చుననియు సభవారు నిర్ణయించిరి.

ఆంగ్లేతిహాసచంద్రిక

శిల్పిగె శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు రచించిన ఆంగ్ల ఇతిహాసచంద్రిక అను గ్రంథము, యో వెంకటరావుగారు తయారుచేసిన ఆంగ్లరాష్ట్రపాలమును పరిశీలించి మండలి వారు నాగిన ప్రకటించుటనుగించి అభిప్రాయము నొసరుటకు గాను కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సీతారామయ్య, బి. రామకృష్ణరావుగార్లు సభలో గొప్ప యువ సంఘముగ నిలువించిరి.

19 - వ గోదావరిమండల మహాసభ.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు,

నీరుకొండ వెంకటరత్నం చౌదరిగారి స్వాగతోపన్యాసము.

మహాజనులారా, సోదరి సోదరిమణులారా,

ఈ సంవత్సరము 19 వ తూర్పు గోదావరిమండల మహాసభకు మా ఆహ్వానము సంగీకరించి ప్రయాణ సౌకర్య మంతగా లేని మాఫీర్గాకు దయచేసినందులకు తమకెంతయు కృతజ్ఞుడను సీతానగరము, చుట్టుపట్ల గ్రామములు బహు భీష్మామములు ఎక్కువ గరువుభూములు అయినను మహాత్ముగాంధి నుజీవనట్లు పట్టెనే ప్రజాజీవితమునకు ఆయువుపట్లు. శ్రమ కోర్చి తామిచటకు దయచేసినందులకు మాఫీర్గాప్రజల తరపున మీ కందరకు హృదయపూర్వకస్వాగత మొసంగుచున్నాము ఇంతవరకును మండల మహాసభలు ధనవంతములగు ప్రాంతములలో జరుగుచుండుటచే మంచి సౌకర్యములు కలుగుచుండెడివి ఈసారి మారుమూలమున్న బీదప్రదేశమును మాఫీర్గాలో ప్రతినిధులకు వలసినన్ని సౌకర్యములు కలుగకపోవుటచే కొంచెము శ్రమకలుగజేసినవారమే యగుదుము కాన ప్రతినిధులు మా ఏర్పాటులలోని లోపముల మన్నింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

మహాత్ముని ప్రబోధము

నేను రహితును అంగవిద్యాపరిచయము బొత్తుగా లేనివాడను అట్టి నాకు ఈ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడవని లభించి మికు స్వాగతమొసంగు భాగ్యము గలిగినదన్నచో, దేశములో మహాత్ముని చలువవలన కలిగినప్రబోధమే కారణము గాని వేరొందుగాదు భారతవాస్తవముకి కేవలము విద్యార్థుల మీదనే యధారపడియున్నది అపోహను తొలగించి, ముఖ్యముగా రైతులమీదను మాలినాలిచేయుకొని తీవ్రమైన పాటకపు జనులపైనను ఆధారపడియున్నదను అభిప్రాయమును మహాత్ముడు ప్రతిపల్లెయందును కూడ వ్యాపింపజేసి భారతదేశమునకు మహాపకార మొనరించెను. నేటికి సుమారు 5 సం॥ లకు పూర్వము మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన మహావిప్లవమునకు మూల విడిచే ఈ సంరంభమును చూచుటయు, అందు పాల్గొనుభాగ్యము కలుగుటయు మన ప్రత్యేక అవ్యక్తమని నానవంతము రామభక్తుడగు కంచెర్ల గోపన్నగారు (భద్రాద్రి రామదాసు) రామాయణగాథను వినినప్పుడు అయ్యో రాములవారి సమకాలికుడైన పుట్టియుండలేదే యను విచారమును చెల్లుచున్నట్లు, కొన్నితరముల యనంతరము గాంధీ మహాత్ముని ఘనతనుగూర్చి తెలుసుకొనిన మన మునిముసులు అట్లే విచారించెదరని నాబుద్ధికి తోచుచున్నది.

ఆ మహాత్మునిచే సంకల్పింపబడిన మహాసంరంభముందు పాల్గొను అవ్యక్తము మాఫీర్గాకుకూడ కలిగినందులకు కెంతయు ధన్యులము. మాఫీర్గాప్రజల లభ్యత అధికారుల బెడరింపులకు, నిర్బంధములకు లెక్కలేకుండు, తరతరములనుండి వచ్చుచున్న గ్రామోద్యోగముల సహితము తృణప్రాయముగా త్యజించి పూర్తినితీపు పన్నునుగూడ భరించి అవిరోధాహమును జూపి శక్తికొలది దేశసేవను సన్నియుండిరి నేటికిని మాఫీర్గాప్రజలు కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా దేశసేవయొనర్చుటకు సంసిద్ధులుగానే యున్నారని మనవిచేయుచున్నాను దేశమొత్తముమీద నిరంతరముచేయు లగవడుచున్న మహాఫీర్గాప్రజలలో నుత్సాహము కొంతవర కుండునట్లు చేసి యుత్సాహమును కార్యరూపముగా నొనరింపజేయుటకు శ్రీ డాక్టర్ సుబ్బయ్యంగారును, ఇతర విశ్రులును గోదావరి సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమును స్థాపించుట యొక ముఖ్యకారణము ఈ ఆశ్రమస్థాపనము ఆంగ్లదేశమునకంతకు క్రిందిదాముకైనను మాఫీర్గావాసుల ప్రత్యేక భాగ్యమని చెప్పక తప్పదు.

నిర్మాణ కార్యక్రమము

మహాత్ముని కార్యక్రమములో కెల్ల నిర్మాణ కార్యక్రమమే ప్రజాసామాన్యపూర్వకము నాకర్షించినది ఆకార్యక్రమము కొనసాగుచుండుటలో ప్రజాసామాన్యము యొక్కలోపమెనియులేదు నాయకులలో గలిగిన భేదాభిప్రాయము లేకారణము నిర్మాణకార్యక్రమమందు దగ్గస్థానము ఖద్దరున కొసంగవలెను. మానవునికి చిత్తశుద్ధియెట్లా జాతికి ఖద్దరట్టిదని మహాత్ముడు నుజీవన వాక్యమం చెంతయు తత్వము గలదు. 4 సంవత్సరములనుండి దేశీయలయెదుట నున్న ఖద్దరునుస్వయం గూర్చి నేనిప్పుడు చర్చింపబోవుట హాస్యాస్పదము 4 ఏండ్లనుండియు ప్రతిపక్షుల నిరసనను, ప్రభుత్వమువారి ధాటికిని కూడ ఖద్దరు ఆసనది రాట్నము పేదలపాలిటి కల్పతరునని రుజువునంది పూటకు టికాజాలేక ఒంటినిండా బట్టలేక యల్లాడు బీదలకు గాట్నము మహాప్రసాదము విదేశీవస్త్రముల నాజూరునముపై వ్యామోహమును విడచిజాలక ధనికులు దాని వాడరింపక పోయినను, బీదలుమాత్రము దానిని విడువ

జాలరు 'కాకిలి కాకి ముద్దు' అట్లే మనదేశములో తయారయి మన బీదలను పట్టులనింపు ఖద్దరును ఆదరింపకతప్పదు. రాట్నము, విల్లా ఏది దేశముయొక్క వస్త్రవిహీనత్వమును తొలగింపగలదను సవస్థను చర్చించుట విద్యాధికులపని. చర్చలయెడల వారికి క్రితిమెండు. కాన ఆనమస్థానిర్ణయము వారికే ఎదిగేదేదను. ఖద్దరు విశేషకాలము వస్తుటయును, ప్రజాసామాన్యముయొక్క రాబడిని వృద్ధిచేయుటయు, తిండి లేమిచే స్త్రీలు మానమును పోగొట్టుకొని పిథినిబడి మోటుపని చేసికొననక్కరలేకయే రాట్నము వారికి గౌరవజీవము చేసుకొనగలుగు నవకాశము లొసంగుటయు, కన్నులార గాంచిన మాకు మిల్లు సంగతి యోచింపవలసిన అగత్యములేదు. ఖద్దరు నిల్పితీరవలెనయే నాదృష్టమైన అభిప్రాయము ఇకరెండవ విషయము గ్రామపంచాయితీలు రహితును పీడించు బాధలలోకెల్ల కోర్టుబాధ ఎక్కువది ఈకోర్టుబాధమందు ఓడినవాడును గెల్చినవాడునుకూడ తుదకు ఓక్కరితిగానే విలసింపెదరు అందుచే గ్రామములలోని తగాయిదాలను పైకిపోసీయకుండ చేయు ఏర్పాట్లు గావించవలెనని మహాజనులను, ప్రార్థించుచున్నాను. మా ప్రాంతముల యనుభవమునుబట్టియు ఆంధ్రనాయకులగు శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు చేయుచున్న పనినిగూర్చి వినికిడినిబట్టియు తగుమనస్సులు శ్రద్ధసహించి పూనుకొనినచో ఆకార్య మంతకష్టముకాదని మనవిచేయుచున్నాను ఇకమాడవిషయము జాతీయవిద్య. పరప్రభుత్వ ఆదరణక్రింద మనవిద్యాలయములలో బోధింపబడుచున్న మన సాంప్రదాయము కూలము గాదని 1907 సంవత్సరంనాటినుండియు మననాయకులు గుర్తించియున్నార. అనేక జాతీయ విద్యాలయములు బయలుదేరినవి కాని ధనములేమిచే చాలవరకు నీరసించినవి కాని ఉన్నివానినైనను ఉత్తమసంస్థలుగా చేయుభారము మహాజనులకుపెనున్నదనిమనవిచేయుచున్నాను నిర్మాణ కార్యక్రమము సాగించుటకు నిరాడంబరులగు దేశభక్తులు కావలెను ఈసందర్భమునరాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులకి శే గరికి పాటి ఆంజనేయ సూర్యప్రకాశరావుగారు జ్ఞప్తికి రాకమానరు ఎక్కువ ఆరోగ్యవంతుడు కాకపోయినను ఖద్దరు ప్రచారముచేయుటకు ఎట్టి ఆర్థికములేకయే ఆయనపడినశ్రమ ఎంతయు ప్రశంసనీయును ఈదేశభక్తుని మరణమువలన రాజమహేంద్రవరము తాలూకాకు, ముఖ్యముగా తీరనిలోటు కల్గినదని నానవృత్తము. హిందూసంఘమును నీరసించ జేయుచున్న అస్పృశ్యతాపితాచముయొక్క ప్రాబల్యము నీరసించుచుండుట సభనూచకము. మాప్రాంతములలో క్రైస్తవ మిషనరీలు ఈ మధ్య అమాంతులగు మూలమాదిగలకు లేనిపోనియాశలు కల్పించి, హిందువులు మిమ్ముల నంటరానివారిగా నుంచుచున్నారగాన క్రైస్తవమతమును స్వీకరింపవలసినదని బోధించుచున్నార. వారిబోధనలను ప్రతిఘటింపుటకును, అంటరానితనమును తొలగించుటకును మాచేత నై సంతోషరకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. ఈ పితాచమును జిల్లానుండి తరిమివేయుటకు మహాజనులు తగు కార్యక్రమమును మూచించెదరుగాక! ఏరితిగా చూచినను నిర్మాణకార్యక్రమమే సాధనమని తోచుచున్నది. దేశబంధువాడు ద్వంద్వపథుత్వము వంతమొందించి నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మరలఘటె గ్రామపునర్నిర్మాణముయొక్క ప్రాశస్త్యమును వ్యక్తపరచగలడు.

శాసనసభలు

రాజకీయ వాతావరణము దనేకమార్పులు సంఘటిల్లుచుండును ఒకప్పుడు బహిష్కారము ప్రధానస్థానము నాక్రమించినది ఇంకొకసారి మద్యపాననిషేధము ముఖ్యమైనది. రాజకీయ వాతావరణముయొక్క శీతోష్ణములతో సంబంధము లేకుండ నిరాఘాటముగా నిలబడుచున్నది. ఖద్దరే నేడు రాజకీయరంగమున ప్రాముఖ్యముగ నున్నది శాసనసభాప్రవేశము. గాంధీమహాత్ముడు కారాగారమునకు పోయినపిమ్మట దేశములో కలిగిన మాంద్యముభరితముగా నాయకులదృష్టి శాసనసభలపైకి మరలినది. దేశబంధు వాడు, సేవాపండితులు గయలో ఈసమస్యను బయలుదేరడిసి కాంగ్రెసుచే తమనూచనల సంగీకరింపజేయుటకై ప్రత్యేకముగా స్వరాజ్యపక్షమును నిర్మించిరి దేశముకొరకు తమ సర్వస్వమును త్యజించిన దేశబంధు ఆపక్షమునకు నాయకుడుగుటచే క్రమముగా స్వరాజ్యపక్షము బలవంతమగు పక్షమయ్యెను దేశబంధుడు సంగరాష్ట్రమున ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించినరీతి, ఆయన చూపిన కార్యోత్సాహము, మొదలగువానివలన మహాత్మునిపిమ్మట దేశమునంతటినీ

ఏకాదశిగా నడువగలసమయములో యను ఆశ కల్పించెను. కాని ఆయన యకాలమరణముచే ఆయాశలన్నియు భగ్గుమయినవి ఆ మహనీయుని నిరుపమానత్వము, కాశ్యోత్సాహము, ప్రతిఘటనాశక్తి, దైర్ఘ్యము మొదలగు గుణములు తలంచుకొని నపుడు భారతీయుడగు ప్రతివారి హృదయము ఉప్పొంగక మానదు ఆ వహనముచే గతించి అప్పుడే ఒకవర్షమయినది దేశములో ననేకమార్పులు గల్గినవి. దాసు నసంతరము మహా తుష్టుడు కాంగ్రెసును సంపూర్ణముగా స్వరాజ్యపక్షమువారి పరముచేసెను శాసనసభాప్రవేశము లాభిమానము యను సమస్యను నే నిచ్చట చర్చింప దలచుకొనలేదు ఈచర్యతో గయా కాంగ్రెసు నాటినుండి నేటివరకు నాయకులు కాలమును గడపి యున్నారు జాతీయాభివృద్ధికి మూలమగు నిర్మాతాకార్యక్రమ సుమాట తలపెట్టక అపార్థిశలు కాన్పించుచున్నందున కాలము గడచి దేశమును కక్షలతో నిండి ప్రభుత్వమువారికి బలమును చే కూర్చిరి కొంతకాలము కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము యను వివాదము ప్రబలి అదికొంత గర్భకొనినతోడనే కాంగ్రెసు పరస్పరసహకారవాదపక్షము అనగా ఉద్యోగనిరాకరణము ఉద్యోగస్వీకరణము యను వివాదము బయలుదేరినది మొత్తము మీద కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారి పరమైనప్పటికొం చెము మితవాదము ప్రవేశించినట్లుగా మాబోంట్లకు తోచినది కాన్పూరు కాంగ్రెసులో మోతీలాలుపండితుని నాయకత్వము క్రింద ఆచూరింపబడిన తీర్మానములను మార్చివేలలో శాసన సభలోనికి పంపుటయను దేశములో నూతనోత్సాహము కలిగించునని యాశించితిమిగాని లాభము లేకున్నది మరల ఏదోమీద పెట్టుకొని ప్రతిరాష్ట్రములోను శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యగారి నాయకత్వమున వెలుపలికి వచ్చినసభ్యులు లోనికి నడువనెంచుటచూడ “వెలుపలికి వచ్చుట” కేవలము నాటక మాత్రమేయని తోచుచున్నది మిగుల విద్యావంతుడగు కాకాభావులచే కాబోలు మహానాయకుల రాజనీతిని నేను గ్రహింపక పోవచ్చును కాని ఈరాజనీతివలన కలుగు లాభములు మాత్రము నా కెంత మాత్రము అవగాహన యగుటలేదు శాసనసభాప్రవేశమువలన దేశమున కిటుమంతయు ప్రజలకు తోడ్పడగలమను విశ్వాసము నాకెంతవరకు కుదురలేదు కాని శాసనసభాప్రవేశమునకు మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞయొసంగినపుడు ఆజ్ఞను శిరసా వహించనలెనని నాయభిప్రాయము కాంగ్రెసుపక్షము శాసన సభలో చేయవలసిన కార్యక్రమము ముందుగా నిర్ణయింపబడవలెనని నామానన వెలుపలికి వచ్చుటలో లాభమంతగా కనుపించదు ప్రతిఘటనము సాగించుటకుకూడా ఏదేశబంధు దాసు వంటి మహనీయునితో చెల్లినదికాని సామాన్యులకు సాధ్యము కాదని నానమ్మకము ఇందులకు దాసుమరణానంతరము బెంగాలులో ఏర్పడిన పరిస్థితులే నిదర్శనములు కావున శాసన సభలో ప్రజాపక్షముననుండి చేత నయినంతవరకు ప్రజలకు ఏద్యుక్తమైన కార్యములైనను చేయుటకు ప్రయత్నించుటయే కర్తవ్యమని ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభిప్రాయమెయ్యున్నది. పరిస్థితులనుబట్టి అవసరమగు మంత్రపదవుల స్వీకరించియే నను నిర్మాతకార్యక్రమమును ప్రోత్సహించుటలో దోషమేమియులేదని మాబోంట్లయభిప్రాయ మని చెప్పసాహసించినందులకు నాయకులు కినియకుండురుగాక! నాయకులు కొంచెము ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభిప్రాయములకుకూడా గుర్తించి తగినకార్యక్రమమును నిర్ణయించుట ధర్మము.

రాబోవు ఎన్నికలు

భారతదేశములో ప్రజలతరపున వ్యవహరించుటకు హక్కుకలిగిన సంస్థ, ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభిమానమునకు విశ్వాసమునకు పాత్రమైన సంస్థ, యొక్క కాంగ్రెసు మహాసభ యనియే నావిశ్వాసము. వ్యక్తి అభిప్రాయము లేట్లున్నను కాంగ్రెసుఆజ్ఞ అనుసంధానియము దానిని శిరసావహించవలసినదే ప్రస్తుతము కాంగ్రెసువారి సంకల్పము నవంబరులో జరుగనున్న ఎన్నికలు. ఈ ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయము చేకూర్చవలసిన భారము ప్రజలపైగలదు. వోటర్లలిఖయముల గుర్తించెదరుగాక. ముఖ్యముగా మనరాష్ట్రములో జస్టిస్ వర్గము యొక్క ఉనికివలన ప్రత్యేకపరిస్థితు లేర్పడినవి జస్టిస్ వర్గము గత ఆరు సంవత్సరములనుండియప్రజలకు గావించిన అపకార పరంపరలను నేను నేనిక్కడ యేకరువుపెట్టవలసిన యవసరములేదు. ‘ముంజీతికంకణమున కడ్డమెందులకు’ ప్రత్యక్షముగా వోటర్ల హితములగు బాధల ననుభవించుచున్నాము కులభేదముల పెంపొందింపజేసి దేశములోగల ఐకమత్య భావమును నెడగొట్టి ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకుశత్వమును బలపర్చుటవలన జస్టిస్ వర్గము మన కెంతయు నపకార మొనర్చినదనుట నిస్సంశయము. వారి చెడుప్రచారము నరికట్టి జాతీయతకు భంగము కలుగకుండ జేయుభారము మహాజనులపైనున్నది. ఎన్నికలలో వారిని పూర్తిగ నోడించి దేశము వారిరాజకీయమును హద్దీలముల లేదని ఋజువు చేయవలెను.

జిల్లా ప్రత్యేక పరిస్థితులు

ఇక తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో ఈఎన్నికల సందర్భమున ప్రత్యేకపరిస్థితులు గలవు జస్టిస్ వర్గ ప్రధాననాయకులలో నోకరగు సర్ మాధావ వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు మనజిల్లా భరత్తున జస్టిస్ అభ్యర్థిగా పోటీచేయుచున్నారు. గత ఎన్నికల

లో కాంగ్రెసు సంపూర్ణముగా కలుగ చేసికొనకుండుటచేతను, రెడ్డినాయుడుగారి మంత్రితృప్త పలుకుబడివలనను, జమీందారుల తోడ్పాటువలనను, కాపు, తెలగ, కమ్మ మొదలగు కులభేదములపెట్టియు ఎట్లెట్ల జయముగాంచగలగెను ఈసారి కూడ వారన్నివిధముల ప్రయత్నము చేయుచున్నారు వారిని ఓడించి జస్టిస్ వర్గమునకు తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో స్థానము లేదని ఋజువుపరచవలసిన బాధ్యత మండలమహాజనులపై నున్నది పానుగల్లు ప్రభువువారు ఉద్యోగముల అత్యంత పార్టీని బలపరచుకొనువిధ్యలో ఆరి తేరినవారు గోదావరిజిల్లాలో అధ్యక్షపదవి, రెండవజస్టిస్ అభ్యర్థికోసంగి ఆపలుకుబడితో ఎన్నికలందు విజయముపొంద జూచుచున్నారు జస్టిస్ వారి పన్నాగముల భేదించుభారము మనమెన్నది ఇక భారత శాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి సుప్రసిద్ధకాంగ్రెసునాయకులును, స్వాగత్యగులును అగు శ్రీయుత టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి కెదురుగా మితవాదీప్రముఖుడను, ప్రభుత్వ కటాక్షపితృగణములకై సదా యాశించునట్టియు బి|| బి|| శ్రీ మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారు కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలతరపున పోటీచేయుచున్నారు వీరినికూడ యోడించి, మితవాదమును దేశము సహింపజాలవని వ్యక్తపరచి కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుభారము మనపై నున్నది ఇందులకు మా ఫిర్యాదును లెప్పుడును సంసిద్ధులైయి మనవిచేయుచున్నాను జిల్లాలోని నాయకు లెల్లరును విచ్చేరియున్నారు కాన కాంగ్రెసు సంకల్పసిద్ధిగాను కర్తవ్యమును నిర్ణయించెదరుగాక!

ఈమహాసభాధ్యక్షమునకు చిరకాలమునుండి దేశదేవ యందు నిమగ్నులయినట్టియు, కలకు వెయ్యిరూపాయిల నాదాయముదెచ్చు న్యాయవాదవృత్తిని విదర్జించి, కారాగార మనకు సహితముపోయి దేశదాన్యవిముక్తికై నిరంతరము కృషి నల్పుచున్న బెజవాడ పురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీఅయ్య దేవర కాశ్యోతరావు పంతులుగారు లభించుట మన అదృష్టము వారి తోడ్పాటుతో ప్రతినిధులు మండల వాసుల కర్తవ్యమును, వోటర్ల ధర్మమును వ్యక్తపరచెదరు గాక. మండలములోని వివిధప్రాంతముల నుండి దయచేసిన ప్రతినిధులకును, మా ఆహ్వానము నంగీకరించి, శ్రమ కోర్చి, వారిధర్మభాగ్యము లభింపజేసిన ఆంధ్రనాయకుల కును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులకును మరొక్కసారి నా హృదయపూర్వక వందనము లర్పించుచు శ్రీకాశ్యోతరావుగారిని అగ్రాసనాధిపత్యము వహింపవలెనని కోరుచున్నాను

తూర్పు గోదావరి జిల్లా మహాసభలు

“కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కేల ఓట్ల నీయవలయును?”

నేటితో సభలన్నియు ముగియును

(ఆంధ్ర పత్రికా ప్రత్యేక విలేఖరి)

సీతానగరం, జూను 28 — నేటి సాయంకాలముతో సభలన్నియు గౌరవార్హత్రయమందు ముగియును అప్పటికై నివారక మహాసభ నిన్నరాత్రి శ్రీయుత ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులవారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్య రంగయ్యనాయుడుగార్లు దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగార్లు ఉండే పూరితములగు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. యావజ్జీవ దేశరాధకుల సమక్షము కూడ జరిగెను దేశారాధకులను పోషించు మాగ్గులు లక్ష్మీపంపబడినవి. శ్రీయుత నాశ్యోతరావు ప్రకాశం డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగార్లచే మానవల చేయబడినవి ఏల కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకే ఓట్లనీయవలెను?

ఏల ఎన్నికవర్గము మద్రాసు శాసనసభకును కాంగ్రెసు సభకును సభ్యులుగానుండగోరి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా నిలిచిన వారికే ఓట్లనీయవలయును? అనువిషయమును గూర్చి నిన్న సాయంకాలము 6, 7 గంట వక్తలు తమ గంభీరోపన్యాసములచే నచ్చుచెప్పిరి. నిన్న వచ్చిన వారిలో మద్దీరాథా కృష్ణయ్యగారు గుంటూరు నుండియు, నశీరహముగారు తాడేపల్లి గూడెము నుండియు వచ్చి యున్నారు. శాసనసభా ప్రవేశ తీర్మానముపై మూడు గంటల సేపు చర్చ జరిగెను. అధ్యక్షున కొక వ్యతిరేకాభిప్రాయము గాని సవరణ గాని పంపబడి యుండలేదు. ఈఉదయమున సభ 10 గంటల వరకు, ఇతర తీర్మానముల చర్చించుచున్నారు. శ్రీసప్తా బులుగు సాంబ మూర్తి వెన్నేటి సభ్యులారాయా మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య ఆంధ్రదేశానికి టంగటూరి ప్రకాశంపంతులుగార్లు శాసనసభా ప్రవేశమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ప్రస్తుత శాసన సభాసభ్యుడును మంత్రివత్సవలంబులును అగు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు గారినిగూర్చి సప్తా అన్నపూర్ణయ్యగార్లు పూర్తిగా విపులీకరించిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు సర్ మాధావగారు క్రిందటి ఎన్నికలకు చేసిన వాగ్దానముల నేకరవులేటిరి. క్రతుకు తనకు చేతగాని వాగ్దానములన్నిటిని చేసినవరి. ప్రతిఫిర్యాదు ఎత్తిచెప్పిరి. ఎన్నికల ఫలితమునుబట్టి వారు క్రతుకులగుగూర్చి ఆలోచించవలసియు

తరువాత స్వల్పమయమే యాలోచింతురనియు తెలిపిరి. స్వతంత్రులు లిబరలు శాసనసభలలో నేమిచేయుచున్నదనియు చెప్పి శ్రీ మోహన్ రామచంద్రరావుగారిని గూర్చి తెలిపి చర్చించిరి. తరువాత శ్రీయుత ఆంధ్ర దేశానికి టంగటూరి ప్రకాశం పంబ మూర్తిగార్లు కాంగ్రెసుకార్యక్రమము స్వరాజ్యవాదుల గూర్చి మాత్రము చెప్పిరి. ముఖ్య తీర్మానములు

ఈ వహాసభనకు ఎన్నికవర్గమును కాంగ్రెసుచే ఆహ్వానింపబడిన అభ్యర్థులకే సమ్యగల నీయవలసినదని మోహన్ రామచంద్ర రావుగారు

శ్రీయుత శాసనసభకు శ్రీ ఆంధ్ర దేశానికి టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు, ఉప్రమా అలీషా కబీరాబ్, కాకినాడ నగరమునకు సాంబరూరి గారు, శాసనసభకు ఓక్రిన వెంకటరత్నం చౌదరి డాక్టరు నశీర అహమదుగార్లు, మూడవవారిని త్వరలో నిర్ణయించుట శ్రీయుత కొత్తకేట మీర్నుగారు ఉపాదించువారిని సుబ్బారావుగారు బలపరచిరి.

శ్రీమతా దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షుల జయమే దేశ జయమనియు, అభ్యర్థులు ఓడినను న్యక్తులకు గౌరవలొపము లేదనియు తెలిపి ఈమెయే ఒక సంవత్సర కరివరకము ననుభవించి దేశగౌరవమునకు పాత్రురాలైన ఆంధ్ర మత. ఆప్టాగా రురిమింట్లు మాటాడుచు మనకింకను మిష్టాభులన్నారని చెప్పి కృష్ణాజిల్లా సంగతికై తి మిష్టాపురము జమీందారుగారి అభ్యర్థిత్వమునుగూర్చి మాటాడుచు పారు క్రతుల స్థానమునకు నిజముల ఆశ్చర్యకరమనిరి. అనామతులను తాలూ కాబోర్ల అధ్యక్ష పదవులకు నియమించి ప్రజల దుఃఖముల పాత్రులగుచున్నారు.” అని చెప్పిరి.

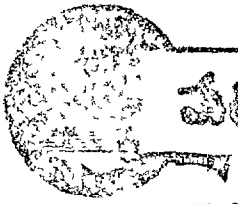
దేశనాయకుల యువోభసలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు శాసనసభలకేసుల ప్రజాప్రభుత్వ స్థాపనావార్తము. మీరు ప్రజాప్రభుత్వమునకు ఓటునిచ్చెదరా? ఇక కాశ్యోత బానిసత్వసానమునకు సమ్మతించెదరా? యనుకు సాంబమూర్తిగారు శంఖముపూరించిరి.

“దాసుగారు విగతజీవులైనను వారి యాత్మ మననావహించియేయున్నది” అయి ఆంధ్రదేశానికి సమారు ఒకగంట సేపు అనంగళముగా నవ్వరించిరి. నేనే అభ్యర్థిగానున్నయెడల యితరంబే ఎక్కువ స్వేచ్ఛగామూట్లాడి యుండియుండును. తిను నేహితుడైనట్టి వారిని దూషించి నేను మీవోట్లను కోరుటలేదు. శ్రీయుత రామచంద్రరావు గారికి మూడుమార్లు కాంగ్రెసువారు అవకాశమిచ్చిరి. కానివారు ఉద్యోగస్వీకారమునకు ఇష్టపడియున్నారు. కాంగ్రెసువిధానమునకు వ్యతిరేకులు. శాసనసభలలోని భారతీయుల సహాయముతో ప్రభుత్వమువారు ఆచరణలో పెట్టిన నిర్బంధ విధానము జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. మహాత్ముని పట్టుకొనుటతోడనే అసహాయవాదము నశించునని ప్రభుత్వము తలచెను. కాని అట్లు జరుగలేదు. దాసుగారి నాయకత్వమున జాతీయ కార్యక్రమము మూర్ఖుడి ప్రజల సానుభూతి పడననది. మహాత్ముడు స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమమును వలదను నను యుద్దేశముతో బెంగాలు యువకులను పలువుర ముఖ్యులను జెములుండుంచిరి. మహాత్ముని చాకచక్యము అనుపమానము. దాసుగారికి సహాయము చేయుటకు నిశ్చయించెను. ప్రభుత్వమునకు అదియొక పెద్దజబ్బు. దాసుగారి మరణమువలన ప్రభుత్వమునకు లాభము లేకపోయెను. శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు తాము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులతో దాసుగారుమాత్రమే ప్రతిష్టంభన విధానమును ఆచరణలో పెట్టుగల రను విషయమందు మాత్ర మేకాభిప్రాయ బాలమనిరి

ఏలనన మోతీలాలుగారి సారధ్యమున కేంద్రశాసనసభ యందు ఏమాత్రమును ప్రతిష్టంభనవిధానము వెనుక బడలేదు. మధ్యపరగజాలలో డాక్టరు మాన్సిగారి నాయకత్వమునకు కొరతయిడియుండక అత్యుత్సాహమునకు కారణమయ్యెను. అగ్రేలు, నిరసనముల విధానమంతరించినది. కలకత్తాలో ఆరేండ్లక్రింతయు ఆమెట్టును దాటినది. తిరిగి కాంగ్రెసు అపదతిని అంగీకరింపదు. ప్రజలప్రభుత్వమునకు, అమానములు భరింపజాలరని తెలుపవలయును. ఆవమానములు ఇక సహింపజాలరు. స్వరాజ్యము నకు ముఖ్యము ఏకమత శ్రీయు. ఆంగ్లజాతి అత్యంతరతతో ఎన్నిక చేయవలసియని చూచుచున్నది. భారతీయపక్షము లన్నిటిలోను కాంగ్రెసు పక్షమే దేశక్షేమమును గోరుచున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియొకడుఓడిన యెడల వ్యక్తికి ఏమాత్రపు అవమానమును లేదుగాని జాతి కంతము అవమానము. ప్రభుత్వమును బలపరచుట యగను.

అన్న పూర్ణయ్యగారు క్రిందటి శాసన సభా ఎన్నికలసమయముచేసినకూర్కూరి వాగ్దానములచెప్పి నీతిపత్ర పాములేరు స్క్రిములగుగూర్చి ఏమిచేసినయిడిగిరి పోలనవరంబలి వ్యవసాయమునకు ఏమిసహాయముచేసిరి. రామచంద్రపురమును చెరకుపంట శేవిచేసిరి. పంచదార ఫ్యాక్టరీ పెట్టించెదరమంటితో ఏమిచేసిరి? పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమిచ్చు సహాయమునుగూర్చి చేసినశాసనము నందు ఏవిధముగ పాల్గొనిరి? వారు నిర్బంధవిస్య నంపసాయక పాతకాలం, పరిశ్రమలఅభివృద్ధి తొక్కట్లు ఆస్తులపై పెట్టె తగ్గించుట వీటిలో ఏమిచేసిరి? సర్, కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ఏమి చేసిరి? ఏ క గు డు న్నారు! వారి వాగ్దానము లేమైనవి? తరువాత కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సమ్యగల నీయవలసినది తెలుపవలసియు తీర్మానము సర్వజనాంగీకారమైనది

శుభమునకు

తీర్మానము. రైలుస్టేషనునందు 35 ఏండ్ల పురుషుని శవము
 బగుళుడైనది. ఎవరయినదియు గుర్తింపబడలేదు, (అ. ప్రె.)

అభ్యర్థి పట్టుకొనుట:—చిహ్నం ఇంద్రయ్యగారు, నరసాపురం లు తాను కాననభ అభ్యర్థిని నిలువ నొల్లనని ప్రకటించుచున్నారు.

ఎస్. సత్యసూరిగారు:—మదరాసునకు శేపు
ఉదయము తిరువాల్వంపిక్కుసులో వస్తురు. శేపుకాల్గెను
కమిటీ సభకు వాడరుమరు.

వర్షములు—రైలుమార్గముచేడుట:—వర్షము
ఎక్కువగామరియటచే జోలారుపేట రైలుమార్గము గుడియతి
ము వద్ద కొట్టుకొనెను. నేనుదయము బెంగులూరు మెట్టు
పొల్లంమొదలు ఆలశ్యముగ వచ్చినవి.

మనమోహన ఎం. రంగస్వామినాయునివారి
ఆశంకూక్ శ్రీరాధాకృష్ణవరభః— చెన్నైపురి పె
ద్దనాయునిపేట, ఒత్తవాడ థియేటర్ లో 1926 వ సం॥ రం
జున్ నెం 29 వ తేదీ మంగళవారము రాత్రి-9-30 ఘంటలకు
శ్రీ మద్ రామాయమున శ్రీ సీతాకళ్యాణము మొదలు
సూర్యబిల్లు భంగమువరకు జరుపబడును.

రాకపోకలు:—కె. పి. మిల్స్ ఆస్పత్రి తీవ్ర
బోర్లజ్వలమై, జనరలుగారు నిన్నఉదయమున విచ్చిరి.
హాస్టలుపైరుజనరలు హాస్టలుగారు నిన్నరాత్రి సిగ్గుకు
బోయిరి.

కష్టము కలవారు ఎక్. ఎం. అయ్యగారు గౌ|| న్యా.
సి. మాధవన నాయర్స్ కెస్టను టి. ఎస్. కాశ్మీరీగారు కె. టి.
పాల్ గారు సేదందయముచెప్పిరి.

ఫారస్టు కన్నర్యేటరు రిచిమండుగారు శనీవారము కోయిలూరు పోయిరి.

సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు

కనడా జాతీయు పదర్పనము తెరచుట

సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు, పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరు కనడాశాఖీయప్రదర్శనము తెరుచుట కాహ్వానింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఆహ్వానమునందు ఒంటారియో ప్రధానాం తృద్యగూడ అనుమతిని దెలియజేసెను. ప్రదర్శనమును టోరెంటోలో అగష్టు 28 వ రేదీన తెరువబడును. ఆచారిగారు జూలయిలో ఇండియానుండిపోయి తిరిగి అక్టోబరు 1 వ రేదీని సరికి పరిమనర్షిను కవిమనసునందు చేయదురు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

జుచిసు షక్షమువారి అల్లరి

పోలిసువారి అగత్యము

కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థుల బలపరచుటకై బహిరంగసభ చే
పాకులో హిందూ హైస్కూలున కేరురుగ బహిరంగసభ జరి
గెను. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు బ. కందస్వామిచెట్టి, సామి
వెంకటాచలంచెట్టి, డా॥ వలయ్య, హమీదు ఖాను మున్నగు
వారలను విడియించిరి. టి కృష్ణస్వామి పాపలరు సభాద్వేషము
ను చెప్పుచు, కాంగ్రెసువారి కెట్టిప్రత్యేక సాంఘికాభిమానము
లేదని, ఎవరు వేరేమునకు ప్రజలకు మేలు జేసిన వారిని ఎన్ను
కొనగోరుదున్నారనియు చెప్పిరి. ఎం. శింగరమేళుచెట్టిగా
రిని సభాధ్యక్షునిగ నూహించిరి. అధ్యక్షుడు కార్యరేఖలలో
10 స్థానములకు ఎన్నికలు జరుగవచ్చుననియు చేపాకు డివిజను
కు ఆగవారిని ఎన్నుకొనవలెననియు కోరిరి.

ఒక మహమ్మదీయుడు తేచి తినుకు ప్రహసితమున్నదా
నలేక మొదల్యారుగాతే పనికివత్తురనియు కాంగ్రహునభ్యుద
వపరమనియు దెల్పును అంతట కొంత ఆలజపి కలిగెను. న
లేక మొదల్యారుకి ఓట్టేలనియ్యరాదనికొందరడిగిరి. అల్లరి హె
చ్చెను. సభ యాతిగ భగ్గునునగు నెడి సూచనలునుండే ఆగుప
డెను. పొవుగల ముందుగనే అల్లరజేయవాడు కనబడిరి.

ఒక మూలను జన్మింపజేయు సభ్యులు నిలబడియుండిరి. అట్లు కలుగజేయుటలో శ్రద్ధవహించుచు నై. ఎకా. రామనాథనుగారు ఎదురుగనుండిరి. సభలో శ్రీనివాసయ్యంగారిని సామెంకటాచలంపెట్టిగారిని దూషించిరి. ఇట్లు జరుగుచుండ శ్రీనివాసయ్యంగారు హిమాయాను తిరువశిక్తాణి సమీపనైక్తరు ముస్తను సాహేబుగార్లువచ్చిరి. సభజరువుటా మానుటాయని చాలనేపు విచారించిరి.

చివరకు నిలిపినేయుమికు నిశ్చయించి అయ్యంగారి తర
పున కృష్ణస్వామి పవలూరు సభ జరుపనట్లు ప్రకటించి యిట్లు
చెలిసిరి:— సభను భగ్గు పరచుటకై యుద్దేశించి కొందరునచ్చి
యున్నారు. వారు నిజముగ నటేతముదల్చుగారి మిత్రులేయ
గునో సభనుకానిచ్చివలయు ప్రశ్నల వేయవలసియుండెను, అ
ట్లుగాక భగ్గు పరచిరి. నక్షేతను మదల్చురకి తామెంతటి మ
ిత్రులొ కాంగెనువారు నంతటిమిత్రులే.

కాంగ్రెసు మీటింగులు యికముందు జరుపునపుడు తనకు ఒకరోజుముందుగా దెల్పినచో అల్లరిజరుగకుండ జూచెదనని పలువుర స్పెక్టరుగారు అత్యంగారికి చెప్పిరి. పిమ్మట జనన సూచామును తరిమివేసిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులందరు, పిన్నలు, పెద్దలు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు అందరు ఓర్పునహించిరి. శ్రీమన్మన్ చాల గల జరిగియుండెడిది.

అధికారవర్ణమును లొంగించుట

స్వరాజ్యయులు శాసనసభల జేయు సాధనము

లోను స్వేచ్ఛదుసభ

అదివారమునాడు లోనుస్కెయినందు కాంగ్రెసు
బహిరంగసభ జరిగెను. జి. వెంకట సుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారు ఆ
సభ్యులతో వహించిరి. అసభ్యులకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు, జస్టిసు
పక్ష అభ్యర్థులకు గల భేదమును గురించి వోట్లెత్తవలెను. జస్టిసు
కుపతనము స్వరాజ్యోద్ధమునును అణచివేయుటకే ప్రారంభింప
బడినది. జస్టిసుపతనమువారు జమీందారులను భూస్వాముల
ను ప్రోత్సహించుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు పేదవారిను
దగ్గించుటకును దేశమాత బానిసత్వమును తొలగించుటకును
కంకణము గట్టుకొనిరి. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్ను
కొనుట ఓచుటవిధి.

భక్తవత్సలువాయుడుగారు సిమ్మట్ర ఉపన్యసించిరి. గత ఎన్నికలలో కార్పొరేషనుకు కాంగ్రెసువారి నే ఎన్నుకొని మదరాసు నగరము యితరస్థలములకు ఆచర్యము జూపెను. ఆ గౌరవము నిలబెట్టుకొని యీసారి కార్పొరేషనుకు కాననసభకు గూడ కాంగ్రెసువారి నే ఎన్నుకొందు రని నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో చేరి జేసిన మేలు వేరుగ జెప్పవలసరములేదు. జస్టిసు పక్షము వారు ఆరేండ్లనుండి అధికారమునందున్నను పన్నులు తగ్గింప జాలకుండిరి.

జస్తినుపక్షమువారు సంఘాభిమానమును పేరున చాలడాబులు జెప్పమన్నారు. ప్రత్యేక సంఘముల ననుసరించి ఉద్యోగముల నీయజామమన్నారు. అందుచే ప్రతిసంఘమువారికి యితరసంఘములను జూచినచో యీర్ష్య జనించుచున్నది. అందరిలోను ఆసంతృప్తి పెరిగినది. ఈ సంఘములన్నియు ఉద్యోగాదంబములకై తగవు లాడుకొనుచుండునంతకాలము నిరంతరకాధికారవిషయము ఒక అడుగైన ఆపలబెట్టుదు ఇండియా అంతయు ఐక్యమగు నుండిన యెడల బర్మను హెడు ప్రభువుగారు భారతదేశమును కత్తికొనతో నణచి యున్నామని అనియుండజాలరు. కావున సాంఘికాభిమానములే ఇండియాను అంతరాయములు గనున్నవి. ఆభివృద్ధికి ప్రతిబంధకములుగ నున్నవి. కావున ఓటరులీషయమును గుర్తించి సాంఘికవిభేదముల పాండిపక కాంగ్రెసు అభ్యర్థకులే ఓటు సేయవలెనని భక్తవత్సల నాయుడుగారు చెల్చిరి.

సర్వరాజ్యేయుల ఆశయము

శ్రీ॥ శ్రీనివాసయ్యం రుపవ్యసించుచు యిట్లు దేవ్విరి :
కాంగెనువారు యీనత్సరము ద్విగజీవ్యతోత్సాహముతో పని
జేయులెను. జిప్తినువారు అతితీవ్రముగ నెదుర్చుచున్నారు. ఎన్ని
లలో జయమొందుటకు నీరధముగ కైన పనిజేయుదురు. కావున
కాంగెను వారుగూడ అందుకు తగినట్లు యత్నింపవలెను.

కానన సభలలో నిదివరకు చేరినవారు నిరంకుశాధి
పాలులలో చేరి ఏకమై దేశమాతను సొసగించిరి. సమీయనిరా
రణవాదులు బయట బోరుసల్పుచున్నపుడు వారు కాననసభ
లో అధికారపథము నెదిర్చియుండిన నో ఇండియాకు స్వరా
జ్యవిమరక వచ్చెడిది. వారట్లు జేయుదుంటేచేతనే నిరర్థకులు
కాననసభలలో జేరకుండ కాదుట్లు దేశభంగ దాసుగారు న్న

రాజ్యపశుమును స్థాపించిరి. తెంగాలు మధ్యరాష్ట్రములలో
కాపననభిలంబు చేరిన స్వరాజ్యయులు ద్వంద్వ ప్ర
భుత్వవిధానమును నిర్మాతలంపగల్గిరి. ఇతర రాష్ట్రములలోగూ
డనట్లు జేసియున్నచో నిరంకుశాధికారులు మాకామై బడి
ప్రజలుకోరినదెల్ల నిచ్చియుండురు.

స్వరాశ్రీయులు కాపసనభల జేరుటను చాల ఆశక్త్యులగుదురు. వారు ఇండియా యొక్క రాజకీయ స్థితిని ఓబరులను తెలియజేయు నుద్దేశించిరి. ప్రతిహతాంధోళన సర్వదా జరుపనెంచిరి. వివిధ సంఘములలోని భేదములతో లగించి వికమత్వముతో అధికారవర్ణము నెదర్చునెంచిరి. ఈ ఆశయములన్నింటినీ స్వరాజ్య పక్షమువారు తప్పయితర పక్షముల వారెవ్వరును సాధింపజాలరు.

భారత కాననపథకు నలుగురయ్యంగారులను కాంగ్రెసు వారు అభ్యర్థించి గవీయమిచ్చిరని జస్టిసు పక్షము వారాక్షేపించుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులను నియమించుటకు నాకేంతయో కుతూహలముగలదు. కాని ఎవ్వరు లేనందున విచారముచున్నది. సోమ సుందరం భారతి (సుధుర) పి, వరదరాజులు నాయుడుగార్లను ఎసెంట్లీ అభ్యర్థించుగ నుండ కోరగా నిరాకరించిరి. ఎన్నికలలో సహాయము జేయుటకు చాల మంది మహమ్మదీయులు మాట యిచ్చిరి. జయము తప్పదు. కావున స్వరాజ్యపక్షముచై జస్టిసు వారనవపరముగా జేయు నిందల పాటింపక ఓటరులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థకుకే ఓట్లనీయవలె నని అయ్యంగారు బలికిరి.

చిత్తరంజన దాసుగారు ఏకపుత్రుడు చిర రంజనదా
సుగారు మరణించినట్లు తంతివార్త వచ్చినదని అయ్యంగారు
విచారముతో సభలో దెప్పిరి.

కాంగ్రెసు బాహ్యణపక్షము కాదు

ఎం. కె. ఆచార్యగారు దీర్ఘముగ ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసునకు బ్రాహ్మణ పక్షపాతము లేదని స్పష్టముగ దెల్పిరి. ప్రజలతోఁపున పనిచేయును. తనకు ఎన్నింటియందు మోహము లేదనియు, బ్రాహ్మణోతరు డెవ్వడైన కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ వచ్చినచో తాను వదలుకొందుననిరి. చూనాంపేటజమీందార్లుగా రిని కోరగవారు నిరాకరించిరి.

డా॥ వల్లభ్యుగారు స్వరాజ్యపత్రమువారు కాంగ్రెసు
లో చేసిన మేలునివరించిదేర్చిరి. అంతలు సభముగి నెను.

రైలు ప్రమాదము

చిట్టాగంగు, జూన్ 27: — సాఫ్రీ భోజ్లోలమధ్య
జూన్ 28 లేదీ 15 గంటలకు 62 వ డివిజన్లో 5 వాగెనులు
పడిపోయినందున తైముమరల వేయునంతవరకు ప్రయాణితులకు
బండి స్థాకర్యముల నెపరము. (అ. తె.)

వ్యవసాయ కళాశాల ప్రెసిపాలు బ్రాహ్మణులుగాను పెండ్లికేసినట్లును సలెవువై బోయెదరు. వాళ్ళినినే రామస్వామి శివనుగారు. ప్రెసిపాలుగనుందురు. (అ. ప్రె.)

పాలకొల్లు

(స్వకీయవిలేఖరి)

పురపాలకసంఘ సభ

ఈ నెల 22 వ తేదీన జరిగిన పురపాలక సంఘసభలో బడ్జెట్టు ప్రవేశ పెట్టబడినది. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులకు వేతనముల విషయమై జరిగిన చర్చలో ఆశ్రయించినవారికి అనుగుణముగాను ఆశ్రయించనివారికి ప్రతిఫలముగాను జేసిరి. అంత గలిగినవారిలో కొంతమందికి కొంచెముగా సమపాతము జరిగినను మరొకొందరకు ఏమియు లేకుండుట కడు శోచనీయము.

కొంతమంది సభ్యులు తీవ్రవర్చలో పాల్గొని కోపాద్రి
పులై చిట్టచివరకు ఒకరినొకరు నిరాకరించుకొనుట ప్రజలకు
కడుపవ్వబాటు. ఈరితని పరిస్థితులు సాగుచుండేనేని రాను
రాను విచనూషణలు రాగలవని భయపడుచున్నాము. ఇట్టిని
తీసుండగ కాపాడుకొనుట పురపాలక సంఘసభ్యుల ఆత్మ
గౌరవము కాపాడుకొనుటయే.

హేమకూటము

మా హైస్కూలుకు రెండు సం॥ ములనుండి మ॥రా॥శ్రీ
భినుపూడి వెంకటసుబ్బారావు గారు ప్రధానోపాధ్యాయు
లుగా కడు నిపుణతతో పని చేయుచున్న ను వీరిని తగ్గించి వీరి
స్థానే మరెయొకరిని నియమింప దలచినారట. క్రొత్తవా రెవరో
యింకను తెలియలేదు. గతవత్సరమువలె యీ సంవత్సరము
నూడ యిప్పట స్కూలుపైనులు పరీక్షాఫలితములు బాగుగాగ్గి
యిచ్చి.

నెల్లూరు మునిసిపల్ మహాజనసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీసామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీగారు అధ్యక్షులు

ఈనెల 27-తేది ఆదివారం ఉదయము 8 గంటలవరకు పురమండలమున నెల్లూరు మునిసిపల్ మహాజనసభ జరిగెను. స్వరాజ్య పక్ష నాయకులును మద్రాసు నగరపాలక సంఘాధ్యక్షులునగు శ్రీసామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు తమయభిప్రాయములను అంత్యోపన్యాసమున తెలుప నిశ్చయించిరి. ప్రథమమున శ్రీయంత బ. అన్నాస్వామి అయ్యర్ (పకీలు) గారు నెల్లూరు మునిసిపల్ వ్యవహారములను ప్రస్తుతము జరుగు అక్రమపద్ధతులను గూర్చి విపులముగ ముచ్చటించిరి. 15 వత్సరముల క్రితముకన్న నూటికి 50 వంతున పన్నులు అధికము జేయబడినవనియు, పురజనుల యొక్క సౌఖ్య మేమాత్రము 100-కి 5 వంతునైనను అభివృద్ధి జేందలేదనియు 10 సంవత్సరముల క్రిందటన్న ఆరోగ్యము నేడు పురజనులయందు గానించుటలేదనియు తెలిపిరి. రహదారి స్థితియు అసంతృప్తి కరముగ నున్నదని తెలుపుచు చిన్నసందు లలోమాత్రము పానుగతో రోడ్లు యాహ్వానిగోడ్లుల మూతనముగ నెలకొల్పియున్నారనిరి. ఆర్థికవిషయము ముచ్చటించుచు 28 వత్సరములక్రిందట మునిసిపల్ ఖజానాలో ఒక అణా పోయిన దని తేలగా కాకాశిల్లు ఆకాలమున పనిచేయుచుండిన సెక్రటరీ గారును దానిని చక్కగ విచారించి ఆకొద్దిపైకము మరల మునిసిపల్ సంఘమువారికి చేరునట్లు యత్నించుచున్నారనియు రెండువత్సరములక్రిందటనే మునిసిపల్ ఆఫీసునందు రు. 2000 దొంగతనముపోయి యుండియు రు. 100 మాత్రము ఒకరివల్ల రాబట్టి మిగతంతయు త్రోసివేసినదియు తెలిపిరి. కంట్రాక్టులకు సరిగా ద్రవ్యమొసంగక ఆలశ్యముచేయుచుకంట్రాక్టులను కొద్దిలో కేసుచేయునపుడు తమచర్యను సమర్థించుకొన బూనుకొనుటయు తుదకు కంట్రాక్టులే జయముగానుటయు అంతభర్తులతోపాడే వారికి కట్టుటయు తటస్థించుచున్నది. ఇకవోట్లకు లిప్తులు తయారుజేయుటయందు దొంగమార్గములో దొంగ మార్గములేగాని సరియైన రావబాట లేనేలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులలో తమపై ఆక్షేపణ యుండుటచే ఛేరీమెంట్ గారు మార్పుండుటకు వీలులేదని ప్రజలు వాదించుటచే యింకను విచారణ నిలిపియున్నారు. తీర్పుజేపుట కవకాశ మొసంగుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు హిందీభాషను పాఠశాలలో నేర్పుట కొప్పటలేదు. మునిసిపల్ సరిహద్దులలో కల్లసారాయి అంగళ్ల నుంచగుండడను శ్రీరంగనమును. గోహింసానిషేధము మున్నగు తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయము తీరస్కరించు పురపాలక సంఘము లేర్పడియున్నది. కాని కాంగ్రెసు స్వరాజ్యవాదుల నంపి, వానిని పవిత్రపథముగ జేయనలయుననిరి.

తీర్మానములు

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛేరీమెంట్ గారు యీసంవత్సరము తయారుజేసిన వోట్ల జాబితాలో అబద్ధతలు జరిగియున్నవనియు, వానిని మున్సిపలవలనదనియు, యిట్టిపరిస్థితులకు జవాబు దారులైన వారిపై తగుచర్య పుచ్చుకొనవలసిదనిగానున్నది. ఇట్టి అక్రమములు ఇక నెన్నటికిని జరుగకుండయ్యుండునట్లు తగు నిబంధనల నేర్పరచవలసినదని యీసభిపా రభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉపపాదకులు: శ్రీకంఠం చిందుమాధనరావుగారు.

ఆమోదకులు: కొమాండ్మారు పార్థసారథిఅయ్యగారు.

(2) ప్రస్తుతము వోట్ల లిప్తుల గురించి, తీర్మానించుట కేర్పడిన రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులయొక్క కార్యమును మునిసిపల్ ఛేరీమెంట్ గారు నిలుపుట అక్రమమనియు, అన్యాయమనియు ఈ సభివారి యభిప్రాయము.

ఈతీర్మానమును గవర్న మెంటువారికిన్ని, కలెక్టరు గారికిన్ని కూడ పంపవలసినదిగా ఈసభివారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉపపాదకులు: కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు.

ఆమోదకులు: టి. దండాయ్యంపిశైగారు.

(3) మునిసిపల్ సరిహద్దులలో కల్లసారాయి దుకాణములు ఎవలన అనేక అల్లరులు నష్టము కలుగుచున్నందున వానిని తమదా, జేయవలయునని, వీలుకాకున్న మునిసిపాలిటీకి క్షే మైలు దూరమున కైనను పంపునట్లు చేయవలయునని ఈసభివారి అభిప్రాయము.

ఉపపాదకులు: మహమ్మద్ భాజామొహిదీన్.

ఆమోదకులు: నెల్లూరు రామానాయుడు.

(4) ఈసంవత్సరము మునిసిపల్ ఓటర్ల లిప్తులలో ఆయాపార్టీలలో ఒకతనకు సంబంధించిన జనము జాస్తియి యున్నారనియు, అందునుగుంచి రికార్డుచూచి యదార్థము నిర్ణయింపవలయునని ఏర్పరచిన కమిటీవారు పంపియుండు విచారణ పర్యవసానపునివేదికమును రహస్యముగానుండుట సరి

గాదనియు, వెంటనే దానిని ప్రచురింపవలసినదిగా మున్సిపల్ ఛేరీమెంట్ గారిని ఈసభివారు కోరుచున్నారు.

ఉప పాదకులు: వరశింగరావుగారు.

ఆమో|| కొట్రా రామకృష్ణయ్యగారు.

(5) దేశపరిస్థితుల గమనించకయే కాంగ్రెసు వ్యవహారములున్న, స్వరాజ్యపార్టీ కార్యక్రమమును నెరవేర్చుట యను కోరికలు నిరాధారము లయినవనిన్ని, దేశపరిస్థితులుగమనించి, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యతను కలుగజేసి గాఢమైన ఆధారము కలుగజేయవలయునని ఈసభివారి యభిప్రాయము.

ఉప మహమ్మదు రహింతుల్లాసాహెబుగారు.

ఆమో|| మహమ్మదు ఖాజామొహిదీన్ గారు.

అధ్యక్ష-అంత్యోపన్యాసము

అంత్యోపన్యాసమున నిట్లుముచ్చటించిరి. ప్రభుత్వము వారు, వనపూర్వులకు స్వపరిపాలనాశక్తియే లేదనియు, స్వపరిపాలనాసాధనముల నెరుంగవనియు, మనపై గొప్ప అపవాదముల గల్పించి, చిన్నబిడ్డలు నడచుటకై చేయబట్టు కొనియో, నెట్టుడుబండ్ల నొసంగియో మనము అభ్యాసము చేయించునట్లు, ఈస్థానికసంఘముల నేర్పరిచి, తమూలమున పునకు పరిపాలనాశక్తి నామర్థ్యముల నభివృద్ధిజేసిందింప తలించి యున్నారు. మనరాజ్యమున చాలకాలమునుండియు ప్రజా ప్రాతినిధ్యమే లేక పరిపాలన జరుగుచుండెను. తుదకు కొంత ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయ ప్రయత్నించిరి. కొందరు ప్రభుత్వ నియమితులు మరీకొండల ప్రజాప్రతినిధులు. ప్రభుత్వనియమితులు ఎక్కువనుండియుండి ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము ననుసరించియే పనిచేయుచుండిరి ప్రజాప్రతినిధులను కోనువారును వారి ననువ రించుచుండిరి రెండుపక్షములవారు నొకటిగ నేయుండిరి. కాన ఒకరిలోపములొకరు బరుటబెట్టు జాలకుండిరి కాని 1921 వత్సరమున కొంత 'అధికారము' ఒసంగబడెను. అయినను స్థానికసంఘములు సంకరముగ నేయుండెను. కొండలు ప్రజాప్రతినిధులు కొందరు ప్రభుత్వ నియమితులు. ప్రజాప్రతినిధులెక్కువగ యుండినను ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించి కార్యము నిర్వహింపవలసినవారు లేకుండిరి. ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞకు మిరలేక, అనుకూలముగ ప్రవర్తించుచుండిరి. కొందరు ఒకసోపానమునుంచి మరొక సోపానము నధిష్ఠించుటకు ఈస్థానికసంఘములే ఆధారములను కొనుదుండిరి. వారు ప్రభుత్వమువారికి దాసానుదాసులై యుండెడివారు. కాని మహాత్మాగాంధీగారు వీనినన్నిటిని నిర్మూలించునెంచెను కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఈ స్థానికసంఘములను వశముచేసికొనవలయునని తీర్మానించిరి. సమయము దొరకినపుడెల్ల ఒక్కొక్కమా వీనినిప్రవేశింప మొదలిడిరి. అది మొదలుకొని ఈసంఘములలోపములు బయలుపడ నారంభించెను మా మద్రాసునగర పురపాలకసంఘము (కార్పొరేషన్) కూడ నిట్టికోటికి చేరినదే. పూర్వము జన్మిస్తుప్రభుత్వసభ్యులు చేయుచుండిన అక్రమములు బయలుపడుచున్నవి. కాన దాక్షిణ్యపూర్వులు యితరుల దయకు పాత్రులై యుండ నెంచువారిని యిట్టిసంఘములకు ఎన్నుకొనరాదు.

భాగవతులనేవ భగవతులనేవ యని పెద్దలువచ్చిరి. స్థానికసంఘములు దేశసేవకు ప్రథమమెట్లు. ప్రజలకష్ట నిష్కారముల గమనించి సదా వారికి మేలుచేయ నెంచుటకన్న ఉత్త హమార్గము వేరొకటిలేదు. కావున సోదరులారా, మీరును ఈ ఆదర్శమును మనస్సునందుంచుకొని ప్రజా ప్రతినిధుల నియమించుకొనుడు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే మీరు వరింపును. భారతమాత ధన్యరాలను. స్వరాజ్యమును త్వరలో చేకూరును.

కడపట అధ్యక్షులకును సభ్యులకు శ్రీయంత శామాండ్మారు పార్థసారథి అయ్యగారు వారు చందనము లర్పించిరి. 11-ఘంటలకు సభముగి సెను.

ఈసమావేశమునకు పూర్వమే దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారి చాయాటముకూడ పురమండలమున బహిరంగ పరుపబడెను. శ్రీసామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీగారు ఈకార్యమును పూనుకొనుటకు మిగల ఆనందించుచు దేశబంధువుని చరిత్ర నొక్కమారు స్మరించి ఆతని త్యాగశీలముల కొనియాడిరి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బెజవాడ

ది 1-7-26 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఉయ్యూరుగ్రామమున తూర్పుపశ్చిమ కృష్ణా జిల్లాకాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకసంఘముల ఘంయుక్తసమావేశము జరుగును.

విషయములు

1. ఆర్థికశీలిని చక్క-బరచుట
2. ఎన్నికల భవిష్యత్కార్యక్రమము
3. అగ్రవ్యోపాధ్యక్షుల రాజీనామాలనుగూర్చి
4. ఇతర విషయములు

కారన్యోర్యాసక సభ్యులందరూ విచ్చేయ ప్రార్థితులు సునర్ణ శ్రీరామనరసింహం కార్యదర్శి

శతవృద్ధ

రుగ్మీ, జూన్ 24:- గార్లుమనులో బ్రతియున్నవారిలో సర్ జార్జి హిగ్గిన్స్ నేనాని కడువృద్ధ గతసోమవారము ఇతని నూరవపుట్టినదిన మహోత్సవము జరిగెను. బ్రిటరీయా బ్యారక్స్ కు పోవుసరికి అందరును గౌరవించి సత్కరించిరి. 80 ఏండ్లక్రిందట ఇచట ఇతడు సైనికవిద్య నభ్యసించెను. కన్నాటుప్రభువు, పటాలపు యధికారము సత్కరించిరి 800 పౌనుల ఛెక్కును కన్నాటుప్రభు వతనికి బహుమతిగా నిచ్చెను. ఆ సామ్యును హిగ్గిన్స్ వాళ్ళ కొనుట కితడు మరల ఇచ్చివేసెను' దీనిని ప్రజోపయోగము నిమిత్తము నియోగించవలె ననిరి. ఇప్పటికిని స్వంతముగ ఉత్తరములను వ్రాసికొనును. నడుము వంచకయే నడచును

ప్రకటన

నా కుమారుడు సూర్యనారాయణ, 17 సంవత్సరముల వయస్సు గల్గియుండి, దుష్టసహవాసములు చేయుచు నాకు వ్యతిరేకముగా నంచరించుచున్నందున, అతనికి ఎవరున్ను, బదుల్లు యివ్వకూడదనియు, అతనితో ఎట్టి వ్యవహారమున్ను చేయకూడదనియు, ఇందు మూలముగా తెలియబరచుచున్నాను.

నడు పూడి సర్వాపురం తాలూకా } గుత్తిన కృష్ణమూర్తి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

నోటీసు

నా శ్వేతకుమారుడయిన పూనరపు విశ్వనాథం నాయుంట్లో నేను దామకొనివున్న నా స్వాస్థితం బాపకు ప్రావిసరి నోట్లు, తనఖా దస్తావేజులు, నగదు, వెండివస్తువులు, తనఖా పట్టిన బంగారువస్తువులు, జమాఖర్చు పుస్తకములు వగయిరాలు నాకు తెలియకుండా, 18-6-26 తేదీ రాత్రి తీసికొనిపోయినాడు కనుక నాయొక్క బాకీదారు వగయిరాలు నాకు ఇవ్వవలసిన బాకీలు నాకు వసూలుయిచ్చి నావద్దనుంచి క్రమముయిన రశీదులు సొంపవలెనుగాని, విశ్వనాథమునకుగాని యితరులకుగాని సదరు ప్రావిసరినోట్లు వగయిరాలు తీసుకువచ్చినంతమాత్రము చేక వసూలు యివ్వకూడదు. సదరు ప్రకారం వసూలు యిచ్చే యెడల నేను బద్దదను కానని యందుమూలముగా దెలియపరచడమయ్యెడిది.

నరసాపురం } పడమటి గోదావరి } పూనరపు వెంకటరత్నం 20-6-26

కాకినాడలో 25 నూలుబేలులు బహిరంగ విలమువేసి విక్రయింపబడును

బొంబాయి రాజధాని, కయికోజిల్లాలో నున్న నడి యాడునందున్న మొదటి తిరగతి నోజ్జిడిగారు దావా నెం 82/1926 రులో నడియాడునుండి కాకినాడ పోవుచు మనోర్ దాను హరక్ చందుగారిచే పంపబడిన 28 బేలుల నూలును బహిరంగవేలమువేసి విక్రయించుటకు ఈ దిగువ విలాసదారు డను కాలిదాస్ కల్యాణదాసు పటేల్ అను పేరగల నన్ను రిజిటరుగా వైకోర్టరుపున నియమించియున్నారు. గాన ఈ దిగువ తెలుపబడిన సామానులను 30-6-1926 తేదీన సాయంత్రము 3 గంటలకు కాకినాడ, నాళం షిధిలో మెనర్సు రెస్టి అండు కంపెనీవారి గిడ్డంగికి ఎదుట బహిరంగవేలము వేసి విక్రయించబడునని యందుమూలముగా అందరికిని తెలియజేయుచున్నాను. బేలులన్నియు 5 లాటులుగా విక్రయించబడును. ప్రతిలాటునందును 5 బేలులుండును. బేలు 1 కి 40 కట్టలుండును. నెం 20 క్కస్తా టిక్సెట్టు నడియాడు మానార్ మిల్లు నూలు.

దీనిని కొనుటకు అభిప్రాయముగలవారందరూ పైన తెలుపబడిన స్థలమునందున్నయ్యముగా హాజరుకావలెను. ఖాయ పరచబడిన సవాలుదారుడు తక్షణమే వైకమును చెల్లించి, బేలులను పుచ్చుకొనవలెను.

కాకినాడ | కాలిదాసు కల్యాణభాయి పటేల్ 24-6-1926 | రిజిటరు, దావా నెం 82/1926.

ఇంగ్లండుకు

ముసులోనీ వలయునా?

ఈ విషయమై బ్రిటీషుపత్రికలలో చర్చ జరుగుచుండుట కమవిచిత్రము. చర్చను ప్రారంభించిన వారు సామాన్యులు గారు. సుప్రసిద్ధులగు ఇంచీకేపు ప్రభువుగారే. లండను టైముస్ పత్రికకు వ్రాయుచు, “ప్రాన్సువలె ఇంగ్లండుకు గూడ, ముసులోనీ యొకరు గావలయును. దేశరక్షణము, న్యాయ నిర్వహణము, సక్రమపరిపాలనములకు అత్యవసరమగు ఖర్చులనుదప్ప, మిగిలిన ఖర్చుల నన్నిటిని షది సంవత్సరములవరకు మానివేయించుట కట్టివారు పూనుకొనవలయు”నని సూచించిరి. “రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్” పత్రికాసంపాదకులగు విక్ హాముస్ డిగ్గారీ విషయమును గూర్చి సాధకవాదకములను జూచుమానపు సంచికయందు సాకల్యముగ చర్చించిరి. ఇంగ్లండుకు ముసులోనీ గావలయునా యని స్టీడుగా రడుగుచున్నారు. ఇంచీకేపుగారి యూహ ప్రకారము, ముసులోనీగారు ఇటలీలో అనవసర వ్యయమును నివారించిరి. ఇది సత్యదూరమని స్టీడుగారి తలంపు. ఇటలీలో సోపలిస్తులను మొదట ప్రోత్సహించి, పిమ్మట ధనవంతులకు ముసులోనీ గారు తోడ్పడిరట. పరిశితులను చక్కగ పరిశీలించి, అనుకూలమయ మరుదొంచినపుడు తమ ప్రాబల్యమును వీరు స్థాపించుకొనిరి. కాని, ముసులోనీగారికి ఇటలీ సామ్రాజ్యమును విస్తరింపజేయవలయు నని తలంపు గలదు. ఇటీవల ట్రిపోలీకి ముసులోనీగారు అఖండవైభవముతో వెడలివటలు, పాశకులకు దెలియును. ఇందుక్రింద మూడులక్షల నవరనులు వ్యయ మయ్యెను. ఇందువలన ప్రజలకు లాభము గలుగునా?

పైన్యవ్యయము రానురాను అతిశయించుచున్నది. క్రమమగు పైన్యముతో బాటు, క్రమరహితమగు పైన్యము చేర్చబడినది. ధనవంతులపై బడు పన్నులను తగ్గించి, వారికి లాభముగలుగజేసినను, ముసులోనీగారి అత్యాశలు అనవసర వ్యయములకు దారిజూపుచున్నవి. ముసులోనీగారి నిరంకుశపరిపాలనము ప్రజాసంక్షోభమును తాత్కాలికముగ నణగద్రొక్కినను, ఎల్లరలో సంశ్లేషి ప్రబలియున్న దని చెప్పటకు వలనుపడదు. ఇటలీ వ్యవహారము లెటు లున్నను, ఇంగ్లండునందు ముసులోనీ బోలువారు అవతరించుచో, వీరని సంక్షోభము గలుగునని, స్టీడుగారు భయపడుచున్నారు. ఫిలనన, మాక్స్ నాల్డు, ఆస్పిన్ వుత్తు బోలువారలు స్వేచ్ఛగ నిలువజాలరు. పైనికుల అధికారము విస్తరించి, పార్లమెంటరీ అధికారము నన్నగల్గును. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లడుగంటిన

పిమ్మట ఇతరలాభము లెన్ని చేకూరిన నేమిథలమని, స్టీడుగా రడుగుచున్నారు. ఇంచీకేపు ప్రభువుగారి ఆర్థాటము లెటులున్నను, ఇంగ్లండుకు ముసులోనీతో పనిలేదని, స్టీడుగారు నిస్సందేహముగ పలుకుచున్నారు. వీరుపురవాదప్రతివాదములెటు లున్నను, ఇంగ్లండులో గూడ ముసులోనీ అభిమానులు కొందరు బయలుదేరుచున్నారని అంగీకరింపకతప్పదు. పెద్దలే నిరంకుశాధికారమునకు ప్రోత్సహ మొనగుచుండ, తదితరు లూరకుండురా? మార్షింగుపోస్తు పత్రిక ఇట్టివారికి పట్టుకొమ్మ.

జూమానపు “ఇండియన్ రివ్యూ” పత్రికలో కృష్ణామండలపు కల్వెర్లుగను, పబ్లిసిటీబోర్డు ఆఫీసరుగను పనిజేసి ఉపకారవేతనము బాందిన జే.టి.గిన్నెగారు వ్రాసినవ్యాసమును గమనించుచో, వైమూహకు కొంత ఆధారము గలదని తోచును. పాశ్చాత్యప్రపంచము లిబరలు రాజకీయ దృక్పథమునుండి మరలి, నిరంకుశాధికారమును ప్రేమింపదొడంగిన దని, వీరి తలంపు. అ మె రి కా లో “క్లక్ కున్” సంఘ మొకటి గలదు. వీరికి శ్వేతేతరులు పైకివచ్చుట పనికిరాదు. తమకంటె తక్కువ వారు అమెరికాకు వచ్చిన, తమజాతి మలినమగునని వీరు తలంచెదరట. ఇతరులపోటీతో తాము జీవించజాలమని వీరికి దెలియును. అందుచే, వీరు ఏవిధమున నయినను, ఇతరజాతులను తరిమివైచుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. స్క్రీలపై వీరు పయోగించు పద్ధతులు నాగరికప్రపంచముకు తల్లడిల్లజేసినవి. మానవసౌభ్రాతృత్వము మున్నగు నవి అర్థములేనిమాట లని వీరి తలంపు. స్వలాభము నిమిత్తమై వీ రెట్టికృత్యముల కయినను పాల్పడుచున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములందలి మగ్యతరగతులవారు వీరి ఆశయములపట్ల సానుభూతి జూపుచున్నారట. లిబరలు సాంప్రదాయములు తమను మోసపుచ్చెననియు, తలచుచున్నారట. ఇటలీలో ముసులోనీగారు లిబరలు సిద్ధాంతములను కూపుమాపిరి. ప్రాన్సునందుగూడ సరియగు నాయకుడు దొరకుచో, ముసులోనీ బోలువారవసరమని, గిన్నెగారు భావించుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు ప్రస్తుతము ముసులోనీ యవసరము లేకున్నను, పరిశితులు విషమించునేని కావలసివచ్చు నని, గిన్నెగారు జోన్యము జెప్పచున్నారు. ఐర్లెండు సీతిగూడ అటులనే యున్నదట.

గిన్నెగారి వ్యాసముబట్టి చూచిన, ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి మద్దతుజేయువారింకనుగలరని తోచుచు. గిన్నెగారి తలంపులుగూడ ఫాసిస్టీపక్షముపై నభిమానము గనుపఱచుచున్నవి. స్వేచ్ఛ యవసరమయినను, అధికారనిర్వహణ మంతకన్నను నవసరమట. సంఘములందలి చెడుగును తొలగించు పనిని కేవలము కోర్టులకు ఒప్పించి లాభము లేదట. మానవస్వభావము ఫ్యాసిస్టుపక్షము వంకకు తప్పక మరలునట. హిందూదేశము గూడ ముసులోని పద్ధతులపట్ల అభిమానము జూపవలసివచ్చు నని, గిన్నెగారు భావించుచున్నారు. ఒక్క ఇటలీకే గాక, అంతర్జాతీయ వ్యవహారములన్నిటికిని, ఫాసిస్టుసామ్రాజ్యములను వర్ధింప

జేయవచ్చు ననియు, హిందూదేశముగూడ మానవ సోదరత్వమును అభిలషించి ప్రయోజనము లేదనియు, గిన్నెగారు తలంచుచున్నారు. సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగి యిట్టి యభిప్రాయములను తెలుపుట వింతగాదు. ఇంగ్లండునందేమి ఇండియాయందేమి, ముసులోనీ పద్ధతుల నభిమానించెడివారు లభింపకబోరు. ప్రజల స్వపరిపాలనాశయమును అణగద్రొక్కు నెంచువారు, ముసులోనీ అభిమానులే యగుదురు. స్వరాజ్యవిముఖు లగు జస్టిసుపక్షమువారు, ఇదివరకే ముసులోనీ మార్గములను చేపట్టుచున్నారు. స్వపరిపాలనాభిలాషులనభిలషు జరుగుకుండ జేయుచున్నారు. నిరంకుశాధికారమునకు వీరు చేయూత నిచ్చుచున్నారు. ప్రస్తుతప్రశ్న, భావి పరిణామ మెటు లుండుననియే. ఇంగ్లండునందువలె, ఇండియాలోగూడ ముసులోనీలతో బనిలేదని ఖండితముగ జెప్పవచ్చును. సత్య అహింసాధర్మములపై నాధారపడు స్వరాజ్యము ప్రజల కవసరము. యూరపునందు ప్రజాపరిపాలనముపట్ల విముఖత ఏర్పడుచున్నను, ఇండియాలో నట్టిసీతి ప్రబల నవసరము లేదు. స్వపరిపాలనము, ప్రతిజాతికిని జన్మస్వత్వము. ఇందుప్రాచ్య, పాశ్చాత్యభేదమేమియులేదు. స్వపరిపాలనపు రూపములు, దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి మారవచ్చును. కాని స్వపరిపాలన మాత్ర మెల్ల కాలము నిలిచియుండును. ఎవరెట్టి హితబోధల జేసినను, భారతీయులు స్వపరిపాలనాభిలాషను విడువజాలరు. ముసులోనీ మార్గముల నవలంబింపజాలరు. యూరపుకే స్వపరిపాలన మనిన విసుగు పుట్టుచున్నపుడు, ఇండియాకేలయని గిన్నెబోలు వారు బోధింపవచ్చును. యూరపునకు విసుపుపుట్టిన బుట్టుగాక. నిజమాలోచించిన, పాశ్చాత్యదేశములందు జన సామాన్యమున కింకను స్వపరిపాలనము లభింపలేదు. మగ్యతరగతులవారి ప్రాబల్య మధికముగనున్నది. తమయధికార మెక్కడ తొలగునో యనుభయముచే, మగ్యతరగతులవారు ముసులోనీ పద్ధతు పట్ల అభిమానము జూపవచ్చును. హిందూదేశ మటులగాక, సర్వజనస్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నది. అస్పృశ్యతానివారణకు గడంగుచున్నది. వోటునిచ్చు హక్కు ఎల్లర కొనంగ గోరుచున్నది. హిందూదేశాభిలాషలు నెరవేరునెడల, పాశ్చాత్యదేశములకు సయితము మార్గము జూపగల్గును. స్వపరిపాలనముపట్ల బెరుగుచున్న విముఖతను తొలగింప గల్గును. ఇకనయినను, పాశ్చాత్యులే భారతీయులకు గురువులుగ నుండవలయు ననియు, స్వపరిపాలనమునందు వారిని తరిబీతుచేయవలయు ననియు దెలిపెడి మామూలు పాటను చాలించుట మేలు. భారతీయులకు స్వపరిపాలన శిక్షణ నొసగెడి అర్హతను పాశ్చాత్యులు గోల్పోవు చున్నారు. స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్య మొనగుచో, గాంధీ మహాత్ముని బోలు నాయక శ్రేష్ఠులనహాయము. మూలమున, హిందూదేశము ఆదర్శప్రాయమగు స్వపరిపాలనావిధానమును నిర్వహించి, పాశ్చాత్యప్రపంచమును తరింప జేయగలదు.

ఆర్థికవిచారణ సాధ్యపడిదా ?

హిందూదేశమున ఆర్థికవిచారణ జరుగక ముందు పన్నులగూర్చి విచారించుట నిష్ఫలమని దేశనాయకు లెంత వాదించినను ప్రయోజనములేక పోయెను. పన్నులవిచారణ ముందుగ జరిగెను. అందుకు సంబంధించిన సూచనలు వెలువడెను. ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు తమ రిపోర్టులో ఆర్థికవిచారణ జరుగుటకు సాధ్యమగు నని స్పష్టముగ సూచించిరి. బ్రిటీషువర్తకుల కీయభిప్రాయము కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. ఆర్థికవిచారణ జరుగుట యసంభవమని బొంబాయి యూరపియను వర్తకసంఘమువారు చెలుపుచున్నారు. విచారణ జరుగుచో హాని కలుగునట. ఏమిహానియో తెలియదు. మెజారిటీ రిపోర్టుకు భిన్నాభిప్రాయము చెలిపిన ప్రొఫెసరు బర్నెట్టుగారి సూచనల నయినను వీరు పూర్తిగ నామోదింప లేకున్నారు. ఆర్థికసంబంధమగు లెక్కలను తయారుజేయుటకు రాష్ట్రసంఘమును నెలకొల్పుటగూడ బనికరాదని బొంబాయివర్తకులతలంపు. గ్రామప్రజల రాబడిని, ఋణములను, జీవనవ్యయమును కనుగొనుటకు వీలులేదని వీరు స్పష్టపరచు చున్నారు. భారతీయుల రాబడిని గూర్చియు, డబ్బును గూర్చియు అంచనా వైచుట నిరుపయోగమట. యూరపియను వర్తకులు, సర్ విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవారి సూచనల నింతతీవ్రముగ నాక్షేపించుటకు కారణము లేకబోలేదు. హిందూదేశము నానాటికి ధనవంతమగుచున్న దని ఇంతవరకు వీరును అధికారపక్షము వారును వాదించుచుండిరి. దాదాభాయి నౌరోజి కాలమునుండియు హిందూదేశము బీదదగుచున్నదని భారతీయనాయకులు సహేతుకముగ చెలుపుచుండిరి. మొదట నౌరోజీ మున్నగువారి వాదము పరిహాసించబడినను రానురాను అదియే సత్యమని తేటపడుచుండెను. భారతీయులు భూమిలో దాచిపెట్టిన ధన మేములను కనుపింపలేదు. ఇది యంతయు కట్టకధయయ్యెను. నేడు ఆర్థికవిచారణ జరుగుచో భారతీయుల సంపదకు మారుగ దారిద్ర్యమే వెల్లడియగును. పన్నుల విచారణసంఘము వారి సూచనలు నిరాధారము లగును. తాము ధనవంతులమగుచున్నామా, లేక దారిద్ర్యములో మునిగియున్నామా యని తెలిసికొనుటకు భారతీయులకు రుజువక్కరలేదు. తమ దుర్భరస్థితిని వారు అనుదినము గ్రహించుచునే యున్నారు. కాని అధికారవర్గాభిమానులును యూరపియను వర్తకులును నిజస్థితిని గ్రహించగోరుచో గ్రామములందు ఆర్థికవిచారణ సలుపుట అత్యవసరము. అందు కంగీకరింపనియెడల వారింతవరకు జేయుచున్న వాదమునకు పట్టులేదని ప్రపంచమునకు వెల్లడిగాకబోదు.

ఇంగ్లండు: రుప్యవర్తకము

వ్యక్తులు కొందఱెల్లు బలికినను బాధ్యతగల బ్రిటీషు ప్రముఖు లెవరును వర్తకలాభమును కోల్పోవుటకు సమ్మతింప రని తెలిసినవిషయమే. రుప్యబంగారము బ్రిటీషు కార్మికులకు చేరెనను కారణమున చర్చిలోగారును బర్నెట్ హెడ్లుప్రభువు గారును రుప్య ప్రభుత్వమును కసిదీర తిట్టిరి. కాని

ఉడుకునీటికి కొంప లంటుకొనునాయను సామెత ప్రకారము యింతమాత్రముతో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రుప్యతో వర్తకసంబంధమును తెంపుకొందురని ఎవరును తలచియుండలేదు. ఈవిధమగు తీర్మానమును లాకర్ లాంపుసనుగాను ప్రతిపాదించగ, బాధ్యతగల నాయకులెల్లరును నెదిరించిరి. రుప్యలో అనుకూలప్రభుత్వ మెప్పు డుండె నని లాయడు జార్జిగారడిగిరి. బాల్నువిక్కు ప్రభుత్వమునకు పూర్వము అంతకన్నను అధ్వాన్నమగు జారుప్రభుత్వము రుప్యలో పరిపాలించుచుండెను. అంతమాత్రమున రుప్యతో సంబంధమును వదలుకొనవల దని లాయడుజార్జిగారు హెచ్చరించిరి. రామ్సే మాక్డనాల్డుగారి విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుచు వర్తకపు ఒడంబడికను రద్దుజేయచో రుప్య ప్రాతికూల్యము మరింత విస్తరించు నని వాదించిరి. ఛేంబర్లెనుగారు రుప్యవైఖరిని నిరసించినను వర్తకలాభమును పోగొట్టుకొనుట కేమాత్రము ఇష్టపడుటలేదు. అనుకూలపరిస్థితు లుదయించువరకు క్రొత్త ఒడంబడికలను మాత్రము జేసికొనమని ఛేంబర్లెనుగారు పలికిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును వీరు వ్యక్తపరచి రనుట స్పష్టము. హిల్టనుయంగు, నెల్సను, మున్నగు కన్న ర్వేటీవులలోని అతివాదులుగూడ వర్తకపు ఒడంబడికను రద్దుజేయుట తప్పని చెప్పచుండ ఇందుల కేడమువాదను సమ్మతించింపరనుట తథ్యము. బ్రిటీషు ప్రముఖులు అప్పుడప్పుడు వెలిబుచ్చినతీవ్ర ప్రసంగములను నమ్మి భ్రమపడువారికి రుప్య సమస్యగూర్చి కామన్సునభిలో జరిగిన చర్చ, నిజసందర్భములను గోచరింప జేయగలదు. అట్టివారి నూటలకును చేతలకును ఎంతయో తారతమ్యముండు నని గ్రహించుట యవసరము.

రంగుజాతుల కూలీలు

ప్రపంచపు మైగ్రేషను సమావేశమునందు గూడ, లాలాలజపతిరాయిగారు రంగుజాతుల పనివారల నిజస్థితి నెరుకపరచిరి. ఒకవంక తెలుపునలుపు భేదము జూపుచు, వేరొక వంక కార్మిక సౌభ్రాతృత్వమును ప్రకటించుట అర్థవిహీనము. అంతవరకును, కార్మికపమావేశములు బూటకము క్రింద పరిణమించును. భారతవర్షము, ఇతరదేశములకు తన కూలీలను బంపుట కాతురము జూపుట లేదు. తమలాభముకొరకు తెల్ల వారిదివరకు గొంపోయినవారి నేరక్షింపుడని భారతదేశము మొరలిడుచున్నది. స్వపరిపాలనము లేనికతన, తనతనయులను రక్షించుకొనజాలక, పరితపించుచున్నది. లజపతిరాయిగారు నుడివిసటుల తెల్లవారలు కృత్రిమ జీవితపద్ధతులను నెలకొల్పుచు, రంగుజాతుల జీవనమున కడ్డుదగులుచున్నారు. శ్వేత యజమానులును, శ్వేత కార్మికులును గూడ ఈవిషయమున చేతుల గలుపుచున్నారు. అందుచే పాశ్చాత్యులు తదితరులపై భూతదయను జూపనిచో రంగుజాతులపనివారలు తమ హక్కులను కాపాడుటకు ప్రత్యేకకృషిని జరుపవలసినవచ్చును. ఈసంగతిని లజపతిరాయిగారు తేటపరచియుండుటచే, తమకిది తెలియదని చెప్పటకు పాశ్చాత్యుల కికమీద వీలుండదు.

నిర్బంధమా, ఐచ్ఛికమా ?

దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను సాగనంపుటకు, అక్కడి ప్రభుత్వమువారు పాటుపడుచున్న సంగతి ఎల్లరకు చెలిసియే యున్నది. కాని, భారతీయుల ఇష్టముమీదనే, వారిని వెడలగొట్టుచున్నటుల మల్కమ్మత్రిఖోలు అధికారులు చెలుపుచుండురు. కాని ఇయ్యది సత్యదూర మనియు, కొంతకాలమున కియ్యది నిర్బంధమే యగుననియు గాంధీ మహాత్ముడు, ఈవారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో స్పష్టపరచుచున్నాడు. కారణ మేమన, భారతీయుల నెటుల నయినను లేవదీయుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రోద్బలపరచుచున్నారు. అందుకు విశేషప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఇకఁడె చర్చ కూలీలను బంపుటకు హిందూదేశమే బుద్ధిపూర్వకముగ మానుకొన్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నిష్పాడు మిగిలియున్నవారు, అక్కడబుట్టి పెరిగిన వారే యనుటకు సందియము లేదు. అట్టివారు, ఇండ్లు వాకిళ్లను వదలి, ఇండియాకు బుద్ధిపూర్వకముగ వచ్చెదరా ? భారతీయులు లేచిపోవునటుల పురికొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు పారితోషకముల నిచ్చి ఏజెన్సీని నెలకొల్పినపుడు, ఐచ్ఛికపద్ధతి యంతరించుచున్నది. ఏజెంటులు బుప్రోద్బలపరచి తెచ్చిన భారతీయులను, దొడ్లలోనుంచి కాపలా కాచెదరట. ఇది యక్రమమనియు, నిర్బంధముదప్ప వేరు గాదనియు, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. భారతీయులకు నిలువ నీడ లేకుండ జేయుట కొకవంక ప్రయత్నించుచు, వేరొకవంక వారిని ఐచ్ఛికనిర్గమన మనుపేర దేశమునుండి సాగనంపుట బట్టి, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్య మెదియో గ్రహింపవచ్చును. రాబోవు రౌండుటెబిలు సమావేశమునం దీ విషయము లన్నియు ఎంతవరకు పరిష్కరింపబడునో దోచకున్నది.

శ్రీ శే చిరరంజనదాసుగారు

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి మరణమునకై దేశమంతయు విలపించుచు, కంటతడి ఇంకను ఆరకముండే, వారి ఏకైకపుత్రులగు చిరరంజనదాసుగారు విగతజీవులయిరను వార్త గుండెల నవియజేయకమానదు. చిరరంజనదాసుగారు తండ్రిదగిన చుపుత్రులు. వీరు స్వధర్మ నిర్వహణార్థమై కారాగృహ నిర్బంధము ననుభవించిరి. వసంతాదేవిగారిదుఃఖము నాప తరమా ? చిరరంజనము, చిత్తరంజనుని జేర దివికేగెను. బెంగాలులో జరుగుచున్న అంతఃకలహముల గాంచి అతని మన మెంత రోసియుండెనో? నిర్భాగ్యులగు ప్రజలను వదలి తండ్రియొద్ద జేరి సుఖపడ నెంచెగాబోలు! చిరరంజనుని ఆత్మకు శాంతి గలుగుగాక ! ఇకనయినను బెంగాలుప్రజ లేమి, ఇతరరాష్ట్రవాసులేమి అంతఃకలహములను మానుకొని మాతృఋణము దీర్చి కొందురుగాక !

భూకంపము

సిల్హ, జూన్ 27 :— సిల్హకు 2800 మైళ్ల దూరమున నేడువిషయమున 1-2 1 గంటలకు సుమారున భూకంపము కలిగినట్లు స్థానిక సీనియర్ గ్రామీణులవారిచే తెలియచున్నది.

(అ. తె.)

బెంగాలునందలి కాంగ్రెసు రాజకీయ వ్యవహారములు

ప్రత్యేక చంద్రశేఖర కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలి కంపిస లేఖ

శ్రీమతి సూర్యదేవి

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు సర్వీసు)

కలకత్తా, జూన్ 26:— శ్రీమతి సూర్యదేవి చిత్ర రంజనదాసుగారి మరణమునకు పూర్వము కొన్ని నెలలక్రితము విశేషాదవత్సరమున విడిచి స్వరాజ్యపక్షములో చేరిన బెంగాలీ పత్రికా గతసంపాదకు డా॥ ప్రత్యేక చంద్రశేఖర కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సోమదేవిగారికి నొక లేఖను వ్రాసిరి. దేశమును హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయసంఘము గురించి విభాగములగుంచి విచారించి, జాతీయసమన్వయగు దీనిపరిష్కారమునందు 1924 సెప్టెంబరు మాసములో ఢిల్లీయందు జరిగిన విశ్వసమావేశమునందు గావింపబడిన తీర్మానములప్రకారముగా రాబోవు కాంగ్రెసునకు సిఫార్సులుగావింపబడు పిందువులు మహమ్మదీయులగు నొకమతము సంఘమును నియమించుటయునని ప్రత్యేకచంద్రశేఖర వ్రాసిరి. మొన్నజరిగిన బెంగాలీ రాష్ట్రీయ కాన్ఫరెన్సునందలి కాన్ఫరెన్సు ఎన్నడును జరిగ లేదనియు, రానున్న రాజకీయమునకు తప్పింపుకొనుటకు ప్రయత్నములు ముందుగ సల్పనియెడల బెంగాలు రాజకీయపరిస్థితులు ధ్వంసము గాబడుననియు, బెంగాలు హిందూ మహమ్మదీయ ఒడంబడిక కొండపై బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమును ఓడ బ్రద్దలయ్యెననియు శ్రీమతి వ్రాసిరి. వారివారి సంఘములవారే రానున్న బెంగాలు కాన్ఫరెన్సులో భాగస్వామ్యము నుండ నర్హులని సన్నాహములు జరుగుచున్నవి. హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక, రాబోవుఎన్నికలవలన జరుగుచున్న గందరగోళమువలన బెంగాలు కాంగ్రెసు పరిస్థితులు అగమ్యగోచరముగ నున్నవి. కాంగ్రెసు తరపున జె. ఎన్. సేనుగారు రాబోవు ఎన్నికలకు అభ్యర్థినియమించుచున్నారు. కాంగ్రెసునందుగల యితరపక్షములు వారివారి అభ్యర్థులనిర్వహింప ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు నెడ వీరికి గల ప్రాప్త్యగౌరవముచే ఓడిపోవుట తట్టింపవచ్చును. తన్మూలమున స్వరాజ్యపార్టీ నాశనమగుటయు, కాంగ్రెసు పలుకుబడి బెంగాలునందు అంతరించుటయు జరుగును. రాబోవు జనరలు ఎన్నికలకు అభ్యర్థుల నియమించు అధికారము బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటికి తీసివేసి, కాంగ్రెసునందుగల సర్వ పక్షప్రతినిధులు గల ప్రత్యేకసంఘమును అభ్యర్థుల నియమించుటకు ఏర్పరపవలయునని శ్రీమతి కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలికి సూచించిరి.

పండిత మదనమోహన మాలవ్య గారి వంగదేశసంచారము

యథోచితసహకార హిందూమహాసభ భావికార్యక్రమ ప్రచారము

కలకత్తా, జూన్ 27:— కొన్ని దినములనుండి కలకత్తాలో ఆగిన పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు యథోచితసహకార హిందూ మహాసభ భావి కార్యక్రమముల గురించి ప్రచారము చేయుటకు వంగరాష్ట్రములో పర్యటనము చేయ ప్రారంభించెదరు. జూలై 1-వ తేదీన కలకత్తావిడిచి ఆదిత్యపూర్ చేరెదరు. కాంతిపురం, రాసఖూలులకు 2-వ తేదీకి చేరెదరు. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 తేదీలందు వరుసగా రాజమహి, నేరజ్ గంజి, మైమిన్గిర్, వక్కా, నారాయణగంజి, చంద్రపురం, చుటగాంధి ఛరీప్ పురములను పండితుడు సందర్శింప నున్నాడు. జూలై 11-వ తేదీన మాలవ్యగారు కలకత్తాను విడిచెదరు. అ. ప్రె.

సంతాపకర మగు వార్త

చిరరంజను దాసుగారు స్వర్గస్థులై కలకత్తా, జూన్ 27:— శ్రీమతి సూర్యదేవి చిత్ర రంజన దాసుగారి యేకపుత్రులగు చిరరంజన దాసుగారు కలకత్తాలో అర్ధరాత్రియందు పరవశుడయిరి. అ. ప్రె.

మిల్లుకూలీ జగన్నా రాయణ హత్య

పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సాక్ష్యము

శనివారము ఆర్యమెంటు చెప్పబడును కలకత్తా, జూన్ 26:— నేడు తిరిగి నాగమిల్లులో నేతపనివాడు జగన్నా రాయణ హత్య సంఘటన మిల్లులో ఆసిస్టెంటుగా నున్న జె. స్పెన్సరుగారి కేసు విచారణ ప్రారంభించి న్యాయాధికారి కోరిండుగాను నైతి రాజా సబ్ ఇన్స్పెక్టరు రామనందయ్య కలకత్తాలోని క్రాసుపేక్ష చేసి తిరిగి పరిశీలించిరి. క్రాసులో ఆమిల్లుపనివాండ్ల ఇంట్లముందు జగన్నా రాయణుని బంధువులు ఎవరును లేరని తెలిపెను. 7 వ తేదీన తానువిచారించినపుడు మిల్లుబయట చాలమంది గుమికూడి యుండిరి. ఇంపుటను చూచినవారైనైన గలరాయని ప్రశ్నింప మువ్వరు ఎవరునును తెలిపిరి నేను వారుచెప్పినది వ్రాసికొంటిని. పిమ్మటదానిని బట్టి నేనాహత్య ఉదయమున 8 గంటలకు జరిగినదని తెలుసుకొంటిని. అంతిమరకును ఉదయముననా త్రము జరిగినదని తెలిసికొంటిని. రజనీ సర్దార్ నడుగగా 7 వ తేదీ ఉదయమున జగన్నా రాయణ అస్పష్టగానుండెనని తెలిపెను. రజనీ అతడస్పష్టగా నుండెనని సెను నిజముగాజగన్నా రాయణుడు అట్లుండెనో లేదో నేనడుగలేదు.

తరువాతి సాక్షి నడుగగా దుర్గమ్ కర్మి తనతో ముద్దాయి తన్నులను గుద్దలను చెంపకాయలను ఇచ్చెననియు మొదటి తన్నుకే అతడుపడిపోయెననియుచెప్ప లేదనిచెప్పెను. సాక్షి మరి యొక నేత పనివాని నడిగెను. దీనిసంతకు చూచిన వాడుకలి లోకధారి. రాజాలో శేషము మీద రక్తపు చుక్కలేమియు కనపడలేదని చెప్పెను. శేషముతో కూడ 20,40 వుండి రాజాకు ఇచ్చియుండిరి. హత్యను గురించి తెలిసినవారు తక్కు మిగిలిన వారుండ నక్కరలేదనెను. 3-4 గంట తప్ప తక్కినవారు వెడలి పోయిరి. విచారణ సమయమున ఇరువురు జగన్నా రాయణుని తన్నులు గుద్దులు వింటి మని చెప్పిరి. కావుననే వ్రాసికొనలేదు. నైహితీలో ఆనాడు గాని తరువాత గాని సభ జరుగుడు తా నెరుగడు.

న్యాయము పూర్తియైనందున ముద్దాయిని న్యాయాధికారి తానేమైన చెప్పికొనునెమో యని యడిగెను.

న్యాయాధికారి:— నీవు 7 వ ఏప్రిలు తేదీన జగన్నా రాయణుని గుద్దుట వలనను తన్నుట వలనను తరువాత యాతడు చచ్చెననియు నీవైన సాక్ష్యమును వింటివి గదా!

ముద్దాయి:— నే నానాడు ఆతనిని కొట్టనే లేదు.

న్యాయాధికారి:— నీవేమైన చెప్పికొనదలచుకొన్నావా?

ముద్దాయి:— ఆరోజున తమకు మనవి జేసిన దెంతో అంతే, అంత కంటే నింకేములేదు.

విచారణ జూలై 3 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. ఆనాడు ఆర్యమెంటు చెప్పబడును.

బాంకు ధనాపహరణము

ముద్దాయితో సంభాషించుటకు న్యాయవాదికోరుట

బాంబాయి, జూన్ 26:— క్రాఫర్డు అందు బెయిల్ కంపెనీ సొలిసిటర్లు తాలూకల్లెయరు గారు ప్రధాన్ న్యాయాధికారి యెదుట నేడు హాజరై బాంకు ధనాపహరణమునందు ముద్దాయి ఇవాన్సుగారి తరపున వాదించుటకు ముద్దాయితో మాటాడుటకు అనుజ్ఞనియమని కోరుమ దరఖాస్తుచేసెను. నిన్న పోలీసువారిసదుగగా అనుజ్ఞనియ లేదనికూడదానిలో వ్రాసిరి. పోలీసువారి తరపున ఇట్టి ఆనోక్షిలు తీయునమయమున ముద్దాయితో ఎవరుమాటాడరాదని వాదించబడెను. మూడవ న్యాయాధికారి. అధికారమునందున్న కేసులో తాను జోక్యము కలిగించుకొనననిరి. దరఖాస్తుచేయుటకు తాను 8 వ న్యాయాధికారి బంగారాక గుమన్నానని బ్లెయిరు గారు పోలీసు డిప్టి కమిషనరుగారికి తెలియబరచిరి. అ. ప్రె.

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణము

నిరుద్యోగసంఘమును సాపించుట

లాహోరు, జూన్ 26:— నిమ్మ జాతులను ఆర్థికముగా నుద్ధరించుటకై లాలాహంసరాజుగారి ఏర్పాటు ప్రకారము నిరుద్యోగ సంఘ మొకటి లాహోరునందు స్థాపనచేయబడెను. లాలాహంసరాజుగారు లాహోరులో ఆర్యసామాజికులు. వీరే నిరుద్యోగ సంఘ సెంట్రలుకమిటికి అధ్యక్షులుగా నియమింప బడిరి. అ. ప్రె.

స్వపరిపాలనావ్యవస్థ

బారిసాలునందు శ్రీమతి సోమదేవి హితబోధ జె. ఎన్. గుప్తాగారి ప్రసంగము

బారిసాలు, జూన్ 26:— నాటిపేరహయ్యగు ఎల్ మెంటు పాఠశాలయందు బారిసాలులో కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సోమదేవి, ఊర్కిలాదేవిగారిల ఆహ్వానించి వినతి పత్రము లిచ్చిండుటకు బహిరంగసమావేశము జరిగెను. “ మహమ్మదీయేతర దేశములందు నేను బెక్కుసార్లు మహమ్మదీయుల సంల్యమున కనుకూలముగ ప్రసంగించితిని. భారతమాత ఋణమును చారు గుర్తించవలయునని నేను వారల గోరుచున్నాను ” అని హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములగురించి శ్రీమతి సోమదేవిగారు వచించిరి. “ భగవంతుడు సర్వస్వతంత్రుడు. సర్వస్వతంత్రుడుగానియెడ ఆయన భగవంతుడుగానుండవలడు. భక్తులుగూడ స్వతంత్రులుగనుండవలయునని ఆయన వాఙ్మయించుచున్నాడు. ఇందులకు మహమ్మదీయుల లంగీకరింపనియెడ, వారి తరపున నేను పెక్కు మహమ్మదీయేతర ాజ్యములందు పోరాడినను, భారతదేశమందు వారితో నే నిష్పక్షుడు పోరాడకతప్పదు. హిందూ, యిస్లాము మతముల సంగతులార్థము ముందుగా భారతదేశము స్వపరిపాలనను సంపాదించవలయును. స్వమతస్థులును తత్వజేయుయెడ నేను కప్పిపుచ్చను.” అని కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు కంక్షోక్షిగ వచించెను.

స్వరాజ్యసంపాదనకు వికమత్యావసరము

స్వరాజ్యము భారతదేశమందు స్థాపించుటకు భిన్నసంఘములందు వికమత్యము స్థాపించుట ప్రథమమున మిక్కిలి ఆవశ్యకము. ముఖ్యముగ హిందూ మహమ్మదీయులమధ్య గాఢమగు సంయోగముండవలయును. ఉభయసంఘములవారు కాంగ్రెసు ఆదర్శముల కాంగ్రెసు కార్యక్రమము, తీర్మానములయెడ గౌరవమును భక్తి విశ్వాసములతో మెలగవలయును. హిందూ మహమ్మదీయులమధ్య వికమత్యమునదరుట సుసాధ్యముగాదని మీరు నిస్సహాయులయెడెడదరు ? విశ్వాసపాత్రులై ధీర్మ కాలము యిందుకొరకు అవిరామముగ ప్రయత్నములు సల్పవలయును. నిజముగ అవలంబింపవలసిన మార్గము కష్టతరమైనది. పెక్కు అంతరాయముల దాటవలయును. ఉభయసంఘములమధ్య వైరాభిప్రాయములగు గతిములగులవాయని ఆలోచించుడు. గ్రామములకుపోయి వేలకొలది హిందూమహమ్మదీయులుగలసి ఆనోన్య న్యాయ రాగముతో వారివారిపనులను తేసికొనుట జూడుదు. ఉభయసంఘముల మధ్య వైషమ్యముల గలుగజేయుటకు చేయబడుప్రయత్నములు ఎన్నికనుతాగ్రహింపని గుర్తించుడు. నవంబరు నెలాఖరువర కీ అల్లరులు ఉభయసంఘముల మధ్య జరుగుచుండునని ఒకపెద్దమనిషి వచించెను. కొన్నికొన్ని స్థలములకు సాధనసంపత్తులతో వ్యక్తు లంపబడుచున్నారు. మరీదును, దేవాలయమును అపవిత్రము జేయబడినందుల కొక మహమ్మదీయుని పెంగియందు ప్రజలు బట్టుకొనిరి అని నేనుసూప్తాగారు వచించిరి. అ. ప్రె.

వ్యవసాయ కమీషను

అక్టోబరు 21 తేదీన పూనాకు వత్తురు

పూనా, జూన్ 26:— రాయలు వ్యవసాయసంఘము అక్టోబరు 21 తేదీకి పూనాకువచ్చినట్లుగా తాత్కాలికమైన ఏర్పాటు చేయబడినది. కమిషనరు హావిగారి అధ్యక్షతక్రింద కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రాజధాని వ్యవసాయ ప్రదర్శన ప్రదేశమునందు కమిషనువారికి అక్టోబరు 22 తేదీన స్వాగత మిచ్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఒకరోజుముందుగానే వ్యవసాయప్రదర్శన మచ్చట ప్రారంభము జేయుచుమని కమిటి వారిడిగినకోర్కె గవర్నరుంగీకరింపవచ్చునని తోచుచున్నది.

వైరికకంట్రాక్టరులు ఖాన్ సామెలు పేకుజాగుమహమ్మదుగారు గవర్నరుగారికి రాయల్ వ్యవసాయ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు వ్యవసాయప్రదర్శనభూములందు విందోసంగుదరు. పెద్దపెద్ద సివిలు మిలిటరీ ఉద్యోగస్థులును స్వదేశీసంస్థానాధికులును రావచ్చును. అ. ప్రె.

పిడుగు

పూనా, జూన్ 26:— శుక్రవారము మధ్యాహ్నమున గొప్పగాలివానచచ్చి పిడుగుపడెను. దానివలన ఒక గోడపగిలి యట్టవాడ జైలులోనున్న ఖయీదీ యొకడు మరణించెను. అ. ప్రె.

ఇంగ్లాండుకు మునుపటి కావలయునా?

విక్టోరియాను ఇంచీకేపు ప్రభువుకు వ్రాసిన జాబు

(రిఫ్రూ ఆఫ్ రిఫ్రూన్ పత్రికా సంపాదకులకు విక్టోరియాను ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి వ్రాసిన లేఖను ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.)

ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి,

ఏప్రిల్ 10 వ తేదీన మీరు వ్రాయుటకు పంపిన వ్యాసమున వివాదముతో కూడిన అభిప్రాయములను నీటిని ప్రకటించియున్నారు. ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టియు నోట్ల చలామణి అధికముగ నుండుట నురించియు విమర్శించి ఈ దేశమున పన్నుల భార మధికముగ నున్నదని మీరు నూచించియున్నారు. ఖర్చులను తగ్గించవలయునని ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ప్రయత్నములందు పార్లమెంటు సభ్యులు తోడ్పడనందులకు చింతిల్లుచు మీరీగ్రీడి అభిప్రాయమును ప్రకటించినారు.

“దేశమున దక్షిణమునకు న్యాయనిర్వహణమునకును తప్ప పదసంవత్సరములవరకు ఇతర ఖర్చుల నన్నిటిని తగ్గించి ప్రభుత్వమును నిర్వహించుటకు ప్రాస్తున్నవలెనే ఇంగ్లాండునకు కూడ ఒక మునులోని అవసరము”

ప్రాస్తు ఆర్థిక పరిస్థితుల విషయమై మీరు గావించిన విమర్శనము కొంత వివాదమును పురిగొల్పెను. కాని ‘ప్రాస్తుకు వలెనే ఇంగ్లాండుకు కూడ ఒక మునులోని అవసరము’ భావ గర్భితముగ మీ వాక్యములు వివాదమును పురిగొల్పకుండుట అశక్యము కలుగ చేయుచున్నది.

ఇంగ్లాండునకు మునులోని కావలయునను భావము క్రొత్తదికాదు. ఇటీవల పలువురు ఈ అభిప్రాయమును ప్రకటించియున్నారు. ఈ అభిప్రాయము ప్రజాదృష్టిని చక్కగ ఆకర్షించినది. సాధక బాధకములను గుర్తెరుగక దూరదృష్టి లేనివారు, అవివేకులు మునులోని అవసరమని చెప్పుట సహజమైనది. కాని మీరంటివారు ఇట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటించుటచే ఈ భావమునకు బలమేర్పడుచున్నది. మీరు విజ్ఞానవంతులు. రాజకీయ సుమములందు గొప్ప అనుభవముగలవారు. ప్రజాహితీవిత్తమున ప్రఖ్యాతిగాంచినవారు. ప్రపంచమునంతయు వ్యాపించియున్న గొప్పవర్తక ప్రతిస్థాపనలకు అగ్రత్రులు. మీరు ఇతరుల వలె ముందుచెనుక లాలోచించక ‘మునులోని కావలయునని’ చెప్పుట అసంభవము. అన్ని విషయములను గుర్తెరిగి ఇంగ్లాండునకు మునులోని అవసరమని దృఢముగ నమ్మి మీరట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటించిరిని తెలచెదము. కేవలము నూత్రప్రాయముగ ఈ అభిప్రాయమును ప్రకటించుటకున్న మీ భావములను చక్కగ వివరించిన ప్రజలకు లాభము కలుగునని నమ్ముచున్నాను. తన కారణములు లేకున్న, మన రాజకీయ నిర్మాణమునందు విప్లవకరమగు మార్పులు కలుగవలయునని మీరంటి అనుభవకాలులు నూచించియుండరు. కావున మీరు గావించిన సిద్ధాంతము సంగీకరించిన ఏర్పడు పర్యవసానమును వివరించి మీ సిద్ధాంతమును నేనేల అంగీకరింపజాలనో ఈ దిగువ తెలిపెదను.

మునులోని ఇటలీయందు ఖర్చుల నన్నిటిని తగ్గించెననియు, రాజ్యసంరక్షణము, న్యాయనిర్వహణము తప్ప ఇతర అవసర ఖర్చులను రద్దుచేసెనని మీరు అభిప్రాయపడుచున్నట్లు మీ లేఖనల తెలియుచున్నది. ఇటలీలో బాల్మినికు ప్రచారము తీవ్రముగ నుండెననియు, పార్లమెంటు వారెయు చేయజాలకుండెననియు, విపరీతముగ ఆర్థిక పరిస్థితులచే తనవాణిజ్యపరిశ్రమలను క్షీణదశకుండుటచేతను ప్రభుత్వమువారు దుర్బలులై యున్నప్పుడు మునులోని రాజకీయరంగమున ప్రవేశించి నాయకుడుగ న్నట్టి అత్యుద్బుత్తముగ శక్తికావ్యధ్యములను ప్రకటించి చక్కని ప్రభుత్వ నిర్మాణమును స్థాపించి రాజ్యములందలి లోపములనన్నిటిని రూపుమాపి ఇటలీకి విశ్వర్యము కాంతి నొసగి ఇటలీ గౌరవమును మునులోని కాపాడెనని, పలువురు నమ్ముచున్నారు. అందుచే ఈ దేశమునందుకూడ ఒక మునులోని అవసరమని అట్టి లాభము కలుగునని మీరు, మీతోపాటు పలువురు నమ్ముచున్నారు. రోధరుమేరు ప్రభువుగారిచే నిర్వహింపబడు చారాపత్రము ఇట్టి అభిప్రాయములనే ప్రకటించినవి. ఇంగ్లాండునందొక మునులోని అవసరమని గొప్పలాభము కలుగునని రోతరుమేరు ప్రభువుగారే ఒక వ్యాసమును వ్రాసియున్నారు. కాన్స్టెంటిను పక్షమువారి అభిప్రాయములను ప్రకటించు మార్షింగ్ పాపపు పత్రిక మునులోని సిద్ధాంతముల పట్ల సాను

భూతి చూపుచున్నది. బ్రిటిషు ఫాసిస్టు సంఘమువారు మునులోని సిద్ధాంతములను ఈ దేశమునందు వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ఈ ప్రచారము లన్నిటికన్న మీరు తెలివిన అభిప్రాయము బలవర్తకమైనది.

ఏలయునన మీరు గొప్ప బ్రిటిషు నావిక పరిశ్రమ సంఘమునకు అధ్యక్షులుగనున్నారు. నూతనజాతాలు కంపెనీకి ఉపాధ్యక్షులుగనున్నారు. ఇండియా చైరా ఆస్ట్రేలియానుబట్టి ఎన్నియో ముఖ్యవర్తక ప్రతిస్థాపనలందు భాగస్వాముగనున్నారు.

ఎన్నియో బాంకిలయందు డైరెక్టరులుగ నున్నారు. ఆంగ్లో సర్వీసును ఆయులుకంపెనీ డైరెక్టరుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడియున్నారు. ఇంతేకాక ప్రజాహితీ జీవితమున ప్రఖ్యాతిగాంచి ప్రజలవిశ్వాసమును పొందియున్నారు. ఇండియా కాన్సిలు సభ్యులుగ పనిచేసియున్నారు. ఫైనావారితో సంధిసూతులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి రాయబారిగ ప్రతీతి పనిచేయుచు పనిచేసియున్నారు. భారతదేశమున ప్రభుత్వపు ఖర్చులను తగ్గించుటకై నియమింపబడిన విచారణసంఘమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానముపై అగ్రత్రులుగ పనిచేసియున్నారు. సర్ ఎర్లిక్ గిడ్లెసుగారి వ్యయవిర్ణయసంఘమున సభ్యులుగనుండిరి. ఇంగ్లాండునందు ఖర్చులను తగ్గించుటకు మునులోని కావలయునని మీరంటివారుకొనిన మీ అభిప్రాయములను చులకన చూచుటకు వీలులేదు.

మునులోని విధానములన్ని ఇంగ్లాండునకు ఎంతవరకు లాభముకలుగునో పరిశీలించెదము. ఆర్థికముగ వాణిజ్యము మిగుల లాభకరమైనదని అంగీకరించినను రాజకీయపరిణామ మేవిధమున నుండనో గుర్తెరుగవలయును. ఇటలీలో ఫాసిస్టువిధానముల కలిగిన ఫలితములను పరిశీలించెదము.

ప్రభుత్వనిర్మాణమున, రాజ్యపదవి అక్షేపించు ఆందోళను ఇటలీలో కొన్ని సంవత్సరములు జరిగెను. ఈ ఆందోళన మే ఫాసిస్టు ప్రచారమునకు ప్రారంభము. మునులోని విధానముల నవలంబించి లాభము పొందెమో పొందెమోగాని ఇంగ్లాండులో ప్రభుత్వవిధానమును రాజ్యపదవిని అక్షేపించి ఆందోళనము కొనసాగిన ఎట్టి విపరీత పరిస్థితులేర్పడునో గుర్తెరుగుట అవసరము.

1848 సంవత్సరమునందే ఇటలీలో ఒక విధమధ్యభుక్తి నిర్మాణ మేర్పడినది. ప్రభుత్వనిర్మాణ మేర్పడిన 60 సంవత్సరములలో మునులోని విభజించి అనిర్మాణమును ధ్వంసముచేసిరి.

ఇంగ్లాండునందొక మునులోని అవసరమని బ్రిటిషు రాజ్యాంగ విధానమును ధ్వంసముచేసిన విప్లవ మేర్పడదాయని ప్రకటించుచున్నాను. సార్వభౌమానికి గౌరవము ప్రతిష్ఠి తీజింపబడు పార్లమెంటుతో లుబామ్యుయగుట వారాపత్రము స్వాతంత్ర్యము వాక్యాంతర్యము అనుగ్రహించుట ఇంగ్లీషువారు సహించెదరా? ప్రభుత్వపు అనుచరులు వివిధరాలకీయపక్షముల నాయకులనుచంపుట ప్రభుత్వమువారు శ్రేడు యూనియనులను నిరోధించుట త్వరత్రయంతయు అంతరించుట బ్రిటిషు వారెన్నిటికి సహింపజాలరు తరతరములనుండితాము అనుభవించుచున్న ఈ హక్కులను సరక్షించుకొనుటకై వారెన్నిగురూ ట్రాన్స్ఫర్టు నిజము. ఇటలీయందువలె ఇంగ్లాండునందు బ్రిటిషు మునులోని అనుచరులు కార్మికవర్గపు నాయకుడగు రామ్సే మాక్డొనాల్డు గారిని చంపినను లిబరలుపక్షపు నాయకుడగు ఆగ్నెస్టు ప్రభువుచూచుకొట్టినను ప్రజలూరకుండెదరా? మునులోని సిద్ధాంతము విధేయ మునులోని విధాన మిదియే.

నైతిక బలముతో కూడిన ఒక పక్షమువారికి సంపూర్ణాధికారము లివ్వవలసియుండును. ఆపక్షపు నాయకుడే ప్రధాన మంత్రిగను యుద్ధాంగకార్యదర్శిగను నైతిక నావికాదళ వాయు విమానముల మంత్రిగను నుండును. ఈ ప్రధానమంత్రి ప్రవర్తనమును ప్రశ్నించుటకు రాజానకు తప్ప ఇతరుల కెవ్వరికిని అధికారములేదు. ఇంక ఆ రాజు ఈ ప్రధానమంత్రి చేతయందొక క్షిలు బొమ్మలై నుండును. న్యాయస్థానముల స్వాతంత్ర్యము అడుగంటును. విశ్వ విద్యాలయములు విద్యాశాలలు ఈ నిరంకుశాధికార నిర్ణయముల ననుసరించి విద్యావిధానముల నేర్పరచుకొనవలయును. ఇతరుల ఆక్షేపించిన రి నెంలు కఠింకీత జరిమానా విధింపబడును (పివికాన్సిలు). కామస్వనభ ప్రభువులసభ వీటిహక్కులు సాంప్రదాయములు అంతమొందును. ఇందు మునులోని ధానము మరియొక విషయము. విశేషములను స్వాధీనపరచుకొను అభిప్రాయ మునులోని గారి లక్షణముగనున్నది. జాతివిశ్వర్యమునే క్షీణింపజేయు విపరీతసామ్రాజ్యకాంక్ష దేశమును ఆధోగతికి తేగలుగు. మునులోని సిద్ధాంతములను ప్రచారము చేయు

చుండగలవు ఇటీవల ఇటలీయందు మునులోని సిద్ధాంతములను ప్రచారముచేయు ఒక పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను:—

బ్రిటానిని కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచుకొని ఆసియాను దునుచును విజృంభించవలయును. టూనిసు మొరాకో ఈకపును స్వాధీనపరచుకొని ఈ ప్రదేశమునంతయు రెనుసీ సమీపముననున్న మనకు లోబడిన దేశములలో చేర్పవలెను. ఆసియా ఖండమున దొడకెనను ప్రైవేటుముగ్గు నున్న ప్రదేశమునందు మనము జ్యోతియు కలుగజేసికొనవలయును. ఐరోపాఖండము అంతలక్ష్యము చేయదగిన ప్రదేశము కాకున్నను అక్కడకూడ మన ఆధిక్యమును స్థాపింపవలయును.

ఇంతయు పిచ్చిభ్రమయని చెప్పవచ్చును. కాని పార్లమెంటునకు వారాపత్రములకు స్వాతంత్ర్యము లేనప్పుడు నిరంకుశాధికారియగు కాసకుని ఆక్షేపించుట స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రాణమునకు అపాయకమైనప్పుడు ఇట్టిపిచ్చిభ్రమలను ఖండించువారెవరు? ఫాసిస్టులు ప్రతిపక్షులను ఆక్షేపణలను సహింపరు. అధికారసంకేతము తామే ఆశించెదరు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యముండదు. ఫాసిస్టువిధానమువల్ల తాత్కాలికముగ లాభము కలిగినను ఫాసిస్టు విధానము అంతమొందిన దేశము మరల తెలయే త్తగలుగుట అసంభవము.

కావున ఇంగ్లాండునకు మునులోని కావలయునను సిద్ధాంతమును నేనెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలను. ఖర్చులను తగ్గించుటకు మునులోని అవసర మని మీరు తెలుపుచున్నారు. ఇటలీలో మునులోని ఖర్చులను తగ్గించెనని నమ్ముటకు ఆధారములున్నవా? ఇటలీయందున్న అన్ని నిధులను ఫాసిస్టులు స్వాధీనపరచుకొనియున్నారు. ఈ నిధులన్నియు సక్రమముగ నిర్వహింపబడుచున్న ఓని మీరు నమ్ముచున్నారా? రాజకీయవిషయములందు భేదాభిప్రాయములను తెలుపువారిని చంపుటకు వెనదియనివారు భర్తృపతిష్ఠాపనలకు సంబంధించిన నిధులను దుర్వినియోగ మొనర్పరని తలచుటకు వీలులేదు. ఈవిధమున నిధులన్నియు వ్యయపరచబడిన పిచ్చుట దొంగిలించుటకు ధనము లేనప్పుడు దేశముగతిఏమి? ఆరికనిర్మాణము రాజ్యాంగ నిర్మాణము అంతయు ధ్వంసమై యుండును. నూతననిర్మాణము గా విందుటకు ఆధారముకూడయుండదు. దేశము ఆధోగతి పాలగును.

మీ అభిప్రాయములు సరియైనవిగ నుండవచ్చును. నా హేతువాదములందు లోపములుండవచ్చును. భావి పరిణామమే ఇందలి సత్యాసత్యములను రుజువుచేయును. కాని మీ అభిప్రాయములకు బలవర్తకమగు ఇతర ఆధారములున్నగాని ఇంగ్లాండు ఆర్థికపరిస్థితులను చక్కచెట్టుటకు మునులోనివంటివారు అవసరమను సిద్ధాంతమును నేను అంగీకరింపజాలను. ఇంగ్లాండు ఎదుర్కొనవలసిన ఇబ్బందులు అధికముగనున్నవి. ఆయినను మునులోని అవసర మని నాదృఢాభిప్రాయము.

ఇట్లు మీరొడల గౌరవము శిష్యాసముగల విక్టోరియాను

ప్యాంగుహా-జపాను ప్రతిమిల్లు నమ్ర

సందర్భమున నిన్నటి తేదివారలో పోలీసువారు కాల్చిరిని రూటురు దెలిపెను. అది తక్కువయు తుపాకులను పైకి దీసిరి కాని కాల్చిలేదని చదువుకొనవలె నని రూటురు మరల సవరణ బంపెను.

కుక్కుగారు సందీపి గోరుట

లండన్ జూన్ 25:—ప్రభుత్వమువారు రి గంటలు పనిచేయవలెనను బిల్లును తీసివేయవలె ననియు, ఏప్రిల్ వరకు లతో తక్షణము గనులలో పనిచేయుట సారంభించవలెననియు రూటురుతో కుక్కుగారు దెలియజేసిరి. అపుడు కార్మికులప్రతినిధులతో ఏర్పాటులను జేసికొనుటకు వీలగుననియు దానివలన తక్షణము పరిష్కారము కుదురుననియు నిర్బంధ మగ్గువర్తి పరిష్కార మవసరమేలేక ఒకే సారి వ్యవహారము తేలననియు గనులపనివాండ్రకు న్యాయముగల్గుననియునుదీసిరి. ప్రభుస్వీయవారు నిజముగ సందీకై నేహముతో ప్రయత్నించుచేయవలెను. అపుడు తానును తనసహచరులను శక్తివంచన లేక చేతి నైనంతవరకు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడెదమనియు కాని ఇంతయు జరుగుటకు ముందు గనుల పనివాండ్రకు ఆర్థిక అభయము నీయవలె ననియు కుక్కుగారు రిసిరి.

హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యత

జ్యోతి కిన్నెగారి రంగపురం ఉపన్యాసము

ఉభయమతములకు తగినదా తారతమ్యము
(అహింసాపాతములను స్పృహలు సర్వము)

ఈనాడు జూన్ 28-వ రంగపురం వారు ఆహ్వానియే
మన అహింసాము సంగీరించి, హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యత
గురించి మహావక్త్రములతో దాదాపు నేడును కిన్నెగారు నిన్న
నావస్తుకొంటే. ప్రశ్నకుండు భయములను మధ్యగల వైష
మ్యములను విచారించుచు, యిట్లు కలకత్తాలోని జరిగిన
అల్లగలదే నాయకులకు అభిప్రాయములను గలిగిన కిన్నెగారు
చెప్పిరి. "హిందూ మహమ్మదీయయు గర్హించునట్టి జాతీయ
హిందూనాయకులకు నిష్ఠుల ఉన్నవారు హిందువుల జయముగ
దలచుచున్నవారు హిందూ మహమ్మదీయములను గర్హించెను. నా
విముగ్ధులది అభిప్రాయము విజయమున నున్నదియును." అని కిన్నె
గారు చెప్పిరి. తాను జాతీయవాదమును, తన దృష్టమును
ఉభయమతములను నేరక్షులనియు కిన్నెగారు బహిరి. ఉభ
యమతములలో హిందువుల అభిప్రాయము అపరాధముని విశ్వసించ
వలయును. విద్యాభివృద్ధి, విశాలాభివృద్ధి, పెద్దవిద్యుత్తుగ
ముందున్న వారు గల హిందూమతము ప్రాప్తమౌనట్టి సంచ
నించుల స్వయంగాగారు. హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యములేనిది
స్వయంగాగారు వందలకుండు మధ్య అర్థరాత్రివేళున భవించి. ఉభ
యమతములను నానావిధ పరస్పర సానుభూతులగు నుండవలయును.
మరి మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము జరుగుచున్న పోరాటమునకు
నానుభూతి కలిగించుటకు, రాజకీయ హక్కులను గలించిన భేద
ము లేకుండవలయును. మహమ్మదీయమతమును వీలగు ప్రతి
స్థానములందు హిందూ మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము నిచ్చి
వచ్చు దేవతలను, హిందూమతమును, హిందూ హిందూ
మహమ్మదీయమతములలో దేవతలను ప్రారంభమయ్యెను.
భారతదేశమునందు ఉన్నవారు హిందూ సభలయందు ప్రాతిని
ధ్యము నానందించి కిన్నెగారు విశ్వసించుటలేదు. ఈ చిట్ట
అంశములు తగినవిధమున కార్మముకానాదన ప్రతిజ్ఞాతీయ
చాదియు ప్రయత్నించవలయును. ఉభయమతముల మధ్య ఐక్
యతను నిర్మించుటకు దేవతలను హిందూ మహమ్మదీయ
మహమ్మదీయమతములకు తగిన భేదములను సరిగ్గా అవకాశముగ
నొప్పి.

మరికొన్ని కార్మములు

మహమ్మదీయమతము వైరము గలిగించుటకు మరికొన్ని
కార్మములను చేపట్టి, సంఘటనలను యీ కార్మ
ములలో చేపట్టుచు. సరియైనదానిని వైరము ఉచితమును
చిత్తపెట్టినట్లు యీ ఉభయమతముల కొనసాగించుట మిక్కిలి
ప్రశంసాపాత్రముగ నుండును. సంఘటనలను మహమ్మదీయమును
గింపించుట కిన్నెగారు సహాయమును చేయుటకు సిద్ధముగ ను
న్నార. హిందువులు మతాంతరములను స్వీకరించును, తమకు
మన రాజకీయముగ హిందూమతమును మతమును సభించు
నని భయముచే నట్టి ఉభయము ప్రారంభమయ్యెను.

మహమ్మదీయములలో పోటీచేయుటకొరకు సంఘటనలను
బయటపెట్టెను. పల్లెలందుగల హిందువులు మతాంతర
మహమ్మదీయమతమును అంగీకరించుచున్నార. ఆంగ్ల
సహజముగ విషయము యీ అంశము సంపూర్ణముగ విశ్వ
సించవలయును. ఈ ఉభయములందుగల భావములే మహమ్మ
దీయముల సుద్రాగములందుండి మేల్కొన్నవైను. సత్వగ్రహము,
అసహాయమున నాయకులందు మహమ్మదీయములకు విశ్వాసము
గలిగెనుగాని యీ ఉభయములందు హిందువులతో గలసి ప్రతి
పక్షంలో భారతములే లాభము గలిగినదని మహమ్మదీయములకు
మహమ్మదీయ గర్హించినయెడ వారు హిందువులతో గలసి దేశాభి
మునకు కృషి చేయ వలయును నన్నారు. మహమ్మదీయము జాతీ
యమైన భారతము హిందువులమేలందు, హిందువులు సామరస్యము
జూపి మహమ్మదీయముల విశ్వాసమును బడయించును.

ఈరీతియందు వాద్యములు, గోపన మొదలగునన్నియు
లేములు పరిష్కారములను గావు. పోటీల వివేకమునకు
గిరిని వదలివేయవలయును. ఈవిషయములన్నియుగలవికా
రించ బూతులచే విషయించును.

కావరస్యముతో యీ విషయముల బహిష్కరించుటకు
ఉభయమతము నాయకులు గల హిందూ మహమ్మదీయములను గావించ
వలయును. ఆట్టి సహజములను మంచి ప్రతిఫలము గలుగును
అని కిన్నెగారు రంగపురం వారు ఆహ్వానియే మహమ్మదీయములకు
చెప్పిరి.

నాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూన్ నెల 28-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజీవులు	అత్యధికము	అత్యధికము	అత్యధికము	అత్యధికము	అత్యధికము
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
హిందూ మతము	90.8	82.8	0.02	1.54	2.87
మహమ్మదీయము	90.8	77.6	0.28	2.70	1.82
కాకినాడ	98.5	75.7	0.14	2.78	1.49
మహమ్మదీయము	101.1	79.1	0.10	0.18	8.95
కర్నూలు	98.9	79.3	...	1.78	0.64
బళ్లారి	92.2	76.4	...	2.25	0.05
అనంతపురము	5.44	0.68
కడప	98.6	75.8	0.49	4.45	1.88
నెల్లూరు	104.0	79.1	...	0.08	1.07
మద్రాసు	98.8	78.4	...	0.40	1.24
కడప	96.8	78.2	0.08	1.10	0.06
నెల్లూరు	98.0	76.6	...	8.54	0.88
కొడవలపాడు	90.9	74.1	...	0.06	1.44
తిరువనాంతపురము	104.4	78.7	0.17	1.87	0.01
నాగపట్నము	93.8	81.6	...	0	1.06
మద్రాసు	101.2	79.8	...	1.20	0.07
చాంగు	88.6	82.3	...	0	0.10
తిరువనాంతపురము	0	0.56
తిరువనాంతపురము	81.6	76.1	0.9	9.77	8.54
కొచ్చి	82.2	72.5	0.62	31.59	5.52
కాకినాడ	84.3	78.5	1.09	25.62	6.25
మంగళూరు	88.5	75.0	2.27	29.48	7.87
తెలంగాణ	88.5	67.1	0.89	2.88	1.88
మిరకూరు	74.1	68.8	0.84	9.77	18.85
కొడవలపాడు	67.8	55.2	0.07	1.78	1.86

సర్కారులు:—అంతటచేయుటకు పడినవి మేముములు
ఒకమో సర్కారునున్నవి. దక్షిణమున ఆంగ్లమున మహమ్మదీయము
ములో 6, కాకినాడలో 8, గోపాలపురంలో 2, డిగ్రీలు
పగటివేడిమి ఎక్కువ రాత్రివేడిమి కాకినాడలో 5 డిగ్రీలు
తిక్కువగోపాలపురంలో 2, డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్లు:—కడపలో 0.49 వర్షించెను బళ్లారిలో
ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. తక్కినచోట్ల మబ్బులు దట్టముగా
నున్నవి. కడపలో అగ్రత ఎక్కువ అచట రాత్రివేడిమి 8, డి
గ్రీలుతిక్కువ కర్నూలులో పగటి రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీ
లు ఎక్కువ.

కర్మాటకము:—కడపలో చినుకులు బడినవి మే
ముములు ఒకమో సర్కారునున్నవి ఆంగ్లమున మహమ్మదీయము
లో పగటివేడిమి 4, డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2, డిగ్రీలు
తిక్కువ పడటితీరమున, ఉత్తరమద్రాసుతీరమున వర్షము
నాగును.

స్థానికచినుకులు బడవచ్చును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.
నాతావరణస్థితి.

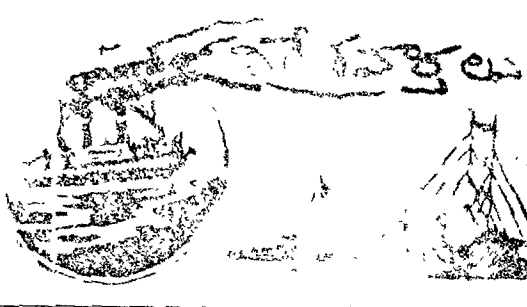
వర్షపాతము

సిద్ధా, జూన్ 27:—కొంకణమునందును, ఈశాన్య
భాగమున వర్షాగమునువ్యాపించినది. దిగువబర్మా, బంగాళము,
కొంకణము మలబారు, ఎగువబర్మా గ్రామములు అస్సాము,
బీహారు, బొంబాయి, దక్కనులందు వర్షము సాధారణముగా
నున్నది. కాశ్మీరము, నుజావారు, హైదరాబాదులందు కొలదివర్ష
మున్నది.

గొప్పవార్షిక లుండవోవు. (అ. ప్రె.)

సిద్ధా, జూన్ 28:—అరేబియా సముద్రవర్షాగమును
మలబారులోని వ్యాపించినది అక్కడ అరేబియా సముద్రవర్షాగము
తులినకు అనుమానముగానున్నది. బర్మాయందు బంగాళాఖాతి
వర్షాగమును సుమారుగా నున్నది. దిగువబర్మా, బంగాళము,
బొంబాయి, మలబారు, మద్రాసు, అస్సాము, గ్రా
మములు, వాయవ్యసరిహద్దు, ఉత్తర హైదరాబాదులో బీర
రులందు సాధారణముగ వర్షమున్నది. ఎగువబర్మా, బంగాళము
దక్షిణ హైదరాబాదు, ఉత్తరమద్రాసుతీరములందు కొలదివర్ష
మున్నది.

కొంకణమునకు వ్యాపించి అస్సాములో నధికముగను. (అ. ప్రె.)

చీనాకు మత్తుపదార్థములనంపుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రయత్నములు భగ్గుమగునట

హోబర్లు, జూన్ 28:—హోబర్లు వార్త ఎట్లు దెలుపు
చున్నవి; చీనాకు మత్తుపదార్థములను సుండునలుల తయారుచేసి
మత్తుపదార్థములను వింతపద్ధతితో ఏర్పాటుచేసి చీనాకు బంపు
చుండ పోతున్నవారు పట్టుకొనిరి. హోబర్లుగండా బుడాపుట్టు
నండి 7 పెట్టెలు పోవుచున్నవి. హ్యంగేకు ఇవి పోవుచున్నవి.
అనుమానము వదలకుచే పెట్టెలను తెరచిచూచిరి. లోపల
సమాధిరాళ్లు గల్గినవని. ఒక్కొక్కచోట 250 గ్రా
ముల హిరోయిను అను విషపదార్థముండెను. పూర్వము హ్యంగే
లో నివసించిన కేమ్యుండోలను అనువాద పెట్టెలను బంపు
టకు ఏజంట్లుగ నుండెను. ఆతనిని బట్టుకొనిరి. తననేరమును
ఒప్పుకొనుటచే ఇతనికి 5 వేల మార్కులను జరిమానా విధించిరి.
జరిమానా నీయనిచో 250 రోజుల జైలుమును విధించిరి. ఇత
నిని దేశమునండిగూడ పెడలగొట్టి ప్రవాసమున కంపనలెననిరి.
అనరకునంతన ప్రభుత్వమువారే స్వాధీనపరుచుకొనిరి. ఇతడు
బోప్టెవాస్తవ్యుడు. ఇతనిదగ్గర చాలదబ్బున్నది. మొన్ననే
న్యూయార్కునండి 55 వేల డోలరులు వచ్చినవి. పోలీసువారు
విచారణను సల్పుచున్నారు. ఇందులో అంతర్జాతీయ నల్లముం
దుదొంగవ్యాపారులు కేరీయున్నారనుకొనుచున్నారు.

హ్యంగుహే హత్యలు

వివరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 27:—హ్యంగుహేలో విదేశీయులను
ముట్టించుటకు గూర్చియు జంపుటకు గూర్చియు వివరములను
హ్యంగుహే ప్రత్యేకతంతి (ప్రకటించుచున్నది. కనడా మత్తప్రచార
కుని భార్యను, నీడ్లి అనునామెను 7 తేదీని చెంగుటాదగ్గర
జంపిన హత్యకుడు మతి చంచలముగలవాడని అధికారులు ప్రక
టించిరి. అది సరియైన ప్రకటనముగాదనుచున్నది. కొన్నిరో
జులు విదేశీయులను ప్రదేశములకు సమీపములోనున్న వీధు
లందు డాగనియుండెననియు ఆతనిని దగ్గర
పెద్దకత్తిని సంచితచాచి కనపడకుండ పెట్టుకొనెననియు, విదేశీ
శత్రుత్వమును సీదీనితప్ప ఇతరుల నెవ్వరిని ముట్టలేదనియు
చెలియుచున్నది. ఆమెనెవన ప్రకటననుండివచ్చి మొగమునడుగా
సరికెననియు ఆమెను క్రిందపడద్రోసి తలద్రుంచెననియు, వీధి
చిరుగుననున్న మరుగు పెరుగులో కిరమును పారవెనెననియు
చెలియుచున్నది. ఈసంగతినిగూర్చి పంచాయతి విచారణ జరు
గుచుండ ఒక అమెరికన్ స్త్రీని పీడింపగుటకు ప్రయత్నించుచు
న్నారనియు కానిఆమె బలాధ్యురాలగుటచే తప్పించుకొనిపోరి
పోయెననియు ఒకసందేశముకు భయంకరముగ వచ్చిచెప్పెను.
ఈమెను రిక్ హనుండి క్రిందికిలాగనట. విదేశీయులను ముట్టించి
చుటకు ప్రతినపూనిన గుంపులో కేరీనవాడనని బ్రిడ్ హి కొంత
సేపైనవీధి యొప్పుకొనెను.

విదేశీయులకు ప్రతికూలముగ ప్రచారమును నల్లుటచే
చెంగుటాదగ్గరతములు జరుగుచున్నవని పత్రికలు దెలుపుచున్న
వి. వీషియాటికు పెట్రోలియం కంపెనీలో పనిచేయు బ్రిడ్ హి
అను వారి కూలీమనిషిని డబ్బు దీసికొని వదలిపెట్టుటకు బదులు
ఎందుకు జంపిరో ఆశ్చర్యముగనున్నదట. ఫిలిపుగారి వంట వానిని
గూడ ఒకేకొలమున జంపిరట. ఫిలిపుగారి గుండెవిడచుచు
తుపాకి గుండ్ల తూటుబడియున్నవట. ఆట్టి సీతీయందు ఆరిని
శరీరము నదచివరబడియుండ చీనా గుమాస్తా జూరెనట.

అర్. డబ్బు లిట్టిలుపుడుగారు

వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ సెక్రటరీ లిట్టిలుపుడుగారు యీ
రోపునకుపోయి పాలుపెరుగు డబ్బాపాలు ముక్కుగునది తయారు
చేయు విధానము నేర్పుకొనవలయు. అందుకుగాను ప్రభుత్వ
మువారికి రూ 50000 ఖర్చును, డెస్కార్లు, స్విజరులందు
నాన్వే స్వీడను దేశములు వాచి వర్కురు (అ. ప్రె.)

జాతీయపతాకోత్సవము

గోదావరిజిల్లా నుహాసభ యం దధికౌత్సాహము

ప్రకాశంపంతులుగారి యుద్వేగము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

శీతానగరం జూన్ 26:— బంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి సాయంత్రము "గోదావరి ఆశ్రమమున" గోదావరి జిల్లా నుహాసభ సందర్శనము జాతీయపతాకోత్సవము నొనర్చినపుడు సభ్యులందరిలో అమితౌత్సాహము వ్యాపించెను. పురుషులు స్త్రీలుబాలురు స్పృహలు మూర 1500మంది ప్రేక్షకులీయి త్వసమున కరుదెంచి పాల్గొనిరి.

పతాకము-ఆంధ్రులు

జిల్లానుహాసభ కార్యదర్శియగు మహారాజు అన్నపూర్ణయ్య గారు ప్రకాశంపంతులుగారిని, జాతీయ పతాకోత్సవమును సెరవేర్చు నాహ్వానించుచు, జాతీయపతాకరక్షణమునం దాంధ్ర దేశము గవ్వరచిన త్యాగశ్రోత్యముల వివరించిరి. ప్రథమమున ఆంధ్ర దేశమునందే, భారత జాతీయ పతాక స్వరూపనిర్ణయ మొనర్చబడెను. జాతీయోపసంఘము బెజవాడయందు సమావేశమైనపుడు గాంధీజీహాత్ముడు తివర్ణాత్మకమగు నీ పతాక నిర్వచనమొనర్చెను. జాతీయపతాకరక్షణముకొరకు ఎట్టిబాధలకైన నోర్చి కారాగారములకు జని భారతదేశముయొక్కయు, భారత జాతీయొక్కయు ఆత్మగౌరవమును నిలువబెట్టినదిగూడ ఆంధ్రదేశమే. అసహాయోద్ధమకాలమున, కాకినాడయందు కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయముపై జాతీయపతాక మెగురుమండగా, అప్పటికలెక్కరన బ్రాహ్మణుగా రావతాకమును లాగిపారవేయించి, జాతీయ పతాకముల నిషేధించిన సమయమున, జాతీయ సాంబమాన్రిగారు తిరిగి తిరిగి జాతీయపతాకముల ప్రతిష్ఠించి, తుదకు కారాగారవాసమునకుగూడ లోనైన విషయమును మరకజాలము. ఆ బ్రాహ్మణుడొరయే శీతానగరమునకు వచ్చి, ఇచ్చట యెగురుచున్న జాతీయపతాకమునూడ లాగించి హేయముగ, అన్యాయముగ కాలిక్రింద పడవేసి త్రొక్కించిన సంగతి నెన్నటికిని మరవజాలము. అప్పుడుగూడ, జాతీయ పతాక రక్షణార్థమును భారతజాతీయత్యాగశ్రోత్యమును శీతానగరప్రజలు గవ్వరచిన త్యాగములును సాహసములును ప్రశంసనీయము. ప్రపంచము దన్ని దేశములందును స్త్రీలును పురుషులును గూడజాతీయపతాకరక్షణార్థము ప్రాణములైననర్పింపసినదగుదురు. అట్టి యుత్సాహమున జాతీయపతాకోత్సవము నొనర్చుటకు ఈవత్సరము ప్రభుత్వమువారి నోడించి,ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు జెండా నెగురవేయ గంకణము గట్టుకొనిన టంగుటూరు ప్రకాశము పంతులుగారే అన్నివిధముల దగినవారు.

ప్రకాశం పంతులుగారు.

పతాకోత్సవ మొనర్చక పూర్వము ప్రకాశం పంతులుగారు జాతీయ పతాకముయొక్క ఉత్పత్తివైపున వివరించుచు, బాగును సాంబమాన్రిగారిని, జాతీయ పతాక సంరక్షణ కారాగారములకు గూడ జనిన ఇతరవీరులను ప్రశంసించిరి. బ్రాహ్మణుడొర, జాతీయపతాకము నెన్నిమారులు లాగివేసినను అన్నిమారులుతిరిగి ప్రతిష్ఠింప గలిగిన దీ సాంబమాన్రియే.ఆసంరంభమునం దాతడు కారాగారమునకు జనినతరువాత, వారితోడివారుగూడ, జాతీయ పతాకము నట్లే ప్రతిష్ఠించి, జెయిలునకు వెళ్లిరి. ఈసంరంభము తరువాత నాగపురమున సంస్థాపించెను. నిరంకుశాధికారవర్తనవారి నిర్బంధభావములనను, భీతావహముగ చర్యలవలనను, జాతీయ పతాకరక్షణార్థమచ్చటినా రధికమైభాగ్యములుగా ముందుకు వచ్చుటకు జంకుచున్న సమయమున, ఆంధ్ర, తమిళ, రాష్ట్రములను తదితర రాష్ట్రములును తమ ప్రాంతములనుండి జాతీయపతాకవీరులను నాగపురమునకు తమ పతాకరక్షణార్థము కారాగారమునకుగూడ జని కనుబరచిన ధైర్యసాహసములును సహనములనుపమానములు. తుదకు, జాతీయపతాకవిషయమున ప్రజలకృత్యశక్తియమునుగాంచి ప్రభుత్వమువారు రాజీయొనర్చుకొనిరి. జాతీయపతాకము, ప్రజలకును నాయకులకును, ఉత్సాహధైర్యములను గలిగించుసాధనము.దక్షిణాఫ్రికావారుగూడయు నియమపతాకమును తొలగించి తమకొకజాతీయపతాకము నేర్పరుచుకొనుటకు గట్టిపట్టుబట్టి యున్నారు. యూనియను పతాకముక్రిందనుండుట తాముపరాజితులనానినలమునభావ మేర్పడునను కారణముచే నా రట్లు చేయుచున్నారు. ప్రజలు కృతనిశ్చయముతో నున్నారని ఆంగ్లేయులు గమనించినయెడల వా

తెరురు చెప్పరు. ఇంతవరకును జరిగిన రెండు జాతీయపతాక సంరంభములందును భారతీయుల కృతశక్తియము ప్రభుత్వము వారికి బాగుగ దెలిసినవచ్చెను. ఆసంరంభములందు పాల్గొని కారాగారవాసము గూడ ననుభవించి వచ్చినవారి యాశ్రమమున నిర్దురు గలరు. ఇకమీద నెచ్చట పతాకోత్సవము జరిగినను అట్టివారిచేతనే పతాకము నెత్తించుమండలెను.

ప్రకాశము పంతులుగారు ముగించుచు, ఆంధ్రదేశము మొట్టమొదట జాతీయ పతాక పోరాటము సాగించిన కాంగ్రెసు కార్యాలయభవన మితరుల దగులచే పతాకము నచ్చట కాత్వతముగ నెగురవేయ టిల గాక హోయె నని విచారించుచు గౌతమీ ఆశ్రమమున మాత్రమీ పతాకమును కాత్వతముగ నెగురవేయుమండలెనని ఆశించిరి.

పిమ్మట "జెండా" కీర్తనల గానము, సభ్యుల వ్యవహారములం దంతట నుత్సాహము బిగ్గ జేయ నందేమాతరధ్యులు చెలరేగ ప్రకాశంపంతులుగారు జాతీయపతాకము నెత్తిరి.

అక్రమ ప్రవేశము

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు తిప్పలు

కలకత్తా, జూన్ 26:— బుర్రా బహారు వాస్తవ్యుడు కుంజాలాబులుగారు మోపిన నేరమునకు పోలీసు సబిన్స్పెక్టరు ఆహ్వానించినవారు న్యాయాధికారి ఎదుటను సమాధానము చెప్పకొనుటకు వచ్చెను. ఏమిటో జరిగిన కలకత్తా అల్లరుల సంధర్భమున ఈసబిన్స్పెక్టరు కొందరు కానిస్టేబులుతో తిట్టుచు తన గృహమున ప్రవేశించి సెపాళీల విషయమై ప్రశ్నించినవారి వాదించెను. వాది తనకేమియు తెలియదని చెప్పగా ముద్దాయి వానిఅనుచరులు తనను ఇంకొకరిని కొట్టిగొయు తరువాత తన్నుబలంతముగ తాజాకుతీసికొనిపోయి డ్రైగో సంతకముచేయించినదియు చెప్పెను. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

(అ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, జూన్ 26:— ఎస్. ఎస్. "పవిత్ర" జూలై 1 తేదీన ఇచ్చటినుండి బయలుదేరును.

"మాల్యా" బొంబాయినుండి 12 తేదీ మెయిలును తీసికొని మార్చెల్స్నుకు 25 తేదీ 11 గంటలకు చేరును. దీనిలో పోయిన ప్రయాణికులు ప్రత్యేకరయిలులో లండన్ కనివారము చేరుదురు. టిపామెయిలు స్పెషల్లో ఆదివారమున చేరును.

"రజ్యాక్" ఇంగ్లీషు టిపాలో నేడు మధ్యాహ్నమున బయలుదేరి లండను మార్చెల్స్నుకు వెళ్లెను. ప్రయాణికులలో ఎస్. ఆర్. మిసఖుల్ హోద్ద, జాకెష్టెన్స్పెక్టరు గార్లుండిరి.

"మధుర" 12 తేదీన లండను బయలుదేరి 24 తేదీ పోర్టు నెడుకువచ్చి ఆహ్వాహ్నమే బయలుదేరును. ఇచ్చటికి జూలై 4 తేదీ వచ్చును.

దర్బానుండి "కరగోలా" నేడువచ్చెను. (అ. ప్రె.)

హైందవ జాతీయపక్ష ప్రచారము

కలకత్తా, జూన్ 27—హైందవజాతీయపక్షముతరపున ప్రచారము జేయుటకు బి.సి. పాలు ప్రభృతులు నేడు కలకత్తానుండి సిరకే గంజికి బోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బరోపీయుని మోసము

దొంగఉత్తరములు పట్టువడెను

లాహోరు, జూన్ 26 :— అయికోపీయుడు వాతే సనువాడు 420 వ నెక్లనుక్రింద మోసముచేయుటయను నేరముక్రింద పట్టువడెను. జూన్ 20 న తేదీన మాయిగోడ్డులో రెండు దుకాణములను మోసముచేయ నాతడు యత్నించెను. మొదట నొక దుకాణమునద్దను టిడిబు అను పేరుతో పోయెను. 150 లకు లిసెను డిప్టికమిషనరు ఈమనినట్లుగాకోరెను. కానీ ఫోనులోఫిలిచికనుగానగా అబద్ధమని తేలెను. ఈలోపుగా ఈతడు పారిపోయెను. డిప్టికమిషనరు పోలీసు నూపరింటుకు తెలిపి చర్యతీసికొనమనెను.తరువాత బ్రాడియను పేరుతో ఒక దుకాణమునకుపోయి దొంగ ఉత్తరము నొకదానిని చూపెను. 800 ల వరకు సరకు నిమ్మనెను. కాని వారు ఫోను గనుగొనగా ; ఆతనిని పోలీసువారు నెచ్చువరకును ఆవలవినదని కోరబడెను. ఈలోపుగా పోలీసువారువచ్చి వానిని పట్టుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

బక్రీదు అనంతరము

సాంఘికపోరాటములు

ఫిల్మ్,

64 మందికి గాయములు, 3 మరణములు

జూన్ 26 :— ఇచ్చట సాంఘికపోరాటమింతవరకును సామాన్యముగానున్నది. దుకాణములన్నియు తెరువబడినవి. నై నికులు పట్టామును కావాలనేయునున్నారు. గాంధీచౌకు, బాచబాబి యధాప్రకారముగాపున్నవి. అబ్దుల్ హామీద్ అహ్మద్ ఇన్స్పెక్టరుచే కాల్యబడిన హిందువు చరణించెను హిందువులకు ఆబ్దుల్ హామీద్చే చాలాకోపమువచ్చి కలెక్టరుకు అర్జీనిపెట్టుకొనిరి. గురువారమున పోడిచిదంపబడిన హిందువుని మరణమునగు రించి విచారణజరిగెను. హిందువులను ఉత్సవమును జరుపుకో నియ్యనందులకు వారికి కలెక్టరుచే కోపమువచ్చెను. వారంతట గాంధీ చౌకునందు గుములుకూడిరి. పిమ్మట తన కారణములను నూచించుచు కలెక్టరుకయ్య రైరమునుప్రాసంపెను. అందువలన హిందువు లుపకాంతిజెందిరి. ఫిల్మానిల్ భాగవతాలయందు కట్టెలు రాట్లు మొదలగు వానిని పట్టుకొనుటను ఇండ్లను సోదాలు చేయుచున్నారు. ఇంతవరకును 4 హిందువులు 3 మరణము దీయులు అలెక్టరుచే బడిరి. 64 మందికి గాయములు తగిలి అందు 3 మంది మరణించిరి. అందులో 40 మంది మహమ్మదీయులును 1 క్రైస్తులుగలరు.

అలహాబాదు

23 మందికి గాయములు

అచ్చటచ్చట ప్రయాణికులు మొదలగు వారిని వీధులలో కొట్టుటలు ఇంకను జరుగుచున్నవి. ఒక బంపెనుతోలువాడు చెబ్బలచే మరణించెను. 23 మందికి మొత్తముపై చెబ్బలు తగిలినవి. జరులంకను భయపడుచున్నారు. దుకాణదారులు దుకాణములను తెరచుటలేదు. కలెక్టరు గారీక్రింది విధమున నిన్నుమధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి:— నేడు నగరమున 12 హిందువులును, 10 మహమ్మదీయులును గాయ పరుపబడిరి. ఒకహిందువు పాడుకబడి మరణించెను. వీధి పోవుచుండు వారిని కొట్టి ఆవృత్యులగుచున్నారు. నూంబాలకు పట్టుకొనుట కనుజ్జ ఈయబడినది. ఇందువలన వీధిపొరాటములు తగ్గునిని నమ్మకము. రాత్రి 10 గంటలు మొదలు ప్రాద్దున 5 గంటలవరకును బతుటరాగూడవను ఉత్తవు నేటినుండి ఆవరణలోనికి నమ్మకు. ముద్రజాలయములు మొదలగు చోట్ల రాత్రులు పనిచేయబోవువారికి ప్రత్యేక లైసెన్సునీయబడును. పట్టాములో ముఖ్యమయినవారికి 31 మందికి ప్రత్యేకపోలీసు అధికారము లీనుబడెను. వారు పోలీసు అధికారులకు తగినంత సహాయమును చేయుదురు. రాత్రియంతయు శాంతిగా గడచెను.

జూన్ 27:— మధ్యాహ్నము వరకును శాంతిగానే గడచెను. పిమ్మట నగరమున వివిధభాగములందు పోరాటములు జరుగుచున్నవని వార్తలు తెలిసెను. పోలీసులువచ్చి వారిని పారదోలి శాంతినిచేకూర్చిరి.40 మందిబిచ్చావులు అనురెట్టుచేసిరి. ప్రత్యేక పోలీసు అధికారులలో మహ్మూను అహ్మద్, సంగర్లాల్ అగర్వాల్, పండిత్ రామకాంతమాలవ్యా, పండిత్ కపిలదాస్ మాలవ్యా, సుహాసీసలాంజి సెయిదీగాగ్ల కలరు. సాంఘిక విక్రమత్యై బోర్డులు చక్కగా పనిచేయుటలేదు. దుకాణములను నేడుదయమునండి తెరచుచున్నారు.

కలకత్తా

జూన్ 27:— అహ్మద్ షా :— సోషలిస్టులు సంబంధించిన మనియార్డును జమారును కొందరు విహమ్మదీయులు త్రోవలో నడ్డగించి పంచినతీసికొనబోగా అతడు అరచెను. పెక్కులదుజులువచ్చి ఒక నూంబాల్ పట్టుకొనిరి.

నిన్న సాయంకాలమున హావరస ఇద్దరు హిందువులలో నొకడు ఆంధ్రరాష్ట్రమువండిచ్చి మార్చెల్స్ కంపెనీలో నుంకు ర్షనువాగరావు ఆ1 తెలియుచున్నది.

రావల్పిండి

చారుమంది హిందువులు మరల రావల్పిండిచేరిరి. నగరము నను పట్టాలోను శాంతివ్యాపించింది. కిల్కూల్ కి ముందువచ్చి దుకాణములకు తెరువబడినవి. 10 గోజులు రావల్పిమును జరిగినవిదప దుకాణములను నేడుతెరచిరి. మైలిఖలు తొలగింపబడిరి.

నిన్న సాయంకాలము బహారుగో డుకాణము తెరిచి. ఇది ప్రమాదముచే జరిగినదనియు సాంఘిక సంబంధములుండి కావని యు తెలియుచున్నది: (అ. ప్రె.)

“తులసీరామాయణపరీక్షలు”

రాబోవు శ్రావణ శుక్ల 8 (తులసీజయంతి) అనగా ఆది వారము 15-8-26 రోజున ఆంధ్ర, తమిళ, శ్రీరథ కర్ణాటక రాష్ట్రములందు “తులసీరామాయణపరీక్ష” జరుగును.

పరీక్షాకేంద్రములు:—1. బెజవాడ, 2. చెన్నపురి, 3. తిరుచనాపల్లి, 4. త్రివేంద్రం, 5. హుబ్లీ పట్టణములు గలవు. ఆంధ్ర, తమిళ, మళయాళము, కన్నడముల మాతృభాషగా గణింపబడియు హిందీభాషయందు ప్రేమగలవైయు పకల జనులు ఈపరీక్షలో పాల్గొనవచ్చును. పరీక్షాధ్యక్షుల రాష్ట్రభాష పరీక్షయందు తత్త్వజ్ఞులైనవారితో ఇంగ్లీషు వేర నవ్వలు. హిందీ మాతృభాష కలవారును హిందీప్రచారకులు ఇందు పాల్గొన జాలరు.

పరీక్షానియంత్రములు

1. సంక్షిప్త తులసీరామాయణము (మద్రాసు కార్యాలయము), 2. మానవదర్శన, 3. మానవ ప్రబోధ, 3. హిందీ పద్యరచన, 5. తులసీదాస నాటకము, 5. తులసీదాసకి జీవన (శ్రీ రామచంద్రశర్మ, మిరయ శ్రీ, బాబూ శివనందన సహాయ రచితమును)

పరీక్షాకుల్లము 5 రూపాయలు ఈపరీక్షా ప్రతివరము “తులసీజయంతి” శ్రావణ శుక్ల 2 దినమున జరుపబడును.

ఈపరీక్షకు సంబంధించిన తేదీరనియమములు తెలియ గోరువారు 1 ఆకాష్టాపు పంపి “వివరణపత్రిక” తెప్పించి చూడవలెను.

“బహుమతులు”

దక్షిణహిందూదేశమునందు సర్వప్రథముగా నుత్తీర్ణులగు విద్యార్థులకు క్రమముగా 50, 100 లు పారితోషికముగా ఇవ్వబడును. సర్వప్రథముగా నుత్తీర్ణులగు నొకరికి బంగారు పతకమున్ను ఇద్దరికి “రామాయణభూషణ” బిరుదుయొన్ను ఇవ్వబడును. తతిమ్యా ఉత్తీర్ణులగువారికి “తులసీరామాయణ పరీక్ష” యోగ్యతాపత్రము ఇవ్వబడును. పరీక్షకులున్న బహుమతి నిర్ణయకర్తలున్న ప్రయాగ కాశీ ప్రాంతీయులు భృతిగాంచిన గొప్పగొప్ప హిందీవిద్వాంసులు బంధురు.

రాబోవు హిందీ పరీక్షలు

ప్రాథమిక, ప్రతేజిక, రాష్ట్రభాష, హిందీప్రచారక పరీక్షలు రాబోవు అక్టోబరు 10 వ తారీఖు ఆదివారమున అన్ని కేంద్రములయందు జరుగును. శుక్ర-సహితము దరఖాస్తు ఫారములు పంపుటకు ఆఖరు తేదీ 10-9-26. పరీక్షానియంత్రములు వగైరాలు వివరణ పత్రికలో జరుపును.

ఏదీక్షాసములలో జాతీయపాఠశాలలు గలవో, ఎక్కడెక్కడ హిందీప్రచారమున్న హిందీ ఉపాధ్యాయులున్న ఆశ్రయస్థానముతో హిందీభాష బోధించుచున్నారో అవియన్నియు హిందీపరీక్షాకేంద్రములుగా పరిగణింపబడును. కావున గడచిన పరీక్షలకంటె రాబోవు హిందీపరీక్షలలో చాలమంది విద్యార్థులు మార్పున రని నమ్ముచున్నాము. (ప్రాథమిక, ప్రతేజిక రాష్ట్రభాష పరీక్షలయందు సర్వప్రథముగా నుత్తీర్ణులగువారికి 10, 15, 20 రూపాయలు బహుమతిగా నియమింపబడినవి.

హిందీభాషాభిమాను లగు ఆంగ్లము ఈ ఉద్యమమునకు మిగుల చేయూత నొసంగవలదు.

హృషీ కేశవర్య

పరీక్షామంత్రి, హిందీప్రచారకార్యాలయం, మద్రాసు.

గొప్ప విలువు

అనేము వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా

కామ శాస్త్రమును

చువులుచే కాపాడుకొనిరి. ఆశోగ్యము, ఐశ్వర్యము, అభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆశోగ్యపద్ధతులకు గుఱించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము చూచిన అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

219

ఆరంభకర్త హాఫ్టాని 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్ర హోమియో పార్తసి

తుక్కురూడి, దుగ్గిరాల పోస్టుగంటూరుజిల్లా. హోమోపాథి ఔషధములన్నియు తెలుగు పేరుతో వారము. జాబితా 9 అర్థశాస్త్ర పంపును. సామాన్య రోగినివారణ హోమియో ఔషధ సంపూర్ణ పటము ఒకటి టికి మారు అకౌల తపాలాబిళ్లను పంపి మావద్ద దొరకును.

డాక్టరు సూర్యదేవర సంజీవరాయణం, యం. డి. ఆంధ్ర యస్. యస్. ప్రాప్తేటరు.

పార్వతీపురం వార్తలు

ఎం డలు

ఈనె 1 వ తేదీనుండి తీవ్రమైన యెండలు కాచి నవి. నీళ్లుపడ దొరకనిస్థితికి రాగా, యూనియనుబోర్డువారు ఒకచెరువులో నూతులు త్రవ్వించిరిగాని అవి అంతయుపయోగముగా నున్నట్లుతోచదు. నాల్గోబలనుండివర్షములు పడుచున్నవి. కొంచెముచల్లగానుండునని తలంపవచ్చును. కాని యెడయనుంతయు యెక్కని వేడిగాయున్నట్లు చెప్పవచ్చును. యితరవోట్లనె ప్రాంతప్రముగాని, యెండ్లప్రముగాని యెగలేదు. అక్కడక్కడ రోడ్లప్రక్కచెట్లు పడిపోయినవి. మనసబుకోర్చు తెరచినలగాయరు కొన్నాళ్లవరకు ఉరయం కేసులు విచారించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి తక్కిన ఆఫీసుల యెడవోగట్ల ఆరుభ్యు యెండులకు యెంతవడదెచ్చి తిరియుదురో యూహించుకొనవచ్చును. ఇంత ఎండలవాద యెన్నడును పడలేదని అనుభవము గలవారు చెప్పుకొనుచున్నారు.

ప్రతీ ఆవరణనును చాలా గాయకంగా యున్నది. పెంలు, మినుములు, గోడములు, కండలు, బియ్యం, ధాన్యం, యిది అది అనలేల మరగాయలు అతిప్రియంగా అమ్ముచున్నారు.

రాజకీయములు: రాబోవుయెన్నికలు

ఇప్పటికే స్వరాజ్యపార్టీ తా|| యేదైనా ప్రాంతీయము. ఉన్న కాంగ్రెసు యెడవోగట్లకు పూర్వమువలె యుత్సాహము లేదు. రాబోవు యెన్నికల గురించి ప్రచారము గురించి యంతవరకు ప్రచారపు కమిటీ సభ్యులు దౌర్జన్యము లేదు. ఈ దగ్గరనున్న బొబ్బిలి, సాలూరు తాలూకాలలోనున్న రాయభుజ, బిరంకటకం, సింగపురంవరకు, జయపురావరకు కాంగ్రెసు తరపున యెన్నికలకు సభ్యులు నిలబడుచున్నారనే తెలియని ప్రజ చాలా యున్నట్లు అవకాశమున్నది. సంచారనాయకుని యందును గురించి శ్రద్ధ తీసుకొని యీ ప్రాంతములకు త్వరలోనే దర్శనమిచ్చెదరని నమ్ముతాను. పెద్దలెను (బ్రాడుగేటి) నైషనులు చేరువయిన్న ముఖ్యపట్టణములే వచ్చే పోయే దారిలో మూడు గాల్లపార్లు అయినా యీ పనిమీద ప్రబోధము గొందించుచుండు. వార్తాపత్రికలలో చదువునపుడెల్ల, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, నీడెను డిప్రెస్సెస్లలో వీరలు తిరుగుచున్నట్లు మాన్తా యున్నాము. విశాఖపట్నం, గంజాంజిల్లాలు నెనుకబడియిన్న కారణముచే నాయకులుఅంత యుత్సాహముగా శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రబోధముచేయ నిచ్చింపరు. కాబోలు. శ్రీయుత సి. వి. నరసింహరాజుగారు పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు, పి. యల్. నరసింహరాజుగారు ఆయినా దర్శన మివ్వగోరుతాము.

ఆంధ్రదేశములో యేదైనా పరిశీలించినను, యేదోయొక తాలూకాలోనో, జిల్లాలోనో, తాలూకాసభలు, జిల్లాసభలు రుగుచున్నట్లు వార్తలెల్ల తెలియుచున్నది. ఖిద్దు ప్రదర్శనములు ప్రతి మహాసభలో జరుపుచున్నారు. ఈ జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ యెడవోగట్ల యీసంవత్సరము మారిన తరువాత నిర్మాణ, కవునియి కార్యక్రమములు ఎక్కనిగా రుపబడు నని తలంచుతిగాని సంకల్పకాలం జరిగేపోయినది. జిల్లావారు వహాసభ జరిగించే నూచలు కానరావు ఇకనెనుచుండుగా పనులు జరుపయత్నించి, నడ్డిట్టి సంచారముచేయ ప్రార్థితులు. గ్రామ కాంగ్రెసుకమిటీలు పునర్ధరమింతుటయితర ప్రాంతములలో తన యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. జాతీయ విద్యాలయముల పోషణగురించి రాజకీయ ఖియిల పోషణగురించి, పంచముల అభివృద్ధిగురించి, కాంగ్రెసు సంఘములు నెల కొల్లుటకు ప్రచారముల పోషణగురించి, యెన్నికల ప్రచారము గురించి, దేశబంధు దాసునిధిగురించి యిత్యాదిదేశీయ మహాసభాదేశములకు సంపూర్ణ చేయుటకు జిల్లాపెద్దలు సమావేశమై ఆలోచించెదరని విశ్వసింపచున్నాము.

తాలూకాభోగం

శ్రీయుత కొటలపూడి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు యాబోర్డు సభ్యులుగా యెండి యాబోర్డు కాలముచేసినందున తాలూకా స్వహారమును తీరనివచ్చును 1926వని చెప్పవచ్చును. ఏంపాసే స్వామివానిని తాలూకామిషన్ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిలో గోరుకొని ఆంధ్ర శ్రీయుత గణేశాచారి సుంకంపంతులుగారు బోర్డుసభ్యులుగా యెన్నికబడినందున సంతోషపాడు చుగా మన్ను. ఇదియే యాబోర్డుసభ్యుల నిర్మాణకార్యక్రమము యెందుమై ఆదేశ లింగ్యములు వాల్చి చేసి, ఒకటిరెండులతో యెట్టి శక్తివంతమైనగా ఆయులలో పెట్టుచున్నారు. ఈ ప్రాంతసభ్యుని త్యాగము నాలూకలలో జరిగిన బోర్డుమిషన్లలో ఒకరింగంగా తెలుపబడినది. కొన్ని వాతకాలలో రాట్నములుపెట్టి పనిచేయుచుండుట బోర్డు. ఈ తీర్మానింపుసమయములో డబ్బుప్రశ్న రాగా తాము సూరూ

పాములు అంతరించి యుచున్నందుగా యిచ్చెదమని వాగ్దాన మొనరించిరి. అందుమీద బోర్డువారికి యుత్సాహము మెండ, కిష్కెములుచేసి 250/లు ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఈ రాట్నములపనిచేయుటకు యొకసభ్యుని అయియున్న దేశాభిమానిని వేతనముమీద నియమింపవలసినదని కోరబడినది. కాని బోర్డుసభ్యులు అవసరములేదని త్రోసిపుచ్చిరి. కాని ఒకరిని నియమించుట అవసరమని రామరాను సభ్యులకు బోధపడగలదు. శ్రీసుందరంపంతులుగారు యెందునుగించి ఆలోచించ కోరుచున్నాము.

ఈ గ్రామములోను చుట్టుప్రక్కల గ్రామములోను ఖిద్దు విక్రయము చాలా తక్కువ అని చెప్పవలసియున్నది. కారణములు (1) యెండ్లనుండి హాకర్లు లేరు. (2) అరువు యిస్తే చాలామంది కొంటారు. వసులుకావడము కష్టము. రెండు మూడునందల రూపాయలు యిట్టి అరువు యిచ్చుట వల నవ్వపోయినవారలలో యీ గ్రామంలో పనిచేయుచున్న హాకరు అగు మంత్రాల లక్ష్మీనృసింహం ఒకరు.

(3) మిల్లు బట్టకు ఖిద్దుకు ధరలో చాలా వ్యత్యాసము కలదు. ఇదివరలో అలంబించినవారకుడా యిప్పుడు మాని వేయుచున్నారు. (4) తన ప్రబోధము తరుచు జరుగుచుండుటలేదు. (5) చెక్కుచేసేవారు డ్రెస్సిం చే సవర్ణులు అగుపెట్టు యింకా పెటకు రాలేదు. (6) గ్రామములో ఖిద్దువృత్తి తనపెట్టుబడిపెట్టి పనిచేయుచేవారులేరు.

(ఒకవిలేఖరి)

కైకలూరు తాలూకావార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమాసము

జూన్ 25—వర్షములేవు. గాడ్కులు తీవ్రముగా వీచుచున్నవి. కాల్యలవెంటి నీరు బాగుగా వచ్చుటలేదు. వచ్చిన నీరు ఆకుచున్నకై నను సరిపోవుటలేదు. జూన్ నెలాఖరు సమీపించినది. డిండ్లులు ఎప్పుడెప్పుడో తెలియవచ్చునది. రైతులు వర్షముకొరకు ఎదురుచూచుచున్నారు.

రైల్వే

గుడివాడ నుండి కీమవరమువరకు వేయబోయే రైల్వేలైను నిమిత్తము యీతాలూకాలో కావలసినభూముల సంపాదనకర్తలములో పూర్తికాగజరనియు, మట్టిరోడ్డు పనిగుమారు 15 దినములలో ప్రారంభింతురనియు, 1926 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 30లలో రైల్వే తెజవబడుననియు తెలియుచున్నది. ఈరైల్వేలన కైకలూరు తాలూకా యొక్కపీడ వదలి పోవును.

తాలూకాభోగం

కృష్ణాజిల్లా బోర్డుపెసిడెంటుగారిమీదను కైకలూరు తాలూకా బోర్డుపెసిడెంటుగారిమీదను గుడివాడ డిప్రెస్సెము నసలు కోర్టులో లేబడినదానా 3-7-26 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదని తెలియుచున్నది. ఈసంవత్సరము తాలూకాభోగం మెంబర్లనందరిని నామకేవల చేయుబడునని స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ఆనామి కేవలము యింకను ప్రచురముకాలేదు.

ఆరుతెగల పాడుసల్రము

14-8-26 తేదీని శ్రీమిర్జాపురం జమిందారువారి చే పునాదివేయించబడిన ఆరుతెగల పాడుసల్రము పని ప్రారంభింపబడి యిప్పటికి గోడలు కట్టట తయారైనది. కప్పచేయుటకు కలప సిద్ధముగానున్నది. పూర్తి అయ్యెటిప్పటికి సుమారు 8 వేల రూపాయలగునని అంచనా వేయబడినది. పనియరుకుగా జరుగుచున్నది. సల్రము త్వరలో తెజవబడునని తెలియుచున్నది.

దాఖ్యాజమాబుది

23-6-26 తేదీనుండి కైకలూరులో దాఖ్యాజమాబుది జరుగుచున్నది. ప్రొత్తగా వచ్చిన గుడివాడ డివిజన్ డిప్రెస్సెటి కత్తెరు మహారాజ శ్రీ వి. మాధవరావు పంతులుగారు జమాబుదిచేయుచున్నారు. చాలసరసముగానున్న దని ప్రజలు తలచు చున్నారు. ఈ తాలూకా పరిస్థితులకు గనునించి శ్రీ పంతులుగారు యీ తాలూకాలోని కొన్ని చివర గ్రామములకై నను మందుమంచి దాఖ్యాసంతుట కాల్యవీరు యిప్పించుటకు తన సిఫార్సు చేయుచురని ప్రజలు తలచుచున్నారు.

మకరధ్వజ ధనోయనము

దీనిని వేదికపెట్టిన బలము, శ్రష్టి, కాంతి, తేజస్సు, మహాబలము, రతిదాక్షిణ్యము కలగజేయును 60 ఏత్రలగు నీనా 1 కి తపాలా ప్యాకెట్లగుట్టులలో 3-7-0.

1 పి. ఆర్. మొదటికల్చర్ రామచంద్రపురం, (గోదావరి)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రంథాలయముల మహాసభ

జేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి ఆధ్యక్షత వహించిన సమావేశము

ఈ కాలమునందలి గ్రంథాలయోద్యమముల ఆదర్శములను పూర్వకాలపు గ్రంథాలయముల ఆదర్శములకును ఎంతయో వ్యత్యాసమున్నది. విజ్ఞానము నపేక్షించువారికి ఉపయోగకరమగు ఆ ప్రకరణములను పుస్తకములను గ్రంథాలయముగ పరిగణించబడుచున్నది. ఇప్పుడు మాడ ఈ ఉద్దేశము కొంతవరకు ఉన్నది. కాని జనసామాన్యమునందు విద్యను వ్యాపింపజేయుటకై గ్రంథాలయములు నేడు ప్రాముఖ్యము వహించుచున్నవి. ప్రాథమిక పాఠశాలలందు శిశువులకు విద్య అల్పముగనుండుట వహించును. రాష్ట్రములందలి బాలులకు యువకులకు శివము ప్రారంభ విద్యలో తీర్చి చెందియుండ బాలరు. ఇట్టివారు తమ విజ్ఞానమును వృద్ధిచేసికొనుటకు గ్రంథాలయములు సాధనములుగ నున్నవి. ప్రతిపాఠకు విద్యగరవుట ప్రభుత్వమువారిధర్మమైయున్నది. రాష్ట్రవాసులందరకు విద్య గలపుటకై గ్రంథాలయములు సాధనముగ నుపయోగింపబడుచున్నవి. గ్రంథాలయములు విద్యనిలయములు గావు. విద్యావ్యాప్తికి సాధనములని కుడి అర్థముగా రుచియున్నది.

భారతదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము

మనదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము కొలదిసంవత్సరము అను పూర్వమే ప్రారంభమయ్యెను. అమెరికా విధానమునే ఈదేశమువారు అనుసరించుచున్నారు. గ్రంథాలయోద్యమము అమెరికాలో 1870 సంవత్సరమున ప్రారంభమయ్యెను. ఉద్యమము చక్కగ వ్యాపించినది. నేటిదినము అమెరికా గ్రంథాలయోద్యమనిర్మాణము ప్రపంచవిఖ్యాతి వడసియున్నది. భారతదేశమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు మూల ఆదర్శముల శిర్షరచిత్రముగా సామాన్యమునందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు సాధనముగనుపయోగించుటకు బోధాత్మకమైన ప్రకరణములు. 1910 సంవత్సరమున గైకొన్నట్లు. ఎ. బార్తెనుగారిని ప్రధానగ్రంథాలయసాధకారిగా నియమించిరి. వీరు అమెరికావాస్తవ్యులగుటచే అమెరికాయందు వ్యాపించియున్న విధానమునే బోధాత్మక ప్రకరణములు. కీ|| శే|| జి. యస్. కుడి అర్థముగా రుచియున్నది. వీరికి సహాయులుగనుండిరి. అమెరికా బోధాత్మక జపానులయందు వీరు పర్యటనచేసికొని అచ్చట గ్రంథాలయోద్యమము తెల్లు నిర్వహించబడుచున్నది పరిశీలించ నియమించబడిరి. 1915 సంవత్సరమున వీరు ప్రధాన గ్రంథాలయసాధకారిగా నియమించబడిరి. కావ్యముగా ప్రారంభించిన విధానమునే వీరు కొనసాగించిరి. భారతదేశమునకు బోధాత్మకమయ్యెను. ఇప్పుడు మహారాష్ట్ర ఆంధ్ర, మైసూరు, పుదుకోట రాష్ట్రములందు వృద్ధిచెందియున్న గ్రంథాలయోద్యమములు బోధాత్మకమందలి అమెరికా విధానము నేయనసరించుచున్నవి.

ఉద్యమ ప్రధానలక్ష్యములను పరిశీలించెదము. గ్రంథాలయములు రెండు ఉద్దేశములతో స్థాపింపబడుచున్నవి సంఘమునందలి అన్ని తరగతులకు చేరవారికి లాభకరమగు ప్రతిపాఠనక ఉచితగ్రంథాలయ ముండవలయును. అన్ని తరగతులవారికిని అన్ని వృత్తులందుండువారికిని పురుషులకు స్త్రీలకును వారి వారి యోగ్యత ఆర్హత అభిమానము ననుసరించి చదువుకొనుటకు వీలగు ప్రకరణములు గ్రంథాలయమునందుండవలయును గ్రంథాలయమునందును ప్రతిపుస్తకము ఎవరికి ఒకరికి ఉపయోగకరమైనదిగ నుండవలయును. గ్రంథాలయప్రచారము విరివిగ జరుగుట రెండవవిషయము గ్రంథాలయములన్ని కలసిలాభములు అధికసంఖ్యాకులకు తెలుపబడవలయును. కుగ్రామములందుండువారు మాడ ఈ ఉద్యమమునల్ల లాభముగనుండునట్లు తగు ఏర్పాటులు చేయవలయును. ఈరెండు ఉద్దేశములు నెరవేరుటకు ఒక కేంద్ర గ్రంథాలయము, దానికి అనుబంధములుగ ప్రధానస్థానములందు చిన్న చిన్న గ్రంథాలయములు, ఇదికాక గ్రామాంతరములందుండువారి ఉపయోగార్థమై ప్రత్యేకగ్రంథాలయములు స్థాపింపబడుచున్నవి. గ్రంథాలయములందుండు ప్రుస్తకముల నూచిని తయారుచేయుట మీరుల ముఖ్యమగు కార్యము. గ్రంథాలయము నేరునేరు కాఖిలుగ విభజింపబడుచున్నది. బాలరకాళి స్త్రీలకాళి కాళి అను ప్రత్యేకకాళినిర్మించి ఒక్కొక్క కాళియందు ఒక్కొక్కతరగతివారికి ఉపయోగకరమగు ప్రకరణములనుంచుచున్నవి. పాఠకులార్హతలనుగురిగి నేర్పరావలయును గ్రంథాలయములందలి ప్రుస్తకములు విభజింపబడుచున్నవి. ఈ విధమున సాంకేతిక శాస్త్ర గ్రంథములు, చిత్ర

కళలకు సంబంధించిన గ్రంథములు, శాస్త్రపరిశోధన మొనర్చువారికి ఉపయోగకరమగు గ్రంథములు ప్రత్యేకముగ నుంచబడును. గ్రంథాలయమునకు బోయి చదువువారికి లాభకరమగు గ్రంథములు వేరుగను, గ్రంథాలయమునుండి గ్రంథములను బయటకు తెచ్చుకొని చదువుకొనువారి కుపయోగకరమగు గ్రంథములు ప్రత్యేకింపబడుచున్నవి.

ఈవిధమున గ్రంథాలయములందలి ప్రుస్తకములను వేరువేరుగ ప్రత్యేకించుటయేగాక ప్రజలకు ఆరోగ్యశాస్త్రములు, శిశుసంరక్షణము యున్నగు విషయములను వివరించుటకై మాజీకులారెరు సహానుభూతి ఉపన్యాసముల శిర్షరచిత్రములు మాడ గ్రంథాలయములవారి చేయుచున్నాడు. ఇంతేకాక వైద్యకాలయందలి రోగులకు కంటికి ఇంపగు వస్తువులను చూపి సంతోషము కలుగజేయుట, కార్యాగ్రహములందలి వైదీలకు వైదీకీగలపుట, విద్యార్థులకు ప్రత్యేక పాఠ్య పుస్తకములనిచ్చుట, సంకలనములను రాజకీయ సాంఘిక ప్రచారములను గ్రంథాలయోద్యమమునకే చేరినవి. ఈవిధమున గ్రంథాలయసాధకారి శివము ప్రుస్తకములకు బయటకు నిచ్చువాడే కాక రోగి బాధ్యమును గుర్తించి కొంతమంది ఇచ్చు వైద్యుని వలెమాడ నున్నాడు.

గ్రంథాలయోద్యమము బాటియోద్యమముకాదా?

ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము ప్రారంభమైనపుడు ఇది విదేశీ సాంప్రదాయ మనియు, భారతదేశ పరిస్థితులకు అనుగుణముగ లేదనియు, బాటియోద్యమ మని చెప్పబడుట వీలులేదనియు పలువురు ఆశీషించిరి 1919 సంవత్సరమున చెన్నపురియందు జరిగిన యావద్భారత గ్రంథాలయ సభలో ఈ ఉద్యమము బాటియోద్యమము కాదని తీర్మానముపై దీర్ఘమగు చర్చ జరిగెను. అధ్యక్షుడగు కుడల, రుగారు కాన్సింగ్ నువోటు ఇచ్చి ఉద్యమము బాటియోద్యమ మని నిర్ణయించిరి. ప్రాచీన భారతవర్షమున పాటలీపురము, తక్షశిల, వారణాసి, అజంత, ఉజ్జయిని, నలందా విద్యాస్థానములందు గ్రంథాలయము లుండెననియు, దేవాలయములు, మఠములు గ్రామ పాఠశాలలు, భాగవతులు, ఉత్సవములందు భారత యోధుల పాటలు పాడువారు అధునిక గ్రంథాలయోద్యమముతో పోల్చుకొని ప్రాచీన ప్రతిస్థాపనలనియు కొందరు వాదించుచున్నారు. ఈకాలమున ఇట్టి ప్రాచీన ప్రతిస్థాపనలను సంపూర్ణ లాభ ముండునాయని సందేహింపవలసియున్నది. శివము ప్రాచీనప్రతిష్ఠ పనులట్లు మూఢవిశ్వాసము ప్రకటింపవలయునని గాని పాశ్చాత్యసాంప్రదాయమును సంపూర్ణముగ ననుసరింపవలయునని గాని ఎవ్వరు కొరకులేదు. అధికసంఖ్యాకు లగు ప్రజలందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు అధునిక గ్రంథాలయోద్యమమే ఉత్తమమైనది మని అంగీకరింపవలయును. పూర్వకాలపు పాఠశాలలు కథలను విద్యాభంతులై ప్రజాగౌరవవిశ్వాసములకు పాత్రులై యుండెవారు విద్యకలపము స్థానము లగు దేవాలయములు పరిత్యజనములై ప్రజల కొక విషయమై తిరిగిజలమును కలుగజేయుచుండెను. ఇట్టి సాంప్రదాయములు లేని ప్రస్తుతపు గ్రంథాలయములు ప్రజాగౌరవమును పొందినవికనునని కొందరు ఆశీషించుచున్నారు.

కాని పాశ్చాత్యసాంప్రదాయములందును ప్రతిస్థాపనలందును ఇట్టి లోపము లున్నవి. పాశ్చాత్యవిధానముల ననుసరింపక మన సమస్యలను మనము పరిష్కరించుకొన బాలనంతకాలము ఇట్టి లోపములతో కూడిన విధానములను అంగీకరింపవలయును

బెల్గామునందు జరిగిన యావద్భారతగ్రంథాలయ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన దేశబంధు దాసు తన అధ్యక్షత వహించిన ఇట్లు చెప్పిరి: “విజ్ఞానము నెడఘట్టుటకై పాశ్చాత్యుల విధానము ననుసరింపవలసిన ఆవసర మేర్పడినది. మన విద్యాప్రతిస్థాపనల నిర్మాణమున అసంపూర్ణముగ నున్నది.

జనసంఖ్య అధికమగుటచేతను ముద్రాక్షరకాలము వ్యాపించుటచేతను, ఒకదేశమునుండి మరొకదేశమునకు ప్రయాణము చేయుటకు సౌకర్యము లేరగుటచేతను విద్యాసమస్య నూతనరూపము దాల్చినది. ప్రాచీన విధానము ననుసరించి ఈ సమస్యను నేడు పరిష్కరించుటకు వీలులేదు. విద్యార్థికిని ఉపాధ్యాయునకు పరస్పరసంబంధ ముండవలయునను సిద్ధాంతము ఇప్పుడు అప్రధానమగుచున్నది” ఇతరులు సూచించిన విధమున పరిస్థితులు మారినవి. కావున గ్రంథాలయోద్యమ ఫలితమును సందేహించుట ఉచితముకాదు. అధునిక గ్రంథాలయోద్యమమును ఆధారముగ నై కొని ప్రాచీన సాంప్రదాయములను సాధ్యమైనంతవరకు దానితో చేర్చి దాని నొక గొప్ప బాటియోద్యమముగ మార్చుట కర్హము

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమము

ఈ ఉద్యమము వ్యాపించుటకు ఆంధ్రదేశమున అనుకూలముగ పరిస్థితు లుండెను ఆంధ్రభాషపై అభిమానము అధికమగుకొని ఉచితగ్రంథాలయములు తెలుగు నార్హపత్రికలు తెలుగు గ్రంథాలయములు గల సంఘములు సభలు రా

ష్ట్రమునం దంతయు వ్యాపించెను. 1914 సంవత్సరమున ఆంధ్రదేశ కేంద్ర గ్రంథాలయ సంఘము స్థాపింపబడెను. 1918 సంవత్సరమున బెజవాడ యందలి రామమోహన ఉచితగ్రంథాలయము ఆంధ్రదేశ కేంద్రగ్రంథాలయముగ అంగీకరింపబడెను. అది మొదలు ఈ ఉద్యమము సక్రమపద్ధతులపై రాష్ట్రముంతయు వ్యాపించెను. కేంద్రసంఘమునకు అనుబంధములుగ గ్రామములందును నగరములందును గ్రంథాలయములు స్థాపింపబడెను. నిర్మాణము ప్రచారము వీటియందు లోపములు లేక చక్కగ కొనసాగుచుండుటచే ఉద్యమము ప్రజాభిమానమును బడయగలిగెను. 1920 సంవత్సరమున కలకత్తాయందు జరిగిన ఆరవర దేశీయ మహాసభయందు ఆవహాయోద్యమము ప్రారంభింపబడునప్పటికి ఆంధ్రదేశమున 600 గ్రంథాలయములు కేంద్ర సంఘమునకు చేరియుండెను. కేంద్రసంఘమునకు చేరని గ్రంథాలయములు కొన్ని యుండెను. విజ్ఞాన సాంఘిక రాజకీయ ప్రచారము సులువుటకు ఈ గ్రంథాలయములు సాధనములుగ నుపయోగింపబడుచుండెను. వ్యవస్థాపిత వ్యాపారకేంద్రములు, బాటకరచనాశాలలను ప్రోత్సహించుట, సంగీతము ఇతర లలితకళల నాడరించుట బాటియ ముద్రాక్షరకాలము స్థాపించుట, బాలభటులగు స్వచ్ఛందసేవకులకు తగు శిక్ష గరజుట బాటియ వ్యాయామ పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుట బాటియోద్యమమున కలుపుట, సహకార సంఘములను స్థాపించుట మున్నగు పనులన్నియు గ్రంథాలయోద్యమమునకు అనుబంధములుగ నుండెను ఇట్టి చక్కని నిర్మాణము శిర్షరచిత్రము ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను పనిచేసి ఉద్యమవిజయమునకు కారకులైనవారు ఎస్. వి. నరసింహాశాస్త్రి, అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య గార్లని చెప్పవలసియున్నది. వీరికి ఆంధ్రదేశమున వీరికి తోడ్పడినవారిని అభినందించుచున్నాను.

క్షీణదశ

కొంతకాలమునకు ఉద్యమపలుకులను క్షీణించెను. ఇందులకు అధికారబలతోపాటు అసభికారులు కూడ కారకులని చెప్పవలసియున్నది. 1921 సంవత్సరము మొదలు 1923 సంవత్సరమువరకు ఆవహాయోద్యమము ప్రబలియున్నప్పుడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకై దేశీయుల దృష్టియందు తిరుగు నిమగ్నమైయుండెను ప్రతిగ్రామమునందును కాంగ్రెసు సంఘము స్థాపింపబడెను గ్రంథాలయోద్యమమును నడుపుచున్న యువకులు రాజకీయప్రచారమునకు తమ యావచ్చుకొని ధారవోసిరి. గొప్ప త్యాగము ప్రకటించి కార్యాగ్రహముల చేసిన రాజకీయ ప్రచారకులలో గ్రంథాలయోద్యమ నిర్మాణకులలో పలువురు రుండీరను విషయము ఎల్లరకు తెలియును. ఈ విషయన గ్రంథాలయోద్యమమునకు క్షీణదశ సంప్రాప్తమయ్యెను పూర్వమువలె శివకళతో విరాజిల్లక నేటిదినము ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము నామమాత్రావశిష్టమై యున్నది ఆవహాయోద్యమ తీవ్రత తగ్గగనే గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములు నశించినవి అప్పుడు దుర్బలమై యున్న గ్రామగ్రంథాలయములు నిరుత్సాహపరు లగు కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు మరల శరణాలయములై ఆంధ్ర బాటియ తమ వ్యక్తిత్వమును నిలువబెట్టి ఆంధ్రులందు మరల ఉత్సాహమును పురికొల్పుటకు సాధనము లై నవి.

గ్రంథాలయోద్యమము అనుగంటుటకు మన అధికారులు కూడ కొంతవరకు పాటుపడిరి. గ్రంథాలయోద్యమము బాటియతాభావము పురికొల్పుచుండుటను చూచి నిరంకుశాధికారులు ఓర్వకపోయిరి బాటియవిశ్వాసముకు సాధనములగు ఉద్యమము లన్నిటికి వేరయ జన్మికు మంత్రివర్గమువారు అధికారులతో ఈ ఉద్యమమును ఆచివేయ ప్రయత్నించిరి ఈ కొర్కొక్కపు రాష్ట్రమున ప్రజావిజ్ఞానమును వికసింపజేయు ఈ గ్రంథాలయోద్యమమును నిరోధించువిషయమై మంత్రివర్గము వారు గావించిన కృషిని వివరింపవలసియున్నది. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు కాసనపట్నముగ నున్నపుడు ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయములకు సంవత్సరమునకు 20 వేల రూపాయలు గ్రాంటును ప్రభుత్వమువారి దిమ్మనుండవలయునని కోరిరి. అందులకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి ఈమొత్తము పంచి పెట్టు అధికారము తనకుండవలయునని ప్రయత్నశాఖాధికారి యగు గిన్ గారు కోరిరి. ఈనూతన ఆమోదింపబడిన ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నశాఖకు ఆంధ్రగ్రంథాలయములు అనుబంధములుగ నుండెడివి. కాని ఒక గొప్ప హాజాయందున్న భారతీయోద్యమము ఈ ఏర్పాటునందలి లోపమును గుర్తించి ప్రయత్నశాఖకును గ్రంథాలయములకును సంబంధ ముండకూడదని పరిష్కరించిరి. స్థానికసంఘములద్వారా గ్రంథాలయములు గ్రాంటునకు చెరగజుండు పంపుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కొన్ని సంవత్సరములు ప్రభుత్వమువారి విధమున గ్రాంటును పంచిపెట్టిరి పిమ్మట 10 వేల రూపాయలు గ్రాంటు నాత్రమే ఇచ్చిరి. గ్రాంటుముత్తము పంచి పెట్టుటయందు కూడ కొంత తూర్పు జరిగెను. పోలీసు అధికారులు, జిల్లా విద్యాధికారి, సచివశివనలు మాజీస్ట్రేటు వాగ్దేవలకుల ననుసరించి గ్రాంటులు పంచిపెట్టబడుచుండును. ఇ

ఈ ధరించి యువకులతో నిండియున్న గ్రంథాలయములు బాతీయతికలను యంగుయిండియా మున్నగువాటిని రప్పించు గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు యివ్వవలసింది. జస్టిసుపక్షము వారిచే స్థాపించబడిన గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు మొత్తము వంచి పెట్టబడుచుండెను. లేజరాడయందలి రావమోహన గ్రంథాలయము నకును, అంగలూరు కుముదవల్లి గ్రంథాలయములకును ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు ఇచ్చుట మానివై చిరి గ్రంథాలయోద్యమవిజయమునకు మంత్రులు ఏవిధమున తోడ్పడిరో ఇందు వల్ల స్పష్టముగ తెలిసికొనవచ్చును. జాతీయవికాసమునకు కేంద్రస్థానములై ఆదర్శప్రాయమున ప్రతిష్ఠాపనలగ సంరక్షింప దగిన గ్రంథాలయములు విద్యాభ్యాసమంతరించి ఆగ్రహమునకు గురియై యున్నవి. ఒకనిదర్శమునకును తెలిపెదను ఏలూరు నందలి యువజన సంఘమునకును ఒక చక్కని గ్రంథాలయము చేర్చియున్నది ఈసంఘమునకును గ్రంథాలయమునకు ప్రత్యేక భవనము కట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు కొంతస్థలము నొసగిరి, ఏలూరువాస్తవ్యు లొకరు పదివేల రూప్యములు న్యాయమొనర్చి ఆస్థలముపై భవనము కట్టుట ప్రారంభించిరి. కాని ఈ సంఘమున మంచి గ్రంథములే కాక దేశభక్తి గల యువకులు కూడ ఆసేకులుండిరి కావున సంఘమున కివ్వబడిన ధూమిపై 500 రూప్యముల గ్రాంటు రెంటు విధింపబడెను. ఏలూరు మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుడు జస్టిసుపక్షమునకు చెందినవాడు. ఈస్థలము ను స్వాధీనపరచుకొన వీరికి అధికార మివ్వబడినది మద్రాసు మంత్రివర్గమువారు విద్యావిషయములందు ఎట్టి చొరవార్యమును ప్రకటించుచున్నారో దీనివల్ల తెలియుచున్నది. గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు ఇచ్చు విషయములను ప్రభుత్వమువారు ఇట్టివిలే ప్రకటించియున్నారు. సర్వాధికారములు జిల్లావిద్యాధికారి కివ్వబడినది గ్రంథాలయములు దేశభక్తికిని జాతీయతకును ఆలయములగు నుండగూడ దను ఉద్దేశముతో వీరు పనిచేయుచు రని నిస్సందేహముగ చెప్పవచ్చును.

భావికార్యక్రమము

భావి కార్యక్రమమును నిర్ణయించునప్పుడు రెండు విషయములను దృష్టియందుకొనవలయును. ఇంతవరకు ఈ ఉద్యమమునకై పాటుపడిన వారి ఆనుభవమును తృణీకరించరాదు. వారుచూపిన మార్గమునందే నడుచుట లాభకరము. రెండవవిషయ మేమనెన ఒక ఆదర్శమును నిర్ణయించుకొని తత్సాధనమునకై ప్రయత్నించవలయును. గ్రంథాలయముల నిర్మాణము ఈవిధమున నుండవలయునని నిర్ణయించుకొనవలయును. ఇంతవరకు బోధా నిర్మాణమును ఆదర్శముగ గైకొని పనిచేయుచుంటిమి. ప్రతిగ్రామమునకును ప్రతినగరమునకును గ్రంథాలయ ముండునట్లుగను పీటికన్నీటికిని ఒక కేంద్రగ్రంథాలయ ముండునట్లుగను పనిచేయవలయును 5000 జనసంఖ్య గ్రామములు తిమంతటామే స్థానికసంఘముల సహాయముతో గ్రంథాలయముల కేర్పరచుకొనవలయును 2100 మొదలు 5000 జనసంఖ్య గల ప్రతిగ్రామమునకు ఒకగ్రామ గ్రంథాలయ ముండవలయును. ఆంధ్రదేశమున ఇట్టి గ్రామములు 1500 వున్నవి. ఒక్కొక్క గ్రామ గ్రంథాలయమునకు కనీసము 300 రూప్యములు కావలయును. ఈవిధమున 1500 గ్రామములకు 450000 రూప్యములు కావలయును. న్యాయమొదలు 3000 జనసంఖ్యగల గ్రామములకు సంపూర్ణగ్రంథాలయము లుండవలయును. అనగా ఒక పెట్టెనిండుకు పుస్తకములనుంచి వరకు గ్రామములకు పంపుచుండుట, ఇట్టిగ్రామములకు ఆంధ్రదేశమున 4500 యున్నవి. ఒక్కొక్కపెట్టె పుస్తకములవల 50 రూపాయలుండును. మొత్తమువీర ఇట్టి గ్రంథాలయములకు 175000 రూపాయలు కావలయును. ఈసంపూర్ణగ్రంథాలయముల అన్నిగ్రామములకు లభించును. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు దేశములలో నిట్టి ఉద్యమములను ప్రభుత్వమువారు ఆదరించి ధనసహాయ మొసగెదరు. కాని ఈదేశమున ప్రభుత్వమువారి సహాయము మనము పొందుట దుర్లభము బోధాయించు నటులందున్న ఏర్పాటు శ్రేష్ఠమైనదిగ కనుపడుచున్నది. గ్రంథాలయమునకు కావలసిన మొత్తమున మూడింట భాగము గ్రామస్థులే పేకరించుకొనవలయును. ఒకభాగము స్థానికసంఘములు మరియొకభాగము ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుగ ఇచ్చుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున స్థానికసంఘములు గ్రంథాలయోద్యమమునకు తోడ్పడవచ్చును. గ్రంథాలయోద్యమమునకు అనుబంధముగ సహకారసంఘముల నుస్థాపించువిషయమై ప్రచారము పలిపి ఈవిధమున స్థాపించబడిన సహకారసంఘములు ఉద్యమమునకు కొంత ధనసహాయ మొసగవలయునని నిర్ణయింపవచ్చును.

ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశమునందున్న ప్రతిస్థాపనలను పునరుద్ధరించుట ప్రథమ కర్తవ్యము. ఈ ఉద్దేశము నెరవేరవలయునని ఎంతయో కృషి సలుపవలయును. ఉద్యమ విధాన మెట్లుండవలయునో మిత్రులను శ్రీయుత నరసింహశాస్త్రిగారు వివరించియున్నారు. పౌరధర్మములు లిఖితశీలము కావలయును మున్నగువాటిపై సుపశ్యాసముల కేర్పరచుట గ్రంథాలయోద్యమమునకు చేరిన వనియని వీరిజాబితాయము. కొన్ని సంవత్సరములకుపూర్వము రామమోహన గ్రంథాలయమున ఇట్టి ఉద్యమము లేర్పరచబడెను. నేనుకూడ ఒక ఉపశ్యాస మిచ్చి

తిని. ఈ ఏర్పాటు ప్రశంసనీయమైనది. ప్రజలయందు ప్రచారముసలుపుటయేకాక సహకారోద్యమమును ప్రజలయందు వ్యాపింపజేసి గొప్పలాభము పొందవచ్చును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడుట గొప్ప సంఘటన మని గుర్తెడగవలయును. స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్న దేశములందు విశ్వవిద్యాలయముల ఆదర్శములే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు కూడ అనుసరింప పూనుకొనిన ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు మంచిదక విచ్చినదని నమ్మవచ్చును. ఆంధ్రులయందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు గ్రంథాలయములు విశ్వవిద్యాలయములకు అనుబంధములగ నుండగలవు. ఆంధ్రాభిమానము గలవారే నెనటు సభ్యులుగ నున్న గ్రంథాలయోద్యమ పంపిణీనదని నమ్మవచ్చును. నూతన విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనను మన గ్రంథాలయోద్యమచరిత్రయందు నూతన కేకమును సూచించుచున్నదని నమ్మవచ్చును.

జాతీయతాభావమును వికసింపజేయుటకు ఈ ఉద్యమము గొప్ప సహకారిగ నున్నదను విషయమును గుర్తెడగవలయును. ఉద్యమపటుత్వమును స్వాతంత్ర్య సంరంభమున ఆ ఉద్యమము మనకు గావించగల సహాయమును మనము గుర్తెడగ జాలక మాధులపై ఎన్నియో యుద్ధములను చంపివైచితిమి. గ్రంథాలయోద్యమము జాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు చక్కని సాధన మని గుర్తెడగుట వలసరము. మన జాతీయతను వికసింపజేయుట కిదియొక సాధనము. జాతీయ వికాసమే స్వరాజ్య ఆదర్శము.

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప వద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్తేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హజారు క్యాఫెకేసరు, కాకినాడ

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

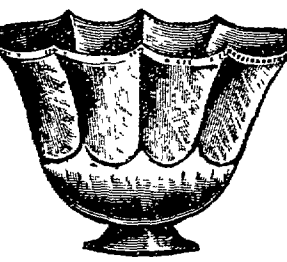
“మేక్స్విన్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము. దేశభక్తి గలవారందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము. తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-క రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

6, 7, తంబుశెట్టి వీధి మదరాసు.

వర్తకులకు యిట్టి నదుపాయము ఇది వరకు లేదు

వర్తకశిఖామణులకు	సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము	ప్రతి గృహమునందును
అమూల్యమైన తరుణము	ఖరారు ధర	అవశ్యముగా నుండితీరవలెను
8 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు	8 నైజాలందు పేలగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి	ఈ
	దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా పరస్పర చేయవచ్చును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.	
1 గిన్నె మొదలు 8 వరకు	1.5 ధర	రు 1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
8 డజన్లు ఒకేసారి తీరిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

ఆలిపోను నెం. 2802 ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ తంబిలివానము “ఉమ్మడియార్” నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతశామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళపై సింఘ, పర్యవేక్షణసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అచ్చుపడెను. క్యాబికోలైండు వెల 3-4-0 లు. అను ఖనిజభస్మరాక్షిణ ఇందు సమ ఖనిజములు కుద్దిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. తు 1 కి.రు. 500 కిమ్యుతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాబికోలైండు వెల రు. 2-0-0 ర డ్డి సో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 1900 (28-6-26)

ఇరువదిగజముల "పీస్" ధరలు

కాకికాములు 22 x 22 ముంగిపూర్లు (బి)

రు 10-0.

కాకికాములు 22 x 22 వేరు రకములు (బి)

రు 9-10, సరాసరిరకము రు 8-10.

తెలుపుములు 1708 రు 14-6; గ్లాస్ 9000

రు 15-0; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-0; ఇ. సి. 78 రు 9-12;

88-888 రు 12-12; 8978 రు 8-8; 1702 రు 13-0.

2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 8-0. జి. ఎ. రు 8-0

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు) బ్రాక్రీరు 5-5-0

చలువ రు 6-4-0 పచ్చరంగు రు 9-12-0; పడవ రు 9-0-0;

కాళి రు 9-0-0 సవరణ రు 7-14.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) నత్తరమా

రు 11-14-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 18-0-0

నెమలి రు 16-12; "గేట్" రు 16-6-0 గొడ్డలి రు 10-4-0;

గడ్డిబండి రు 10-8-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-0-0; సింహము

వేటకాడు రు 10-0;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) భూగోళము-

నీలంచేప రు 20-4-0.

లోహములు

ఇనుము: బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారవకు ధర

రు 88.

ఇత్తడిరేకు: ఇంగ్లీషు రు 268, జర్మను (డిబ్బోమాట్)

రు 250; కాకిరేకు రు 256.

టిక్ రేకు: (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి)

9" రు 19-0-0.

కలాయెంతురేకు: 24" గేజ్ 8" 7" 8" రు 15-0

9" రు 15-0.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—

కార్య ఆవునూర్లు రు 12-0, నెమలి రు

చక్కెర (రెడి) రు 84-8-0.

వాయిదాధరలు జూన్ 84-6. జూలై, 81-9. ఆగస్టు 80-10-0

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు: "ఎస్.కె" రు 57, రు 60-0.

పాదా పాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 140, "క్రెస్" రు 188.

ఆముదము

(గానుగ) రు 98.

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టిక్

మొదలు వరకు

ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8½ రతులు) రు 0 12 0 రు 0 12 6

" (తేలిక) రు 0 15 6 రు 1 0 8

" బెంగురూరు (8 మొదలు 9½) రు 0 12 7 రు 0 12 9

" " (తేలిక సరకము) రు 1 0 0 రు 1 0 6

" (బెంగురూరు 7½ 7¾) రు 0 18 6 రు 0 18 7

" (వీలూరు 7½) రు 0 14 6 రు 0 15 0

గడతోలు రు 0 9 9 రు 0 10 8

గడదూడతోలు రు 1 0 9 రు 1 1 6

అవుదూడతోలు రు 1 10 6 రు 1 12 8

మేకతోలు రు 2 12 0 రు 2 14 0

గొడ్డెతోలు రు 2 14 0 రు 3 8 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

బెంగురూరు మేకతోలు 100-కి రు 175 0 0 రు 190 0 0

బెజవాడ మేకతోలు " రు 170 0 0 రు 182 8 0

బెంగురూరు గొడ్డెతోలు " రు 140 0 0 రు 165 0 0

బెజవాడ గొడ్డెతోలు " రు 130 0 0 రు 170 0 0

అనారముపట్టు బారవ 1-కి రు 80 0 0 రు 86 0 0

కొన్నంపట్టు " రు 20 0 0 రు 22 0 0

కరక్కాయలు " రు 88 0 0 రు 50 0 0

బలహీనము, నరముల బలహీనము

రక్త హాతి

1228

మొదలగు వాటికి

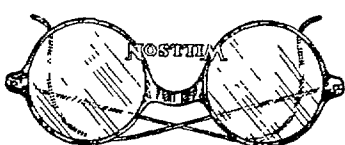
Deschiens' syrup

విరళము ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపదియ, 30,000 వైద్యులు ఒప్పకొనియున్న నామ. డెస్చియన్, పారిస్

అను మాత్రము, గమనించుము ఎక్కడను చిక్కను

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును ఆటంక పరచునట్టి

అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

క్రీమునందు విల్సన్ పేరు ఉన్నదాయని గమనించి తీసి, చొక్కయైన అదేమాదిరి గాగుల్సును మోసపోయి కొనరు.

మల్లర్ మక్లీక్ అండు కో., ఇన్క్—

ఇండియాకు ఏజెంట్లు, ప్రతినిధిగా నుండువారు.

2709

మొదట విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

మొనూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వొకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. నుందరరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, సెవెన్ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలానుగమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బం

పించ ప్రార్థన.

2. మ. రజనీకాంతకర్కబరవ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు బోరోహట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసి

నది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుడు,

3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుఱము నిచ్చియున్నవివునః

సీసాలను బంపకొరుతున్నాను.

4. ఎ. శేషయ్య నూర్త సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఫీసు, అల్లూరు P. O నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీరు ఇటుల వ్రాసియున్నాడు. తమ

కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచినుగమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేరే పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0,

25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594 1

మొనూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వొకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు

నురుగువలన నుఖముగా

క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండవీయదు

"ఎరాసిమిక్"

వే వింగుస్టిక్

ఎరాస్మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని ప్రాంతములందు దుకాణములయొద్దను దొరకును.

2039

మొనూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వొకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు

నురుగువలన నుఖముగా

క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండవీయదు

"ఎరాసిమిక్"

వే వింగుస్టిక్

ఎరాస్మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని ప్రాంతములందు దుకాణములయొద్దను దొరకును.

2039

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేట్. పొంపాయి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.

19 హార్నిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు

భిషగ్నాథుల ఆలక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. గారిచే స్థాపితమైనది.

కాస్త్రాక్టుముగా తయారుచేయబడ నమ్మకమైన మందులు దొరకుటయు.

“భృంగమలకతైలము”

తలకు చల్లదనమిచ్చును, అధిరోష్ణము, తలనొప్పి, కండ్లనొప్పలు, మెదడు దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి ఆమోఘమైన నివారిణి. 4. ఔనుల సీసా 1 కి రూ. 1-0-0. 1 పాను. సీసా 1 కి రూ. 8/- కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజంటు కావలెను.

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ.

మేనేజరు.

అమృతాంజనము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుమూలమున బోగోస్టి అందుడు తీసిపదార్థమును మాయముజేయును. వేడివి, దగ్గును, తుయను, బోగోస్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుష్పాక్షమున కంటే హెచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. “..... తమరు పంపించిన అమృతాంజనము అతిశయముగా పనిచేసినది. సదరు సింహాసనము వెంటనే మరొక తులము పంపగోరుచున్నాను.”

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణిగారు, ఆర్యపట్టము. “.....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమాత్రవ్యాధి నివారమునది. రెండుతులములు వి. పి. గా వెంటనే పంపుడు.”

శ్రీగుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపాస్టు) “.....మీ అమృతాంజనము 1 తులము నేవించినాను, దానిని నాకున్న అతిమాత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులము వెంటనే పంపవలెను”

ఆయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండపి. “.....మీ అమృతాంజనము ప్రమేహ, తుయ, -గ్నిసంబంధ వ్యాధులకు వాడవచ్చుచున్నది. చాలామార్లు ప్రయోగముగా ఉన్నదని నానమ్మకము.

వారమురోజులలో 5 తులములకు ఆర్డరు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేర్లు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును

కొత్తషేర్లు వేయించుటకు, అన్నిజిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయిరాలలోను ఏజంటుగావలయును. ఏ. ఎం. టెక్కు వారిచేతమీదను యివ్వబడును. 2859

షేర్లకుగాని, ఏజంటుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజాగారికి వ్రాయవలయును,

హెడ్ ఆఫీసు గుంటూరు.

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

M.A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

అపూర్వ గ్రంథములు

తగ్గింపు ధరలు

నాసికేతోపాఖ్యానము:—త్రినాథకవి

సార్వభౌమని బాంబరెడి వద్దబుక్స్, గడ్గ విరచితము. వెల 1.

ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:—

కే. గుం. లెనాలి, రామలింగ విరచితము, ఉద్భటగురుచరిత్ర ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠికతో; వెల 3-0-0

కాలనిర్ణయచంద్రిక:—చిట్టపల్లి సీతా

రామశాస్త్రి విరచితముయిన ధర్మశాస్త్రగ్రంథము పంచాంగ కర్తలకు, ధర్మనిర్ణయములకు ఆముఖ్యమైనది. 2 సంపుటములు సగముధర సంపుటం వెల 1-8-0

శ్రీకృష్ణభారతము: శ్రీ కవిరాజు. శ్రీ

పాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి కృతి. సగము ధర ప్రథమ సంపుటం (ఆది, సభా) 1-8-0, ద్వితీయసంపుటం (ఆరణ్యక 1-8-0 తృతీయ విరాట్పర్వం) 1-8-0 హరిష్ఠ మహాకవ్యము, కృష్ణమహాకవ్యము, వేదాద్రి మహాకవ్యము అలి తాంబో పాఖ్యానము—బ్రహ్మానంద చంద్రిక, మొదలగు గ్రంథములుగూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2776

సరస్వతి కార్యాలయము,

జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

ఆరోగ్యపారిశుద్ధ్య గ్రంథములు

6. ఆరోగ్యము—వ్యాధులు 2
7. నిరోధింపబడదగిన వ్యాధులు 4
8. క్రిములకు వ్యాపింపజేయు సామాన్యవ్యాధులు 2
9. పాలు—ఆరోగ్యము
10. బ్రాంది సారాయి (అల్కహాల్) త్రాగుటవలన కలుగు అపాయము 4
11. తనశరీరమునకు సంబంధించిన ఆరోగ్యశాస్త్రము 2
12. ఇంటిలో ఉపచర్య 3
13. ఆహారము—ఆరోగ్యము 2

ఎవరికైన అపాయము కలిగినపుడు వెంటనే ప్రథమ చికిత్స చేయుపద్ధతి. ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కర్నాటక, మళయాళ, ఆంగ్ల భాషలలో ముద్రింపబడినది. అకౌలు 12.

ఈగ్రంథములు దొరకు తావు:—

శ్రీకృష్ణ బ్రదర్స్,

కెమిస్టు అండు ఆస్ట్రేలియన్స్, పోస్టు బాక్సు 166, 3361 మదరాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల పంజీవి, మేహము, నిక్కాక, నిప్పుతున శుక్ల నష్టము, అతిమాత్రము మొ॥ హాటిని హరిద్రిచి బలమును, పిర్వ వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతోషప్రాప్తిని గలిగించుట 2 డబ్బీలు చాలును. 3351 (4)

20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0.

పి. కె. ఏ. అండు శో, ఆయుర్వేదపరమజం, పెరిడేపి. (నెలూరు)